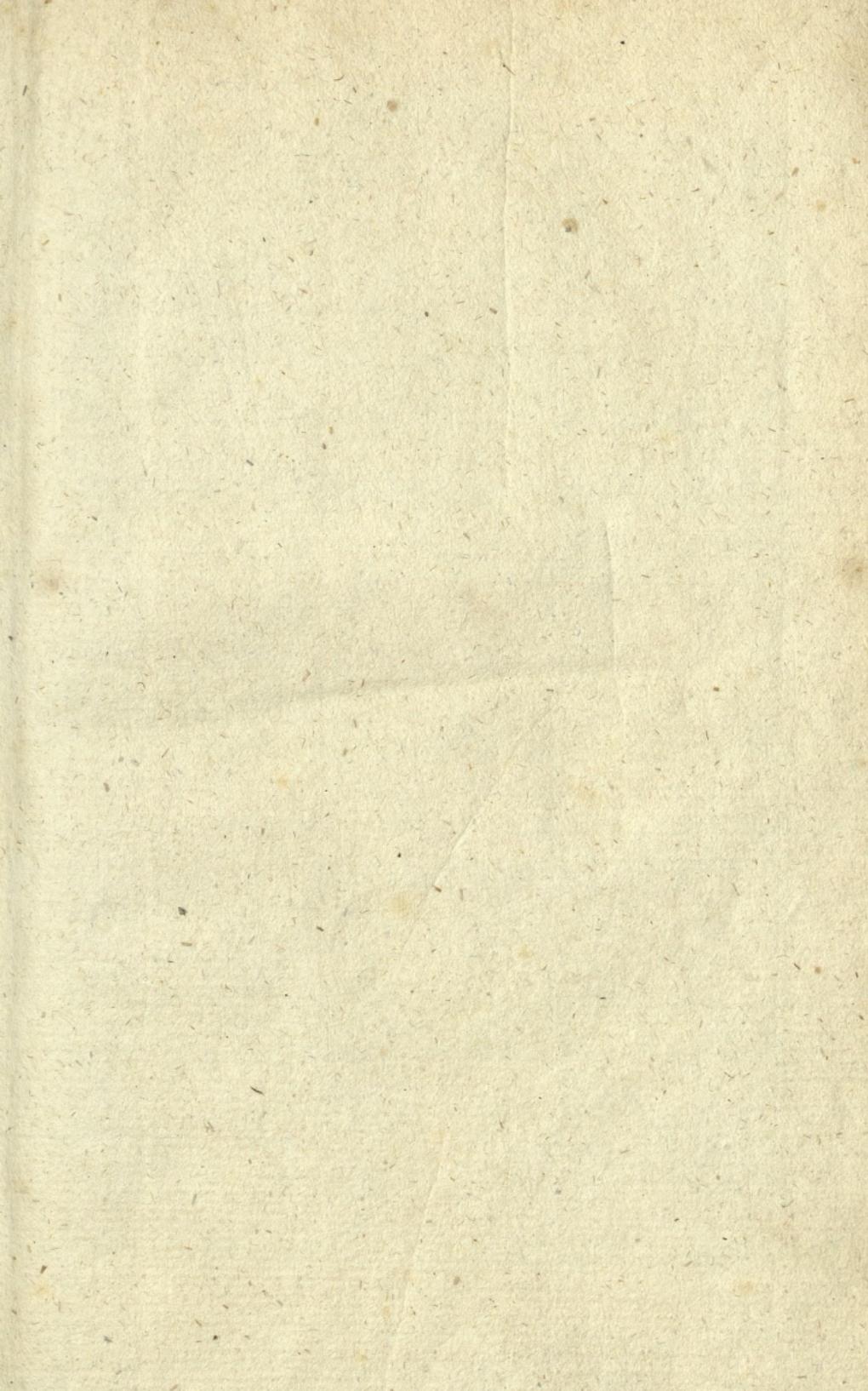
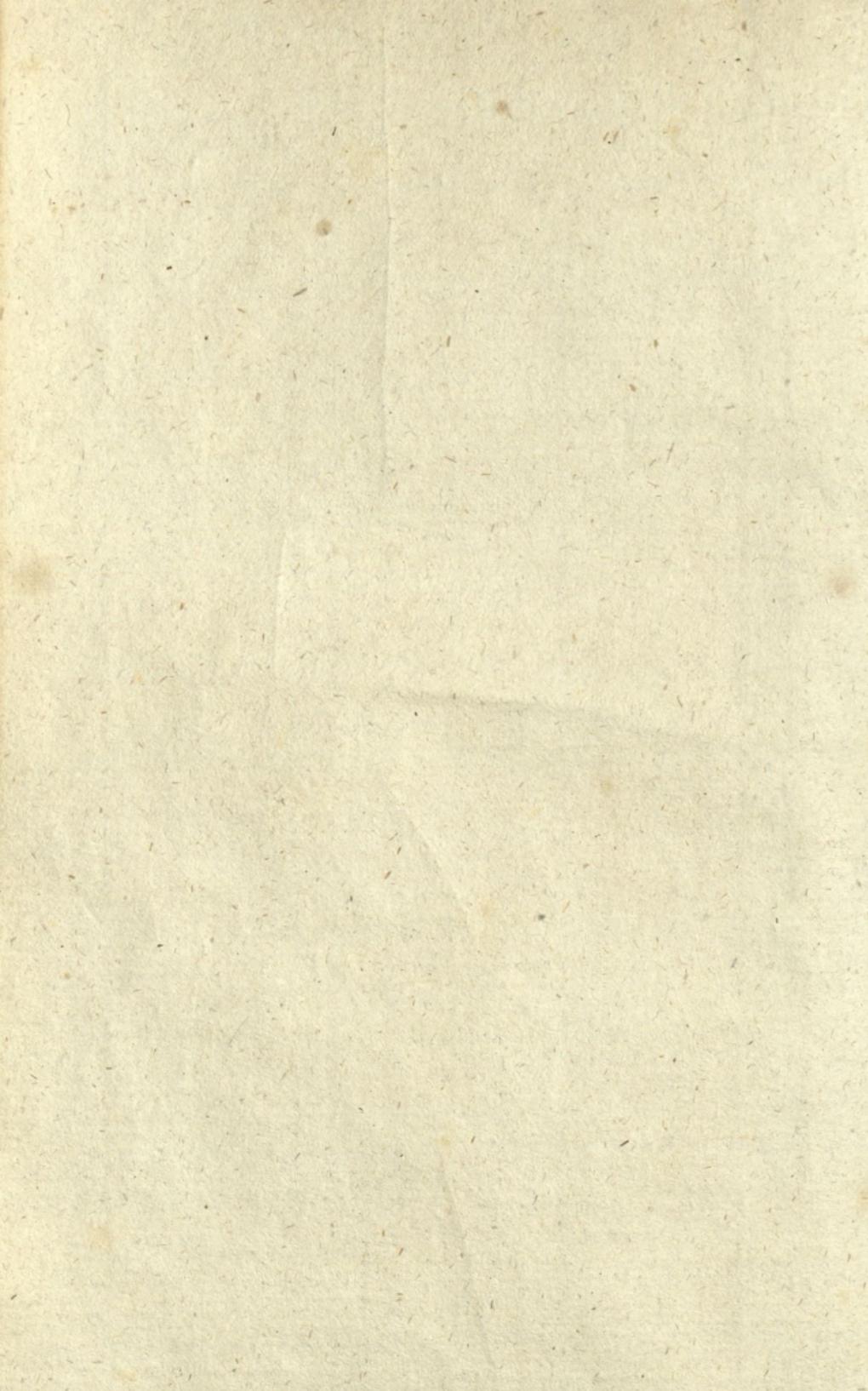

10237

10237. II C. d. 2. 3.

O Maria, ma si moja!
Vodi meni roka tvoja!

Keršanskō DEVISHTVO.

Potrébni nauki ino isgledi

shénško mladóst.

S p i f a l i

mladi duhovni v' Zelovshki duhóvshnizi.

Po dovoljenju vishi Gospoške.

V' Zelévzi 1834.

Natifnil Janes Leon.

O kako lèp je zhist rod, ki se zhednosti sveti,
sakaj njegov spomin je vezhen, ker per Bogu
in per ljudéh hvalo imá!

Tok govorijo bukve modrosti boshje v' 4, 1.

Zhujte ino molite, de ne pridete v' skus hnjavu.
Duh je szér voljen, meso pa slabo.

Tok opomina Jesuf na oljski gori v' svoji smertni bridostti, per s. Matevshi v' 26, 41.

To je volja boshja, vashe posvezhenje, de se
sdershite nezhistiga djanja, de vas vsaki ve
svoje telo ohraniti v' svetosti ino zhasti, ne
po gnanji poshelenja, kakor nevernniki,
kteli Boga ne posnajo.

Tok pishe s. Pavl Tesalonizhanam v' I, listi v' 4, 3 — 5.

WZ030007471

N a g ó v o r.

Shalostno je glédati skerbno obdélan
vert, kedar je huda slana mlade roshe
omorila, in shlahno zvetje sadunòsniga
drevja mersel féver ¹⁾ osmodil. — Pri-
den vertnár sa svojim' ròshzam' shalju-
je, ino kmet 'milo sdihuje, kér sadja
ne bo.

Zél svét je boshji vert, zvetezhe
drevesa v'njem so mladi fantjé ino dekli-
ze. Sveta zhiftoft je njihov zvet, ino
shlahna rosha je nedolshnost njihovga
ferza. — Alj kdo bi ne jokal, videti
toljko nedólshnosti sapeljane, toljko
fantov ino dekelz nesrezhnih. Sapeli-

1 *

1) Krivez, mersel veter.

vost jimi je ferze omorila, nezhistrost lepoto devishtva odvsela. Veliko jih je shé sapeljanih, dofti jih pa na pol pota stojí. Ne bo shláhniga sadja, ne pridnih ljudi, ako poshtenih fantov ino dékelz ne bo. — Najde se jih she, hvala Bogu, zhístih mladenzhov, ino nedolshnih devíz, sveštih prijátelov ino prijatelz Jesufovih. O de bi se sapeljati ne dali, de bi ostali nedolshni!

Kdor zhafno frezho ino vezhno isvelízhanje ljubi, naj brani, kar more, de nam sapelivošt ljube mladíne pomorila ne bo. Kakor velika povodnja se nezhistrost zhres vse stane rasliva; ako mladosti pred nezhistim potopam ne ovárjemo, bojo tudi frezhni zhafi se s' njoj potopili.

Prizhejozhe bukvize kerfhánskiga devishtva, zhe ravno male, naj eno-

koljko pomágajo saj derèzh potok sov-rashne nezhístošti sajesiti, ki mladen-zham zhafno in vezhno frezho jemlje. Le nekoljko kratkih naukov je sa de-klize mlade, pa sa dobre, poshtene du-she dovolj, ki vbogajo rade. Ter-dovratnih se tudi dolga pridga ne prime.

Ljube deklize! sdaj je she vásh-i-ga shivlenja vesela spomlad alj vigred. Sdaj so dnevi (dni) vafhe frezhe, ako lepo, zhifto ino poshteno shivite. Hi-tro bo prishlo vrozhe poletje, po tem hladna jesen teshavne starosti; sadnizh pa tiha sima vafhe smerti. Truplo bo v' hladni semli pozhlivalo, dušha pa vshivala, kar si bote od svojih mladih lét saflushile. Kar sdaj séjete, bote enkrat shele. Mislite na svojiga Stvarnika v' dneh svoje mlado-sti, preden léta pridejo, od ka-

terih porezhete, de vam ne do-
pádejo.¹⁾

Sovráshnikov svoje zhílosti imate veliko, pa prijátelov tudi. Te bukvize naj vam jih káshejo. Rade jih berite, premíshljujte sapísane nauke, pa tudi shivlenje boshjih Svetníz, vashih ljubih prijátelz v' nebesih, pregledujte. Molite, in prosite Boga sa milost ino pomózh, hoditi po njih svetih stopenjah, ino se s' njimi veseliti tam, kjér vsmilen Jésus tudi sa vaf krono vézchniga plazhila perprávleno ima; ki bodi hyalen vekoma!

1) Pridgar 12, 1.

I. Shlahnost devishkiga stanja.

Ozhe nebeshki je dal zhloveku lepo angel-sko oblazhilo nedolshnosti, kedar je vstvaril mosha ino sheno. Pervi starishi so nam oblazhilo nedolshnosti sgubili; spet ga nam je Jezus sadobil, ker nas je na svetim krishi odreshil. Sveta mati katolshka zerkuv nam ga v'njegovim imeni per s. kersti poda, ino rezhe: »Oblezzi belo oblazhilo nedolshnosti, katero ne omadeshvano pred sodni fesdesh Gospoda naštega Jezusa Kristusa spernesi, de bosh imela vezhno shivjenje.«

To kerstno oblazhilo nedolshnosti pomeni sizer zhifost od vsakiga greha, alj posebno sapopade zhifost od gerdih grehov nezhifosti alj prefhestvanja, ki jih shesta sapoved boshja prepoveduje, ino se she imenovati po besedah s. Pavla med nami ne smejo. 1)

Trojno je dushno oblazhilo zhifosti: prvo devishko, drugo sakonsko ino trtje vdovske;

1) Efes. 5, 3.

nar lepši je vender med všim angelško oblahilo devištvja. 1) Prijela si ga, keršanska dékelza! per svetim kersti, kér je tebe Bog sveti Duh posvetil, de si poštala ótrok boshji, sestra Jesušova, svete matere katolske zérkve drushiza, ino nadobniza alj jerbiza kraljestva nebéshkiga. Le v' oblahili zhístiga devištva Bogu nar bolj dopadefh.

„Svet je tudi sakonski stan, Jesuf sam ga je posvetil; pa veliko lepši ino imenitneji, je stan deviški pred Bogom ino pred ljudmi, ako se v' njem popónama zhistro shivi.

„Savòlj kraljestva nebéshkiga, pravi Jesuf, so eni sklenili po deviško shiveti. 2) Ravno tok svetuje s. Pavl, rekózh: Savòlj devíz nimam od Gospoda vkase, vender vam svetujem, de vam je boljši tak biti. Zhe se deviza omoshi, ne greshi, kér je to perpušeno. Boljši je omoshti se, kakor hudih shelj premagvanej biti. Vender shelím, de bi bres fkerbi sakonških bile. Deviza misli na to, kar je Gospódoviča, de bi na telefi ino v' duhi sveta bila. Katera je pa vdana, tudi misli, kar je tega sveta, kako bi moshu dopadla. 3) „Svet je sakon, to de nishej od svétiga devištva; popónama zhistrost pred Bogom nar vezh veljá.

1) S. Hironim. 2) Mat. 19, 12.

3) I. Korint. 7, 25 — 34.

Kakor se svéti na jašnim nebí svetla deniza med svésdami, tako se svéti na semlji med deklízami zhista deviza, ki svesto varje nedólshnost svojiga ferza. Lepa júterna sarja ljubesnivo hribe ino doline poliva, kér nam vesél den osnaňuje, blago lize devishke nedólshnosti napoveduje veselo zhasno ino vezhno shivlenje.

Nedólshnost dušho Bogu nar blishnej stori, ino kdor zhifost ljubi, bo prijatel nebéshkiga kralja. 1)

Le Marijo prezhisto devizo si je všmiljen Jesus sa svojo mater isvolil, ino le svétiga Joshefa, Marijniga zhifstiga shénina, si je sa svojiga varha isbrál. Med všim' svojim' vuzhenzami je svétiga Janesa nar bolj ljubil, kér je devishkiga stanu bil. Le zhiste dušhe so na semlji Jesusove neveste, ino bodo njegove tovarshize v' nebesih, ki bojo njega, nedolshno Jagne, spremljaje novo sveto pésem péle, katire noben drugi snal ne bo. 2)

Telo zhiste devize je posvezhen tempel boshji, v' katerim s. Duh prebiva, 3) ino nedolshno njeni ferze je isvolen Jesusov tron. Zhiste devize so drushize angelov, ino zvet kerfhanſke zérkve. 4)

1) Pripovest. 22, 11. 2) Skriv. rasod. 44, 3.

3) I. Kor. 3, 16. 4) S. Ziprijan.

Veseli se, zhista duša! svojiga devištvja,
ono je pervi dar neskonzne ljubesni ino mi-
losti boshje; naj pa tudi bo twoja nar perva
škerb tajisto zhisto ohráni.

Srežna si dekliza, Jesusova nevesta,
Marijna hzhér ino tovaršiza angelov, dokler
nedolshno shivish; ako pa svojo ſrezho enkrat
sapravish, zél svét ti jo vezh poverniti nemore.
Velika je vrednóst zhiste nedolshnosti, ona vezh
veljá, kakor vse slato ino ſrebro zéliga sveta.
Ni noben shlahen kamen toljko vreden, koljkor
zhisto deviško ferze; velika je pa tudi nevar-
nost tajisto sgubiti. Velik saklad imamo,
pravi s. Pavl, pa v' ſlabih perſtenih
poſodah. 1) Kakor se òse ino muhe le nar
shlahnej ſadja lótijo, tako tudi ſovrashniki de-
viške nedolshnosti, de bi jo ſapeljali, ino ji
vſeli nar shlahnej blago. O kako potrebno je,
dekliza mlada! de ſovráshnike ſvoje dobro ſpos-
náſh, ino fe jih ſkerbno varjesh; sakaj, nar
vezhi nesrezha je ta, zhe kdo ſovráshnike ſvo-
je ſa prijatele imá, fe jih ne ſogiba, temuzh
jim v' roke gre, ino jih zlo jishe. Taka fe
rada nar pogoste nespámetnim devizam godí.

Vſmiljen Jefu opomina ſvoje vuzhenze ino
vuzhenke, naj fe poſebno tifih goljuſnih
prerokov várjejo, ki pridejo v' pri-
jasnim ovzhjim oblažhili, fe nedolshne
ino ljubesnive délajo, ſnotraj pa ſo ſgra-
blivi volki. 2) Ravno taki ſo, ljuba dekliza!

1) II. Kor. 4, 7. 2) Mat. 7, 15.

sovrashniki ino sovrashnize tvojiga devishtva,
Satorej poglej, ino premisli:

II. D e v é t

nar hujih sovráshnikov ino sovrashniz
devishkiga staná,

1. P **e**rva sovráshniza devishtva je p o s v e t-
n a l j u b é s e n , ki mlado ferze v' posvetne
rezhi sakople, de na Boga ino nebesa po-
sabi. Ti si posvetna, ako te dobro jésti ino
piti bolj veseli, kakor pa Bogu svesto flushi-
ti; — zhe rajshi poslushash nesramne marne,
kakor pa boshjo besedo; — zhe se raj pogovarjaš od prasnih rezhi, kakor od kerfhán-
skiga nauka; — rajshi pojesh klaserske, ka-
kor pa svete pésme. Ti si posvetna, kedar
jisheſh moshtvam dopasti, se tako nositi ino sa-
dershati, de bi sa teboj glédali; kako bi Bogu
dopadla, pa tebe malo ſkerbi. Ti si posvet-
na, zhe svojo júterno ino vezherno molitvo
opuſhafh, angelkiga zheſhenja ne molish,
flushbo boshjo mudish, ob nedeljah ino prás-
nikih rajshi pohajash, kakor bi v' zérkvo ho-
dila. Zhe ti po ſhegi posvetnih ljudí shivish,
svét Ijubish. Bogu ino pregréshnimu svétu pa
dopasti ne moreſh. Kdor ni s'menój, pra-

vi Jesuf, je so per mene. 1) Dekliza! posvetna ljubésn te bo oslepila; sapelivim ljudém bosh dopadla, Bogu se pa samerla. „Svét, tvoj sovrashnik, bo tebe vjél ino pogubil. „Svét ino vše njegovo poshelenje prejde; le kdor voljo boshjo stori, ostane vékomaj. 2) Varúj se take posvetne ljubesni, ona je sovráshniza boshja.

2. Druga sovráshniza devíštva je Lenoba alj v tragediost, ki dušho ino truplo morí. Kakor stojezha voda signije, ino bo gerda mlaka, tako tudi devišhko ferze slabí, ako dekliza sa dušho in telo pridno nedéla. V' lushi se veliko gerdobe saredí, ſhe vezh hudiga v' ferzu léniga alj vèdliga zhloveka, sakaj: Lenoba je mati vše hudo bije. Zhe se dékelza v' svojih mladih létih keršánskiga nauka rada ne vuzhish, rajshi postopash, kakor bi pridno v'zérkuv hodila, ſe pregrehi vbranila ne bosh; sakaj do takih ima ſkuſhnjava poſebno obláſt. Hude, nezhiste miſli bojo kakor muhe po leti twojo glavo obdajale, nespodobne shelje kakor zhervi twoje ferze nalasile, ino twojo nedolšnost vmorile. Neprenéhama kaj delaj, naj te ſkuſhnjava prasnovati ne najde; ne bo te lehko vjela, zhe bres dóbriga dela ne bosh. 3)

1) Luk. 11, 23. 2) I. Jan. 2, 27.

3) S. Hironim.

Rija sneda sheleso , lenoba zhlovezku glavo ino ferze; vse dobro per njem vmir , ino posvarjenje se ga ne prime vezh. — Zhe na deli rada postajash , se v' zérkvi osirash , se po kozhah (kajshah) pomikash ino flushbe bojish ; zhe te v' mladosti potreben nauk ne veseli , bosh slat zhaf svoje frezhe samudila. Kdor se navadi od mladih nog saníkarno shiveti , bo tudi v' svoji lénosti vmerl. Len uha glad v mori , kér nozhe délati nje-gova roka. ¹⁾

Boljshi je potrebnih naukov v' mladosti vuzhiti se , kakor se na svoje blago sanashati. Dober nauk stor i zhloveka prijetniga. ²⁾

Vse drugo lehko sgubish , le to , kar snash ino dòbriga vésh , tebi nihzher vseti ne more. Ne rezi , tega alj úniga meni snati potreba ni ; saj ne vésh , kamo she pridešh. Shaloftno je sa gospodinjo , zhe kruha prav spezhi ne sna , ne bolniku dobre juhe (shupe) nareediti , ne svojim domazhim sdrave kuhe napráviti. Zela hisha je nesfrezhna , naj si she toljko premoshenja ima , zhe sastopne gospodinje nima. Kako bo pa shena snala , zhesfar se je dekliza navuzhiti samudila ? — Slaba je pa tudi sa deklo , ki malo sastopi ; le teshko se bo shivela ; sakaj kdor se v' mladosti ne vuzhi , in priden biti nozhe , mora

1) Prip. 21, 25. 2) Prip. 13, 15.

na starost kruha profiti. — Satorej, dekliza! bodi pridna, skerbi sa dušho ino telo; le tako ti dobro bo. V' lenobi signilo bi tvoje truplo, ino bi se pogubila tvoja duša. Bog te je vstvaril sa delati, kakor ptize sa letati ino sa plavati ribe.

3. Treka sovráshniza devišhtva je nez hémarna ob leka alj nóf hinja, v' kateri dékle posvetnim ljudém dopasti sheli. —

De svoje truplo pred mrasam ino vrozhinoj ohranish, svojo framoto pokrijesh, ino se ob svetih dnéh po svojim stanu spodobno oblezhesf, le sa to daja tebi potrebno oblazhilo dober Bog. Zhe svojo oblazhilo na drugo obrazhafsh, greshish.

Gisovo, ofhabno alj prevsetno oblazhilo je nedolshnim dušham naštava peklénskiga sovráshnika. Dekliza, ki se preſhtimano alj neframno oblazhi, napravlja dušhi smerten ſtrup, ino brusi mezh, ki nedolshno ferze prebode; ábotnim jishe dopasti, sapelivzam pa svoje ferze na prodaj nosi. O koljko dekelz noſi zeno fvójiga predániga devišhtva, alj pa vkrádeniga blaga na svojim trupli! — Alj boſh ti svoje truplo bogato lepotila, bo tvoja duša obóshala. Sapelivzi bojo sa tebój láſili, ino tvoj angel varh bo tebe sapustil. Podobna boſh zveztezhi roshi, na katero metuli ſédajo, pa zherve saredijo. Lepota ròshizi obletí, ino nobén

njo vezh ne pogleda. — Deklete, ki se pogosto ogledujejo, rade posabijo, de per Bogu samo lepota serza velja. Zhedneji je serze, lepsi tudi lize; gershi je dušha, gershi tudi obrás. Gisdavo (ofertno) dékle dušho pogublja, pa tudi svoje premošenje sapravlja; krade sama sebi in drugim.

Ljudjé trojno dazjó alj daronjo imajo: per-vo plazhújejo lenobi alj vtraglivosti, drugo sapravlivi gisdofti alj oferti, ino tretjo, ki med njimi nar manjshi je, svoji gosposki. Nove shkodlive shege so sa deshelo nove vjime (nevurje), ino vezh shkode po malim naredijo, kakor bi tozha pobil. Shtimanje je dober kup, alj perprava je draga. Svoje dni so shénske eno prashno krilo alj suknjo sa zelo shivlenje imele, sdaj si jih vezh na leto omíslijo, ino vender rastérgane hódijo. — Ne mišli, moja hzhér! de fi vezh vredna, ako shtazuñarjam veliko skúpiti dash; oni bo-jo bogati, vboshna pa ti.

Zhe bosch v' svojih mladih letah shido ino shamet nosila, lehko de bosch na svoje stare dni bosa hodila. Nar lepsi tenzhiza je, ka-tero sama napredefsh, nar drashji rokavzi, ki jih sama naredish. Bog ne gleda na lepoto telefa, ampak na zhednost serza. Sa to opomina f. Peter: Vasha lepota ne bodi vunajna, v' pletenih lafih, v' slati nofhi, alj v' shlahnim oblazhili, temuzh snótrajna, de ste krótke ino po-

hlevne v' duhi; le to ima pred Bogam
vrednoſt. 1)

Hozheſh dekliza frezhna biti, le pamet-
no po svojim ſtani ſe noſi; napzhna alj pre-
ſe tna noſha je ſaméra boshja.

4. Šhterta ſovráſhniza je ſlaba to-
varſhija, ki lepo ſadershanje kasi. Ka-
kor ſe ſmola tvoje roke prime, tok ſe prime
gerdo ſadershanje tvojiga ferza, ako s' ra-
vujſdanim továrfhami ino tovarfhizami obhojo
imaſh. Med fante v' veſ hoditi, neſpodobne
marne poſluſhati, s' neſramnim' rezhmí ſi kra-
tek zhaf délati, je ſa nedolshnoſt nevarnej,
kakor ogenj v' ſtreho noſiti. Neſramni pog-
vori ſo derva nezhiftiga ognja, ino neſpodob-
ni pogledi ſo ſhive iſkre nezhiftosti, ki zhifo
ferze ſashgejo. Pléparze alj klaserske pésme
ſo goljuſno pétje, po katerim peklenſki pt-
zhár nedolshne duſhe na ſvoje límanze loví.
Kdor po navadi klaſa, lehko ſmertno grefhi, in
kdor poſluſha, ſam ſvojo duſho morí.

Dékle, katero rasbersdán gobez imá, je
hujſhi, kakor iſtekla ſvér; koder hodi, ſ'
ſvojim jesikam ljudí pohujſha. Šato je věz-
ſkos jesik pogublenih, kakor ſkos
mezh pomorjenih. 2)

Nevarna je ſlaba obheja ſ' maloprídnimi
fántami ino deklizami ſhe o belim dnevi alj dnu;
ponozhno veſovanje, voglarija, ſamotno pogo-

1) 1. Peter 3, 3 — 4. 2) Sirah. 28, 22.

várjanje, nesramno séganje, vše tako je kuga devíshkiga stanu. Kdor bolj temo ljubi, ko luh, pokashe, de so njegove dela hudobne.¹⁾ Ponozhne ptize rópajo, ino ponozhvavzi nedolshnost morijo. Tudi Judesh je svojiga Gospoda po nozhi isdál.

Po boshjih potih, séjmih, po zérkvanji alj s - hodih, tudi v' domazho zérkuv s' moshkim spolam, v' nevarni tovarshiji hoditi, se pravi po shroki zefti pogublenja létati. Po redkim hodi na boshji pot; ako le hozhesh jiti, s' bogabojezhmi tovarshizami hodi; malopridnih se sogibaj, pjánfhine ino drúge posvetne dobre volje se varúj, de si boshji pot v' pogublenja pot ne obernešh. — Kedar ob nedeljah ino prásnikih v' zérkvo, alj v' sholo ne gresh, ino imash lep pisan zhaf, objishi bolnike, alj beri kake svete bukve, in bodi raj sama; sakaj sveta samota je prijátelza boshja.

5. Péta sovráshniza devíshtva je rasvujsdana dobra volja v' neposhtenih krajih, bres pámetníga sadershanja. Taberne alj kerzhme so deklizam sploh nevarne. Dékle, katero se ob nedeljah ino prásnikih poshterijah potika, se hudobiji v' flushbo ponuja. Nespodobno sadershanje ob nedelih ino svetih dneh je dvakrat vezhi greh, kér se namesto Boga le húdimu flushi; sa to se tudi

nar vezh ljudí ob nedelih pogubi. — Ako bosh dekliza v' taberno pit hodila, hitro bosh svojo nedolshnost sapila. V' vini je nezhifost. 1) Shganje, rosolj ino vše druge flazhize so deklizam smerten fstrup. Taka pijazha slo milo tezhe po gerli, sadnizh pa pikne kakor gad, ino rani ko fstrupna kazha. 2) Gerd, de ni gershiga, je pijanz, — alj sedemkrat gershi je pijanka; ona she svoj fram ne pokrije, 3) ino kako bi zhista deviza ostala?

6. „Shéfti sovrashnik je nevárn pléš, ki je malokdaj bres gréha. Ajdi so plesali, kedar so svoje malike zheftili; sa to s. Pavl kriftjane pred pléšam fvari, rekózh: Nikár ne vlezite jarma s' nevérnimi; kako bo lugh kerfhanstva s' temo nevérstva fklénjena? Sa tega del se is med njih podajte, ino lozhite se v' svojim sadershanji. 4) Poboshnost tebe na pleš ne spravlja, nedolshnost tebe na raj ne spremija; le sapelivost te vlezhe, ino skrívna flada te pléšat' vuzhí.

Plesarija jc morishe devishke zhifosti; angel nedólshnosti se joka, peklenfski sapelivz pa svojo radoſt alj veselje imá. Veliko jih sdravih ino nedolshnih plesati sazhne, malo malokdo bres dushne alj teleſne ſhkode

1) Efes. 5, 18. 2) Prip. 23, 31 — .

3) Sirah. 26, 11. 4) II. Korint. 6, 14 — 17.

pleſati nehá. Navadni pléſ spravlja truplo pod semljo, duſho pa v' pekel. Naj bi vſi od ſmerti vſtali, ki jih je ſapeliv pléſ mladih pomoril ino pogubil, od strahu bi nobén pameten ne pléſal vezh. Nedolſhnost na pleſi v míra, ino vmerje vezhdel po poti damú. Plesavki ſa plazhilo je bila ſvétimu Janesu kerftniku glava vſékana; plesavzu ſa plazhilo ſapeljana dékelza svojo deviſhtvo da.

Poſhteno dekle ne ſmé nikolj na pléſ, rasen v' prizho ſvojih ftáriſhov, alj poſhtenih predpoſtvlenih na kaki domazhi dobri volji. Ako hozheſh pa popólnoma deviza oſtati, plesala nikdar ne boſh. Blagor ji, frezna je, ki plesati ne sna. Vefeli ſe dekelza v' ſvoji mladosti, naj bo vefelo v' mladih letih tvoje ferze, alj védi, de bo tebe Bog ſavolj vſiga tega na ſodbo poſtavil. ¹⁾ Jiſhi ſatorej ſvoje veſelje v' tém, kar Bogu dopade; le on bo enkrat tvoj ſodník, ne ſapeliv ſvét.

7. „Séđma ſovráſhniza tvoja, o dekelza, je gerda ne pokòrſhina ftáriſham ino drugim pravizhnim prédpoftávlenim. Ni greha, de bi ga Bog bolj ojſtro tepel, kakor nehvaleshno ſadershanje otrók do ſvojih ftáriſhov. Vsaka hzhér, ki ozheta ino mater ne fluſha, bres njih dopuſhenja v' tovarſhije ſahaja, ino bres njihoviga védenja ſnanje de-

¹⁾ Pridgar. 11, 9.

la, sebi globoko jamo nesrezhe kople, ino ne bo dolgo, de bo v' njo padla. Kdor svojiga ozhetata gerdo pogleduje, ino svojo mater sanizhuje, je vreden, naj mu vrane alj krokariji ozhi isklujejo, ino jih mladi orli sa potokam poshrò. 1)

Dobri materi pridna hzhér vse zhistro povéj, kakor svojimu spovedníku, ino kar stvarze pred njimi ne sakrivaj; vse gladko jim rasodéni she popréd, ko tebe popráshajo. Ozhe ino mati so tvoji vidjozhi angeli varhi; ino hudobna si, zhe svojimu ozhu shalost, ino materi svoji teshavo narejash; tvoja luzh bo v' sredi teme vgásnila. 2.)

Zhe si pa v' flushbi, alj nizh vezh starishov nimash, ino Bog tebi poshtene prédstavljene da, Boga sahvali, ino jih lepo vbogaj; ko svojiga ozhetata ino mater jih sposhstúj, zhe hozhesk frezna biti. — Dekla, ki po nozhi is pod domazhe strehe hodi, posno domú pride, ino se gospodarju alj gospodinji posvariti ne da, nikolj se ji prida godilo ne bo. Kdor ne vboga, je bres Boga.

S. Deklizhov osma sovráshniza je nesramno sapelivo snanje, alj nezhistro fhtimanje móshki ga spola; ono v' frezhen sakon brani, ino deklizam veliko nesrezhe perpravlja. Goljusne so sape-

1) Pripor. 30, 17.

2) Pripor. 20, 20.

livzov obljube, dobro obéta (obézhajo) pa hudo dajo; zhe jim verjameš, se strashno goljsáš. Ako tebi kdo sladko obeta, de te bo vsél, ne sanashaj se, zhe le odlaga, tebe pa v' greh napeljuje; kako bo on tebi svést, kér se Boga ne boji. Dolgo snanje slab sakon pernese, alj pa nobéniga. Po poti pregrehe, se prava frezha ne najde, ino kdor frezho sakonsko pred porokoj sapravlja, nje po poroki imel ne bo.

Dekelza, ki pred sákonam rasvujsdano shiví, bo teshko poshtena ino frezna sakonska shena. Jelj bo ona dobra gospodinja sa svoje domazhe fkerbela, jelj bo fkerbna mati svoje otroke lepo redila, jelj bo svesto vdana svojimu moshu, ki ni v' deklíshkim stani fama sa svoje poshtenje fkerbela, ni bila svesta svojmu Bogu?

Ne fkerbi dekliza sa svoj kruh, tudi sa streho ne, ako poshteno shivish; tvoj Gospód Jesuf Kristus je bogat dovólj, pa tudi dober, tebe ofkerbeti, ako le njemu svesto flushish, ino njega zhusto ljubish. — Ne verjami sladkarju, ki persega, de tebe ljubi, pa nespodobno s' teboj délati hozhe; naj bi tebe v' resnizi ljubil, varval bi twojo nedolshnost. Pregrešna ljubésn ni ljubésn, temuzh nar hujšhi sovrashivo. — Ne jemli darov, ki ti jih moshtvo daja, dokler v' poštenih ino ozhitnih sárokih nista; ne ponuja jih saftónj. Nedolshnost twoja pa ni na prodaj; twoja zhifost nima zene, ino ni sa plázhati.

Zhe v' kako nevarno sošefko pridešh, v' kateri sakonski bres sveštobe shivijo, mladenzhi dekliz v' miri ne pustijo, o ne mudi se, beshi prej ko morešh is take vesí, kakor bi sa tebó gorelo; taka véf je shiva. Sodoma sa zhistro deviškó serze. — Ne daj po nozhi k' sebi hoditi, tema je sovrásh devizam, katere varno ne zhújejo. Se po nozhi sapelivzam glašiti, jim odpirati, ino se s' njimi pezhati, se pravi dufhne tolovaje alj rávbarje pod streho spúšhati. Vsaka nozh ima svojo mozh. Kdor sam per sebi misli: kdo me vidi? krog mene je temno, sidovi alj stene me sakrivajo; on gleda le na zhloveshké ozhi, ino ne pomisli, de so boshje ozhi neisrezhénokrat svetleji ko sonze, ki vidi jo vše, kar zhlovek storí.) Ne poslušhaj sapelivza, ki pravi, de préſhestvati alj nezhistorst délati ni gréh. Zhlovek, ki to govorí, je najémnik tiste pekleniske kazhe, katera je v' raji Evo sapeljala, ino je tudi prízhala, de ni greh. Hudi duh je ozhe lashi, ino lashniviži so vši, ki tok govorijo. O ne verjami jim, de ne bosh tudi ti sapeljana Eva, nefrežna réva.

9. Deveta sovráshniza deviškiga stana, smertna glava vših drugih, je nezhistorst alj préſhestvanje. — Ni jih she voj-

) Sirah 23, 25 — 29.

fska toljko pobila, tudi ne kuga vgonobila, koljkor je nezhifost sapeljanih dush pomorila. V' pervih zhafih kerfhanstva je peklenSKI sovrashnik kriftjane s' mezham ino s' ognjam po malikvavzih pre-ganjal, sdaj pa sveto zerkuv po sa-pelivzih fkos nezhifost preganja; ino to se mu bolj lehko vidi.¹⁾

Dékliza, ki je bila v' devištvu med svo-jim tovarshizami, kar je svetla lilijsa med róshami, je v' nezhifosti kakor od zherva snen-den zvet, ki obletí. Nezhifo ferze zhédnosti vse sapustijo; sakaj: Zhifost je v'sih dru-gih zhédnosti svet pas; ako pa nimaš pasa, bosh vse svoje oblazhilo sama-sala ino poblátila.²⁾

Devishko ferze je Bogu posvezhen altár; na njemu se molitve ino druge dobre dela Bogu darújejo. Zhe pa ferze zhifto ni, je tudi molitva, ino vše, kar nezhiftniza stori, pred Bogam gnušoba. Kakor nesvesta ovzhi-za svojga pastirja sapustivši v' strafhno pu-shavo sa derezhim volkam gre, ravno tok sapeljana nezhiftniza sa svojim sapelivzam ho-di. Svojo vest ogluhí, vuzhenikov ne po-slusha, stářishov ne porajta, Boga posabi, na strafhno smert ino dolgo vezhnost ne misli. Esav je sa sklédizo kúhane lezhe veliko pra-vizo svojiga pverorojenstva predál, nezhiftniza

1) S. Augushtin. 2) S. Hironim.

da veliko vezhi frezho svojiga devištvja, tudi neběškiga kraljestva, sa nesramno, kratko ino zhervivo veselje. Oh, kolika sguba!

Traplo nezhistnize slabí, lepo rudezhe lize bledí, smert se ji na zheli posná, ino v' kratkim bo ona grosovitna pošhást, katere se vše sogiba. Nezhistniza bo kakor blato na zesti pomandrana. 1)

Sapelivzi so nezhistnizi le tok dolgo sveti, dokler je zvetja kaj; naj vboga sapeljana ob poshtenje pride, v' drug stan stopi, alj svoje sdravje sgubí, she ne poglédajo vezh sa njoj. Kakor so Judjé Ishkarjota lepo imeli, mu dnarjov ponújali, de jim je nedolshniga Jесusa predál, ravno tok délajo sapelivzi s' devištvam. Kedar se je pa v' grosovitni shlosti nesrezhen Judesh k' njim obernil, de bi se njega vsmilili, mu she nobeden ni lepe besede dal. Kaj je nam sa to, so djali, le sam glej. 2)

Taka je všim sapeljanim deklizam, ki predájo svojo nedolshnost. Judesh je obvupal, ino se na verbo obesil, nezhistniz veliko pa na rabelskim koli vmerje, v' vodo poškaka, si savdá, se pomori, veliko v' nesnanih bolesnih shivih signije, ino nesrezhno konzhá; le malo se jih poboljšha ino resnizhno pokoro stori. Kdor v' nezhistosti shivi, bo hitro zhervam shivesh, ino njegova dušha isbrifana is bukuv shivlenja. 3)

1) Sirah. 9, 10. 2) Mat. 27, 4. 3) Siruh. 19, 3.

O preljuba dekliza, katire devishki zvet
she ni nezhistosti kushen véter omamil, be-
shi pred sapelivostjoj, kakor pred pisano kazhoj.
Ni gnoja tako gérdiga, ni tako zhernih saj, ne
tmértniga strupa tak húdiga od nezhistiga djan-
ja; le sgublénimu gréshaiku dopade, ki je na
dušhi flép. Varvati se je she lehko, alj od-
váditi se nezhistoti je teshko ino gorjéj.
Vrezha nezhista shelja, gørez him u
ognju enaka, ne bo vgášnila, dokler
vse poshgano ne bo.

Ako si pa nesrežna dekliza v' strashno
povodnjo nezhistosti padla, primi se hitro sadne
deske alj dile, prave resnizhne pokore, de se
na vezhno ne potopísh. Ne odlagaj od donei'
na jutre se hitro ozhititi po pervim grehi;
hiti tern isdreti, ki rani kervavo tvoje ferze.

Zhe hitro nezhistiga djanja ino nevárniga
snanja ne sapustísh, naglo bosh prishla shivim-
mu Bogu v' roke. Sa nezhistoti del je ne-
skonzhno pravizhen Bog ves pervi svét poto-
pil, ino je zele mesta poshgál. Vse pregreh-
he on ojstro shtrasuje, alj nezhistost tepe do
bele kostí. Savolj nezhistih pregréh,
pravi s. Pavl, pridejo shibe boshje zhres
nevérne Ijudí.¹⁾ Tudi tebe vse to hudo
zhaka, zhe poboljšanje svoje samudísh. Vro-
zhe solse resnizhne pokore bojo tvoje nezhisto
ferze omile, ino sadobile tebi sopet boshjo

prijasnost. De si deviza ravno vezh ne bosh, saj spokorniza bodi, kakor je Magdalena bila. Zhe ravno vezh nevesta Jesušova biti ne moreš, saj njegova svesta dekla bodi ino veseli se, saj je tudi spokornizam on v' nebesih lep velizhaften sedesh perpravil.

II. D e f e t

prijatlov ino prijatelz devishkiga stanja.

Ne boj se, zhista duša, ako je ravno sovráshnikov tvojih veliko, ki te ob nedolshnost ino ljubésn boshjo správljajo; she vezh je prijátelov ino prijatelz tvojih, ki tebi pomágajo vse sovráshnike svoje frezhero premágati.

1. Pervi prijátelza devishtva je bosh
ja beſeda, zhe jo svesto poſluſhash ino
v' svojim serzi ohranish. Kakor je Kristus s'
besedo svétiga pisma ſkuſhnjavza savernil,
rekózh: Pisano je, ne ſkuſhaj Gospo-
da svojga Boga, 1) bojo tudi tebe hude
miſli sapuſtile, ako ſe ſpomniſh, kako ſ. piſmo
pred hudim ſvarí. Beseda boshja je mogozh-
no oroshje vse ſkuſhnjave premágati. Kdor

moje besede poslušha, ino tajiste ohrani, govori Jесuf, je podoben modrimumu moshu, ki svojo hifho na terdo ſkalo ſida. 1) Kakor take hifhe vetri ne poderó, tudi povodnja ne odneſe, ravno tako ſkuſhnjava devize ne bo premogla, ki svoje ſhivlenje po nauki Jесusovim ſvetfo revná.

2. Druga prijátelza devíškiga ftana je g o r e z h a m o l i t u v v' vefelju ino v' sháloſti, v' ſkuſhnjavah in teshavah. „Sveta zhiſtost je boshji dar, ino nihzher sdershen alj zhift biti ne more, ako mu Bog ne dá. 2) Prava ferzhna molituv pa zhiftosti ſproſi, ino jo ovarje. Zhe fi vesela, hvali Boga, ino on bo tvoje vefelje poſlajſhal; alj fi sháloſtna, poklekni, povsdigni svoje roke, potoshi svojimu Jесusu, kar tvoje ferze teshí, on bo tebi ſháloſt poſlajſhal. Ako te hude ſkuſhnjave obhájajo, ino fe jim brániti ne moreſh, sazhni moliti, ino od tebe běshale bojo. Alj fi v' nevárnosti ſtráſhniga greha, ino nimash druge pomozhi, le famo ſdihlej ſhive molítve poſhli h' Bogu, rekózh: Pomagaj Gospód, de ſe ne potopím! 3) ino vſa peklenſka mozh te pre mogla ne bo. — Tudi Jесuf je molil na oljſki gori v' svoji ſmertni bridkosti, ino je molituv vſim svojim vuzhenzam ino vuzhenkam sa pomozhnizo isrozhil, rekózh: Zhujte ino mo-

1) Mat. 7, 24. — 2) Modr. 8, 21.

3) Mat. 14, 30.

lite, de v' ſkuſhnjavo ne pridete, sakaj duh je ſzer volen, alj ſlabo mefo.¹⁾

3. Tretjé prijatel tvoj, dekliza mlada, je ſvét poft, ſkerben ozhe potrebne ſdérshnosti od prepovedanih, ſhkodlivih rezhi, ino moder vuzhenik sdrave mère per jédi ino pijazhi. Varjte ſe, opomina Jefu, de ſvojih ferz ne potvárite ſ' jedmí ino pijazhoj.²⁾ Ne rasvadi ſe dekliza! preveliko jeſti ino piti, sakaj to perpravlja bolezhine; poſhréſhnost jih je ſhé veliko pomorila; kdor pa vſe po méri vſhiva, bo doſhivel ſtarih lét.³⁾ Kakor oblaki ſonze sakrívajo, tako prenaſiten trebuh duſho temní. Modra smérnoſt (ſmasa) ohrani zhedno duſho ino telo. — Predober ſhivesh v' mladih dnéh rad nesrezhno ſtaroft perneſe; vſaka rasvada je sa zhloveka huda noviza, alj nova dazja, ki ſi jo ſam naklada. Ni frezhen, kdor veliko gléſhta alj ima, ampak frezhen je, ki maliga potrebuje. — Varuj ſe kradlive ſladkarije: iſmikati ino pojédati, kar najdeſh, ino kjér moreſh; to ſhkoduje ſdravju ino poſhtenu. Kar zhlovek ſprofi, bres ſtrahu noſi, ino tudi ſavſhije; kar ſe ſkrivſhi ſgodí, ni k' pridu.

„Svéta mati katolíſhká zérkuv ſapoveduje

1) Mat. 26, 41. 2) Luk. 21, 34.

3) Sir. 37, 32 — 34.

pošt, de bi kriftjane lepo smérno ino tresno shiveti vádila. Vlaka poshtena keršanska dušha jo lepo vboga, ino to ji bo v' isvelízhanje. Po nepokörshini ino nesdérshnosti so nam pervi starishi isvelizhanje sgubili, skos pošt ino pokóřshino mormo mi isvelizhanje svoje jiškati. — Kedar te hude skushnjave obhájajo, te greshno traplo v' hudo napeljuje ino fili, posti se, ino svoje telo s' postam strahúj, de bo dušhi pokorno. **Pošt pregreho morí**, konzha hudobije, pomaga v' isvelizhanje, je korenina milosti boshje, ino je dnu, alj fundament drage zhístosti. 1) Zhe se pa hozhefh prav postisti, naj se póstijo tudi tvoje ozhi, de opustijo glédati nevarnih rezhi; naj se posti tvoj jesik, de prasnih alj po-hujshlivih marnov negovorí, ino tudi tvoje vuheta, de nespodobnih marnov ne poslúshajo. 2) Pošt je všim Svetnikam v' nebesa pomagal, on bo tudi tvoje zhístosti svest ino mogozhen varh.

4. „Shterta prijátelza devištva je Ijuba ponishnost v' nošti, govorjenji, ino v' všim deklifhkim sadershanji. Ne bodi vísokih misel savolj svojih oblazhlí, 3) ino ne bodi prevsetna, zhe te Ijudjé fhtimajo. Vse, kar dóbriga alj zhédniga imash, je boshji dar; Bogu pa le ponishno ferze dopade. Ví i

1) S. Ambrosh. 2) S. Bernard. 3) Sir. 11, 4.

prevsetni fo Bogu sovrásh, ponishnim
pa je slo prijasen.¹⁾

Ne jishi hvale ljudí; ona beshí zhloveka,
ki se prevezh goni sa njó. Naj te drugi hválio,
sama sebe nikolj ne hvali. Vezh ko hválená bošh, she bolj ponishnih misel bodi, ino
Bogu hvalo dajaj. — Zhres druge se nikólj ne
povsdigúj, sakaj: Napuh je greha sazhetik,
ino kdor mu je vdán, napravi
veliko gnuſobe, Bogu ino ljudém je
sovrash, ino v' prizho obéh dela kri-
vizo.²⁾ Ptize, ki visoko létajo, nisko obſe-
dijo; ſtimane alj prevsétné glave se hitro spo-
téknejo ino pádejo. Napuh je omotiza deviſh-
tva; prevsetnosti rado spodletí.

Pridna ino pohlevna bodi, poshteno ino
tiho se nosi; naj te posvetni ljudjé le malo
posnajo, sa toljko vezh bo te Bog posnal. Kakor modra violiza le v' ſkrivnim ino mirnim
kraji rada zvetí, alj ves svoj kraj s' ſlahnim
duham napolni, shivi tudi ti lepo tiho, polna ſvetih
zhednost ino dobrih del. Neúmneshi te bojo v'
miri puſtili, le modri te bojo najdli; ino ravno
to bo tvoja frezha. Vifoke ſmreke viharji po-
dérajo, ſtimane deklíze pa ſapelívzi v' ne-
frezho ſprávljajo. V' mirni niskoti violize
zhednō zvetijo, v' ponishnosti pa deviſhko fer-
ze. Vuzhi ſe od mene, pravi vſmilen Jefiſ,
kako ſim krotek ino ponishniga fer-
za, ino boſh mir svoji duſhi najdla.³⁾

1) Peter 5, 5. — 2) Sir. 10, 15. 3) Mat. 11, 29.

Ne porajtaj na druge, ako se ravno visoko nóstijo, ne bodi shalostna, zhe ravno mnogobart sanízhovana bošh. Veter tudi prah v' oblake sanefe, dokler shlahen kamen v' prahu na semlji nesnán lešhi. Hitro desh povishan prah v' blato spremeni, shlahen kamen pa lepo svetlo omije, ino pokashe njegovo zeno ljudém. Takó se tudi na svetu godí. Kdor sam sebe povishuje, bo ponishan, kdor se ponishuje, bo povishan.¹⁾

5. Péta prijátelza devištvá je sramoshlivoſt, katero je Bog nedolžnosti sa várhinjo dal. Ona je snótrajni bošji glaf, ki tebe opominja, kedar se v' pregefšni nevarnosti snajdesh. Tvoje serze sveti strah sprechaja, ino rudezhiza tvoje liza spreletí. Sramoshliwo dekle ne more neframnih marnov poslušhati, ne govoriti, ne glédati nezhistih ino nespodobnih rezhi. Sramoshliva dekliza se pohlevno nosi, vselej poshteno oblezhenia med ljudi gré, svoje ozhi varje, ino beshi is kraja, kjér bi se kaj nefrámniga naj she tok skrivno godilo. Nespodobnímu nagovoru se ne posmejí, ino nefrámniga gérdesha nikdar lepo ne pogléda.

Sramoshlivost je rahel zvet devišhkiga staná; neframna preshernoſt pa je per deklizah, kar je smrad per roshah. — Ako bolník svojih boležín she vezh ne zhuti, je bliso bliso

¹⁾ Luk. 14, 11.

finerti ; ino zhe tebe fram vezhi ni , o tok she vmirá twoje devišhtvo. Le v' serzi nedolshnost, framoshhlivost na lizi , ino pa sadershanje poshteno daja devizi pravo vrednóft.

6. „Shesta prijátelza twoja naj bo modra varnost pred všim , kar v' nezhift gréh napeljuje. Jesus naš opomina varvati se, zhuti ino moliti , 1) ino s. Peter pravi: »Bodite tresni, in zhujte, sakaj hudizh, vašh sopernik, okolj hodi, kakor rujovézh lev, ino jifhe, kogar bi poshèrl. Terdno mu soper stojte.« 2) Kar on sam ne samore , nam jifhe po svojih pomagavzih ino pomagavkah shkodvati , ako se svesto ne várjemo. Varji se nespodobniga premilhovanja , ino hude misli hitro odpravi. Malo jiskro lehko vgasnesh , zhe na njo plunesh , dokler se vezhi ogenj ne vshgè ; ravno tok hitro pluni tudi vsak hudoben shinj alj pomislik is svojiga serza , de se poshelenje vnelo ne bo. Kdor rad nespodobne rezhi premilhluje , se sam v' sanke sapleta , in kedar pride skushnjava , vjiti ne more vezhi.

Ne gledaj nespodobnih krajov , ne svojiga ne drugiga spola , tudi ne nesramnih podób. Nevarni pogledi so ojstre pushize , ki nedolshno serze , prebodejo. Sa to govorí brumen Job : »S' mojimi ozhmi sim saveso naredil , de bi na drug spol zelo ne

1) Mark. 13 , 33 , 2) I. Pet. 5 , 8 — 9.

misliš, sakaj kaki del bo imel Bog v' meni, ino kaki delesh Vsigamogo zho-ni. 1) Varna bodi v' poslušhanji. Kakor svinje lep vert rasrijejo, ravno tako nesframne besede nedolshno ferze; sa to ga je potreba dobro ograditi. Zhe poslušhavzov ne bo, bo tudi klasanje potihnilo. »N e g o v o r i m i t e g a,« rezi nesrámneshu, ki gerde besede ponuja, pa tudi fama ne sini, kar se she imenovati ne smé. Tudi beseda vbije zhloveka skos pohújshanje; ino enkrat bo-mo od vlake prasne besede odgovor dajali. 2) Gorjéj pa tajistim, ki pohujšanje délajo; boljšhi, de bi se jim mlinskí (malenkí) kamen sa vrat obesil, ino fe v' dnu morja potopili; 3) oni so vbijavzi nedolshnih dušh.

Varuj se nevárniga djanja; ne daj se sa roke prijémati, de se nezhift ogenj, kakor kushna bolésn, tebe ne prime. Po nozhi se fkerbo no sapiraj, ino ne pezhaj se s' nobenim, naj ima gospoško alj kmétovško suknjo. Slama se ne bo fama od sebe vshgala, ako luzhi bli-so ne pernesešh. — S' mošhkim spolam noréti, se metati, ni bres greha; ino nevarno je tebi sprémljati takih, katerih prav ne posnášh.

Serzhna bodi, zhe se te hozhe kdo lotiti, ino le s' hudim vftavi se mu, zhe vbéshati

1) Job. 31, 1 - 2. 2) Mat. 12, 36. 3) Mat. 18, 6.

ne moresh. Pokrishaj se, saklizhi v' pomózh Jesuſa ino Marijo, svojiga angela varha, pa tudi ljudi. Ne bo ti hudoben zhlovek vseti samogel, kar je tebi ljubſhi kakor shivlenje, ako ſama nozheſh. Bog je s'tebój, kdo bi te premagal, zhe fe le málega varjeſh. Alj ſovrashnik nedólshnoſti tvoje je ſvit; on le en laſ od tebe pogérje, ino zhe mu ga daſh, ſplete pomalim is njega možhno verv alj ſhtrik, 1) ino tvojo duſho vloví. Kdor nevarnoſt ljubi, bo v' nevárnosti pokonzhán. 2)

Ako je hiſha ſa tebe nevarna, ſogibaj fe nje; ſapuſti ſluſhbo ino ſhe tolik dobizhek, de le ſvojo zhloſt ovariſh. To fe pravi po beſédaх Jeſuſovih: isdreti oko, in odsékatи roko, zhe te pohujſha. 3) Kaj pomaga zhloveku, naj fi veſ ſvét perdobí, ſvojo duſho pa pogubí. 4)

7. Šéđmi nar bolj prijatel tvoj je v ſmilen Jeſuſ; le s'njim fe ſkleni, vſa njegova bodi, ino tudi on bo veſ tvoj. Priſhel je tvoj Isvelizhar is ſvétih nebéſ na to revno ſemljo po tebe, de bi te v' vezchno veſelje vsél. On tvoj dober Paſtír, te jiſhe ino klizhe, kedar fe smótish, ino na nevárn pot pogublenja ſajdeſh; něſe te ſpet na svojih laſtnih ramah med svoje ſrež-

1) S. Avguſtin. 2) Sirah. 3, 27.

3) Mat. 5, 29 — 30. 4) Mat. 16, 26.

ne ovzhize nasáj. On, ljubesnivi shenin tvoje dušhe, se tebi v' presvétim refknim Telefi vshívljati daja, napolni serze tvoje she na tému sveti s' zhifstom veseljam in s' sadovoljnim shivlenjam; v' Ozhetovi hishi pa tebi perpravlja, kakor ſkerben brat svoji ſestri, zbastiten ſedesh vézhniga isvelízhanja. — Kjé najdefh tólkiga prijatla, de bi tebe ſveſtejſhi ljubil? — Alj bo mati posabila ſvoje déte, pravi on, jes tebe nikólj paſabil ne bom. 1) »Moja hzhér, tok vſmilen Jefu tebe vabi, daj meni ſvoje ſerze! Alj more prijatel bolj prijatla ljubiti, kakor de ſvoje shivlenje sa njega da? 2) Tudi jes sim sa tebe vmerl, de bi ti vezhno shivela. Vſe sim jes tebi dal, alj boſh ti mene ſapuſtila, ino ſvoje ſerze rajſhi ſapelívi mu ſvetu, kakor pa meni dala?« — Oh ljuba ſestra! bodi Jefu ſvéſta; le per njemu frezha boſh. Ako fe tebi hudo godí, le k' njemu fe nar prej oberní, sakaj on ſam pravi: Pridite k' meni vſi, ki terpite, ino ſte oblóſheni, ino jes vaf bom poſhivel. 3) Zhe tebe hude ſkuſhnjave obdájajo, le is ſerza k' njemu isdihi, ino vſe hudo te bo ſapuſtilo, sakaj Jefu premagávz pekla ino ſmerti je varh ino vájvoda tvoj. Ako fe v' ſtrahni grefhni perlóſhnoſti snajdefh, njega saklizhi

3*

1) Jsaia 49, 15. 2) Jan. 15, 13. 3) Mat. 11, 28.

na pomózh, ino vše vidne, kakor nevidne sovráshnike premágala bosh, ter veselo s' f. Pavlam porezhesl: »Vše samorem v'tém, ki mene mozhno storí.«) Kdo me bo lozhil ljubesni Jesufove? nadloga, alj bridkóst? Alj lákota? alj golota? nevarno preganjanje alj mozh? — Terdno vém, de me ne bo smert ne shivlenje, — ne sedajno, ne prihodno, ne fila, ne visokóst, ne globozhina, ne druga stvar samogla lozhiti od ljubesni boshje, ki je v' Kristusu Jesufu mojim Gospodu.«²⁾

8. Osma prijátelza tvoja je Marija prezhista deviza, ljubesniva mati nedolshnih dush. Ona je deviza bila, deviza rodiла, ino je deviza ostala, všim deklizam nar lepsi isgléd. — V mladih letih tebi kashe, kako naj tiho ino bogabojezho shivish. Da lezh od všiga posvétnika shuma je svojim starisham v' všim pokorna bila. Svét nje posnal ni, in vender jo je Bog sa frezchno mater svoiga Sina isvolil. Sramoshliva ino zhista deviza móshkiga spola posnala ni, ino se je zelo angela prestráshila, kedar ji je posdravlenje pernesil.

Vsa ljubesniva je bila Marija do svoje shlahte; shla je svojo she perlétno této Elisabeto objiskat, ino ji je tri mesze lepo

1) Filip. 4, 13. 2) Rim, 8, 35 — 39.

stregla. — V' tovaršiji bila je boshja hvala njeno veselje; ostala je le per poshtenih ino bogabojezhih ljudéh.

Svojímu moshu, svétimu Joshefu, je bila Marija svésta tovaršiha v' shálosti ino v' veselji. Vsa pokorna je s' njim v' Betlehem k' popisvanju shla, ino je v' dalno Egíptovsko deshelo pred Heródesham beshala; pa tudi k' flushbi boshji je s' njim pridno hodila. Bila je ſkerbna gospodinja sa svojo hifho, pa tudi vsmilena ſofeda, ino je svojga bóshjiga „Sina v' Kani na Galilejskim naproſila, de je ſvatam s' zhúdesham pomagal, ino jim vodo v' vino premenil. — Boshji volji vdana je bila v' frezhi ino nesfrezhi; ponishna dekla Gospódova tudi pod krištam svojga láſtniga „Sina.

Srezhno je bilo Marijno telo, ki je nosilo Jefusa; frezhne perſi, ki so njega dojile; frezhna ſi pa tudi ti; ako po naukih Jesufovih ſhivísh, ¹⁾ ino Marijne zhednosti poſnémash. — Rada, ráda na Marijo misli, ino premiſhlúj, kako je ona ſhivela, ino ſveſto Bogu flíſhila. Ne poſabi, koljko je ona terpela, de tudi ti rada voljno terpiſh, — Zheſti njo, kralizo nebéſ ino ſemlje; hodi ob njénih ſvetih godih k' ſpóvedi ino k' svétimu obhajilu; moli poſebno ob ſabotnih vezhérih litaníje Matere boshje s'

lépimi molitvami, tudi svet roshenkranz, kedar vtegnesh; pa tudi sjutraj ino svezher se ji perporozhaj. Nikolj she slifhati bilo ni, de bi kdo sapušhen bil, ki je prav Marijo zhestíl, njene zhednosti posnemal, ino se njeni príproshni perporozhal. 1) Ljubi jo ferzhno, ino bodi Marijna dobra hzhér, tudi ona bo twoja skerbna mati.

9. Deveti prijatel twoj je svešt angel varh, ktriga je tebi Ozhe nebeskki sa tovarsha dal, de tebe spremlja ino visha od sibele do pokopalisha. 2) On ti daja dobre misli, te pred hudim svari, ino k' dóbrimu opominja. On nosi twoje molitve pred nebeskki tron milosti boshje, stojí pred oblízhjam Ozheta nebeskiga, ino sa tebe profi. On vidi vse twoje nar skrívnejshi dela, vse povfodi per tebi je, ino bo tebe enkrat na sodbi toshil, ako se gréha varvala ne bos. On se pa tudi veseli, kedar se resnizhno poboljšaſh.

Ne posabi satorej, ljuba dekliza, svojga angela varha; sakaj: Bog je svojimu angelu vkasal, de bo tebe po vſih tvojih potih varval. 3) Vedno bodi zhiſtih misel, poshténiga govorjenja ino saderšanja; rada boshjo hvalo prepévaj, tok bos ljuba tovarshiza angelov. Zhesti svojiga sve-

1) S. Bernard. 2) S. Hironim. 3) Psalm 90, 11.

ftiga varha, perporozhaj se njemu sjutraj ino svezher, ino ga klizhi v' teshavah alj v' hudihs skufhnjavah na pomózh. Nebefhki vajvadarji, vuzhí s. Bernard, samórejo, hozhejo, ino ti tudi pomágajo, ako jih na pomózh poklizhes. Le fama se v' hudo ne podáj. — Poglej, pravi gofpód Bog, jes hozhem svojga angela poslati, ki pojde pred tebój; on bo tebe na poti varval, ino te perpeljal v' tajisti kraj, katirga sim tebi perpravil. Sposhtúj ga, ino glej, de nje-
ga ne sanizhujes. Kedar bosh gre-
fhila, on tebi ne bo persanefil, v'
njemu je moje ime.¹⁾)

10. Deseti perjatli ino perjátelze tvoje so vši boshji svetniki ino svetnize v' nebefih. Veselijo se per Ozhetu, sa tebe pròfijo, ino tebi kakor bratji ino sestre roke podájajo, ter shelijo, de bi frezhero sa njimi pris-
hla v' nebefhko drushino vézhniha veselja.

Sposhtúj nebefhke prijatle ino prijatelze svoje, posnemaj njihove svete zhednosti, ino se perporozhi vsaki dan svetniku alj svetnizi, katere god sveta zérkuv obhaja. Posebno pa v' zhasti iméj svojo sveto Patrono, katire ime si per s. kersti sa to prijela, de bi shivela po njenim svetim isgledi. Sa vsako nedeljo najdesh v' prizhejozhih búkvizah shivlenje ene

1) II. Mojs. bukve 23, 20 — 21.

svetnize s' kratkim popisano. Preberi vsako nedeljo, kedarkolj vtegnešh alj morešh, ene svetnize shivlenje, sapomni alj samérkaj si njéne posebne zhednosti, se po tistih ravnaj, ino se njéni priproshni perporozhaj. Tok bošh svoje posebne pomozhnize v' nebesih imela, ino lehko po pravim poti k' nebesam hodila; dokler enkrat na frezhno sadno uro tvoje prijátelze po tebe prídejo, ino te v' vezhno veselje ponosó. Amen.

III. Dve ino pét deset

boshjih svetniz,

devíshkiga itana posebnih prijatelz.

1. S. Agata.

Is glèd kako se fkušhnjava premaga.

S. Agata, alj Ajta, je imela v' Sizilji na Lashkim shlahne ino bogate starishe. Bila je sàliga liza, pa she lépshiga, nedólshniga ferza. Deshelski poglavár Kvinzijan jo je posheljel, jo vkasal prijeti, ino nesramni babi Afrodisi dati, naj bi jo s'fvojim' rasvujsdanim' hzhérami sapeljala, ino ob nedolshnost perprávila. — Kako nevarna je telesna lepota

dékelzam, ki se greha skerlno ne várjejo, ino se s' malopridnium' shénstvami prijásnijo! Sapelivzov je poln ves svét, pa nar hujshi so hudobne shenske.

Kedar je s. Agata vidila, de jo bodo v' hudo gnali, je pokleknila, ino Jésusa lepo prosila rekózh: »Moj Gospód Jésus Krístus, ti gospodár vših štvarí, saj vidish ferze moje, ino vésh, kaj she lím: le famo tvoja naj bom. Ti si moj pastír, jes pa tvoja ovzhiza; ovarji me nevsmílesha, ino pomagaj, de hudobo premagam.« — Takó bi naj vsaka deviza v' hudi prilóshnosti sdihvala, gotovo bi vsako skušhnjavo premágala.

Zel mésenz dni je morla s. Agata nesramno nagavárjanje prelhernih shenstuv terpeti, alj Jésus ji je pomagal stanovitnej ostati. Afrodisja je oblaštniku povédala, de s' njoj nizh ne opravi. Vkashe jo pred se pergnati, ino ji rezhe: »Alj te ni fram, shlahna hzhér, pa Jésusa moliti? Ona mu ferzho odgovorí: »Mene ní fram moliti Jésusa práviga Boga; le tebe naj bo fram, ki molíh nesramne malike.« — Na to jo sapové s' pestmi biti, ino v' jezho sapreti. — Tudi našne smé biti fram Jésusu svesto flushiti, ako naš ravno hudobni ljudjé sanizhújejo, sakaj: »Kdor se bo mene v' prizho ljudi framoval, pravi Jésus, ga tudi jes enkrat pred svojim Ozhetam posnal ne bom.

Drug den jo je vkasal oblastník spet perpeljati, se ji grosí, ino ji shuga ¹⁾ jo strashno martrati ino vmoriti, zhe svoje vére ne sataji. Alj ferzhno mu ona pové; »Jesuf je moje shivlenje ino isvelizhanje.« — Na to jo vkashe na tesávnizo raspeti, ino s'sherezhim shelesam shgati; ona je pa sa vše to Boga hvalila. Grosovitnesh vef serdít ji sapové persi odrésati. V' sveti framoti njemu Agata ojstro rezhe: »Grosovitni kervolog! ²⁾ kaj tebi tudi persi niso vezh svete, s'katerim te je tvoja mati dojila? — Takó se nezhista ljubésn v' nar huje sovrašhtvo premení. O kóljko dekelz je she od nesramnih mošhtuv pomorjenih! —

Tisto nozh se je vša jezha osvetlila, ino zheftitliv mosh, sam s. Peter se ji perkáshe, ino jo osdravi. Zelo nozh je po tem premoliila, ino hvalila Boga. — Osleplen oblastník se sazhudi, kedar vso sdravo pred nja perpelja-jo; alj spet jo vkashe iflezhi, ino po ojstrijh zhrepinjah, po glashovni ino shivim vogli obrázhati. Na to se je semlja tako strashno tresti jela, de se je nekaj sida alj mira poderlo, ino je dva oblastníkova svetvavza vbilo. Hitro márternizo spet v' jezho saprejo. Sdaj je s. Agata ferzhno sheljela skoraj k' Jesusu priti, ino je sazhela moliti, rekózh: »Moj Gospód ino stvarnik, ki si me is mladih lét

¹⁾ Proti. ²⁾ Kervavez.

zhifto ohranil, meni mož dal vse boležíne preterpeti, ine ne ljubititega sveta; oh vsemi mojo dušho gor, de se lozhim révne semlje, ino grém tvoje vsmílenje vshivljat. — To je ismolila, ino sladko v' Gospodi vmerla. —

„Srezhna deviza, ki vse skušnjave tako serzhno premaga, in svojo zhifost tak lepo ohrani; oh kako vesela lehko tudi ona svét sapustí!“

Nedolshnost je twoja nar gorski lepota,
In zhifost je twoje nar shlahnej blagó;
Ohrani jo, dekelza, skerbno, de smota
Posvetna tajiste ti vsela ne bo.

2. S. A n a.

Is glèd frezhne mater e.

S. Ana je bila imenitne shlahte kralja Dávida, v' obljeni desheli rojena. Vboshna, pa bogabojezha je bila, rada je brala ino premishlovala boshje rezhi; sa to jo je tudi Bog posebno ljubil, ino frezhno storil.

V' svojih létah se je omoshila, ino je s' svetim Joahimam v' sakoni lepo poshteno shivela. Bog njima ni dal bogastva, tudi ne veliko posvetnih dobrót, alj vezhi frezho je njima odlozhil: dobriga otroka, njuno nar lepški veselje. — Kaj pomaga sakonjskim she

toljko premoshenja , ako jim malopridni otrozi veliko shálosti napravljajo , ino shivlenje krajshajo ? Pametni otrozi so starishov nar vezhi bogastvo.

Isvoljen zhaf je bliso perhajal , de bi prisnel Isvelizhar svetá . S. Ana je porodila , she perletna , Marijo , isvoljeno mater bóshjiga Sina , ki je bila juterna sarja révnu mu svetu . Skerbno je ljubesnivo devizo redila , jo je vuzhila Boga prav sposnatí , ino njemu svesto slushiti . To je pa tudi nar lepsihi dota alj erbshina , katero matere svojim otrokam sapustijo . Bogabojezha hzhér ino modra shenka te s' slatam ino frebram ne plazhate .

V' lepi saftópnosti ino v' híshnim miru je s. Ana s' bogoljubnim mosham vse svoje dni preshivela ; prijasna svoji sošefki , dobra vbo- gím , ino svesta je bila svojimu Bogu . Ona pokashe nam , kako tudi sakonfski lehko frezno shivijo , ako le svesto dopólnijo dolshnosti svojiga stanú . Vmerla je s. Ana polna savu- panja boshjiga ; ino nam sapustila blago hzhér , kralizo nebéš ino semlje . Po zelim sveti sdaj njeno ime sloví ; naj jo ves shenski ród zhesti , ino posnema nje svet isgléd .

Dobra mati

Perva frezha fo otrók;

Jih sposhtvati

Sapovedal je sam Bog.

3. S. Anafastasja.

Is glèd vsmilene shene.

V Rimi je bila s. Anaftasja rojena, ino od svoje shlahne matere v' keršanski véri dobro poduzhena. Po volji svójiga ozhetja je Publija, malikvavza vsela, ki je bil sfer shláhniga rodú, pa slo slábiga sadershanja. — Kako hudo délajo starishi, ako svoje fine ino hzhére v' sakon persilijo, ino le na imenitne, bogate prílike alj stane glédajo. Le svétvati, ne pa filiti k' sakonu je starishov pravizhna dolshnóft. Rasvujsdán mosh je Anaftasji vse premoshenje sapravil, ino njegovo gerdo shivlenje njo je slo v' ferze bolelo. Sa to je pa pridno molila, ino objiskovala kristjane, ki so bili po jezhah saperti. — Takó je molituv všake nesrezhne sakonske shene nar bolji prijátelza, ino dobre dela so njeni svesti prijateli.

Hudoben Publijus ji tudi ni pustil Bogu svesto flushiti. Satoshi jo per neverni gospoški, de so njo v' jezho vergli. Prijatla ni imela, de bi jo objiskal; sa to je svojimu duhovnímu oskerbniku svetimu Krisogonu pisala, ki je bil tudi sapért, se mu je v' molituv perporozhila, ga je sa svet ino potolashen nauk profila. Duhovnik jo pisaje lepo podvuzhí, ino potolashi, de bo vsmilen Bog tudi njeni proshnjo vslíshal, naj le voljno poterpi. — Blagorodushi, ki dobriga spovednika ima, ino jih lepo vboga; angelj varh so ji oni na semlji.

Pergodí se, de je Publijus njeni mosh na poti vmerl. Po tem je Anaftásja spet is jezhe réshena bila ; alj kakor vdova je le sa nebesa skerbela, keršanskim jetnikam pomagala, ki so jih savolj keršanske vére nevsmileno terpínzhili. 1) Kedar je grossoviten zesar Dioklezjan vkasal svétiga mašnika Krisogona is Rima v' Akvilejo gnati, ga je tudi ona sprémila, ino mu do smerti svesto stregla. — Dobre shenke si nar vezh nebés saflushijo, kedar lepo bolnikam postréshejo, ino merlizhe zhedno ofkerbijo.

Po Krisogonovi zhestitni smerti je Anaftá-sija tudi drugim muzhenikam 2) ravno takó svesto flushila. Kjér je bila nar vezhi fila, tam je nar hitrej perstopila. Sa to so jo pa nevérní malikvavzi sgrabili, ino Ilírskimu poglavaru odsóditi dali. Stanovitna je bila f. Anaftasja véri Kristušovi, ino sa to v' ogenj vershena. — Sdaj se per svojim' Gospodu veselí v' nebefih, ino njeno sveto ime sloví povsej keršanski zérvki, kakor se tudi v' litanijah pred všim drugim bere.

Kdor rad bolnikam streshe
Si venz 3) nebefhki veshe.

1) Martrali. 2) Marternikam. 3) Krenz.

4. S. Armela.

Isglèd poboshne dékelze.

Poboshna Armela je imela kmétishke, to de brumne starishe, ino je v' svojih mladih létah ovze pašla. Na pašhi je imela lep pišan zhaf moliti ino premishlovati boshje rezhi. Enkrat je na polji bridko martro krisha ogledvala, ino je rekla: »Kako sa ljubo tebe Jezus imá, ki se je sa tebe kríshati dal!« Na te besede se je njeni dušha neisrezhene ljubesni k' Jezusu vnela. Pogosto je isdihvala sama s' sebój: »O moj Bog, kako si ti ljubesniv, ker moje serze od twoje ljubesni toljko gerí, naj te ravno le malo s'he posnám!«

Svoje devištvvo je vedno ohranila; svojih sadnih trideset lét je eniga shláhnička gospodinila, ¹⁾ ino shivela v' mesti, pa tudi na desheli poshteno ino bogabojezho. Vse svoje pôsle alj dela je is gole Jezusove ljubesni pooprávljala; sa to je sflo vse ji lepo od rok.

Kakor hitro se je prebudila, je pomoli la rekózh: »O moj Bog ino moje vše! ti si moj ino twoja sim jes; tebi se vše isrozhím.« Pridno je sa delo segla, mislila pa tudi na Bogá; ino sa to ji je všako

¹⁾ Sa gospodinjo flushila.

delo lehko hodilo. — Kedar je v' jutro sgodaj sakúrila, alj sanetila, ino is male jískre velik ogenj naredila, je djala sama per sebi: »O moj Bog, naj bi ljudjé le to hotli, kar ti hozhefh, kako hitro bi se tudi v' njihovim ferzi shiv ogenj twoje ljubesni vnel.« — Kedar je koklo vglédala, se je svojiga Isvelízharja spomnila, ki se tudi skerbno koklo imenuje, ino je rekla: »Pod peruti twoje ljubesni te hozhem skriti, de skrita vfa sovráshniku frezhno vjidem.« — Zhe je ob nedelih njo kdo na dobro voljo vabil, se je lepo sahvalila, v' jispizo alj zhumnato fhla, ino je djala: »O ti moja ljubésn! kako bi se bres tebe veselila? Ti si moja nar slajfhi radošt.« ¹⁾ Od konja mozhno vdárjena je hudo sbolela, ino terpela velike bolezvine. Veselo je vse is ljubesni do Jezusa preftala, ino frezhno vmerla. Njéna posledna beseda je bila prefladko ime Jesuf.

Srezhen lehko všaki stan,
Ako bo le prav dershán.
Morefh si pa persadéti,
Ako hozhefh prav shivetí!

¹⁾) Veselje.

5. S. Barbara.

I s g l è d s h i v e sposnave boshje.

Ozhe s. Barbare je bíl v' Nikomedji, v' velikim mesti na jútrovím, mogozhen ino imeniten mestlán, ¹⁾ pa tudi serdít sovrashnik sve-te Jesuove vére. De bi se Barbara, njegova verla ²⁾ hzhér s' kristjánami ne sisnanila, jo je v' neki turn sapèrl, v' samoti prebivat. Alj povsodi lehko Boga sposnamo ino nájdemo, zhe le fami hózhemo. — Barbara je slato sonze po dnevi, svetlo luno, svesde po nozhi, ino toljko lepih stvari premishlovala, je molila stvár-nika vših rezhi, ino je serzhno sheljela njega prav sposnati. Bog jo je vflishal, ino kedar je enkrat nevérn ozhe od doma shel, je bila v' keršhanski véri poduzhena ino kérshena. — Kako lepo priloshnost pa sdaj kristjani imajo Boga prav sposnávati! Ne le sonze, mésenz in svesde nam ga nozh ino den osnanjujejo, temuzh všako nedelo ino sapovedan prasnik naš on sam v' hishi boshji po naméftnikah svojih vuzhi. Gorjéj nam, ako ga svesto ne poslúšhamo!

Kedar je she odraftla, je hotel s. Barba-ro ozhe omoshiti. Ona je pa obljudila Jesufu svesta ostati, ino je ozhetu lepo pohlevno po-védala, de je kristjana, ino moli práviga edi-

4

¹⁾ Purgar. ²⁾ Lepa.

no trójniga Boga. Ta beseda je hudobniga ozheta toljko rasferdila, de jo hozhe per prizhi v moriti. — Dolshni so biti staršam otrozi pakorni, alj zhe jim kaj sapovedujejo, kar je soper boshje sapóvedi, jih vbogati ne sméjo; sakaj vezh se je bati Bogá, ko ljudi.

Sdivján ozhe shene svojo lastno hzhér pred nevérniga sodnika, ter jo satoshi, de je kriftjana. Sodník jo s' lepim napravlja, naj maličke moli. Alj Barbara je ferzhno odgovorila, de raj vmerje. Sa to jo v kashe s' volovskim shilami alj bikovizami pretépati, vso rasmesari, ino po tém v' jezho sapreti. Po nozhi se ji Jésuf sam perkáshe, jo osdravi ino poterdi. — Srezhne dushe, ki svojimu Gospodu svesto flushijo. Naj sapustí mati svojga otroka, Jésuf svoje flushávnize posabil ne bo.

Drugi den njo spet pred sodnika pershenó. Sopet jo v' malikvanje nagovarja; kedar pa nizh ne opravi, jo sapové nevsmíleno biti, ji perfi odtergati, jo sa laſe po mestu vlázhit, ino s' sherezhim shelesam njene rane shgati. Ona je pa le v' nebo gledala, ino molila: »Tvoja roka o Gospód! me ne sapuſti, faj s'tebój vše premorem, bres tebe pa nizh.« —

Sadnizh jo obſodi, de bo ob glavo djaná. Ino glej! nezhloveshki ozhe sam svoji hzheri glavo odseka. Ta hudobija je pa tudi v' nebo vpila. Po poti k' damu je grosovitniga ozheta ſtrela vbila. »Tako vše, kar je

is Boga rojeno svét premaga, vužhi s. Janes. Našha véra je premagavka sveta.«

V bogaj rada svojo mamo,
Sluſhaj svojga ateja;
Le takrat ne ybogaj samo,
Kér rasshalijo Boga.

6. S. Brigita.

Isglèd poshtene sakonske shene.

Na Šhvédovskim je bila s. Brigita rojena. Imela je bogabojezhe ino imenitne ftarifshe, ki so bili kraljéviga rodú. V' tretim leti svoje ftárofti je she le pregovorila, pa tako gladko ino modro, de so se vši sazhúdili. Kedar so ji mati vmerli, njo teta lepo v' strahi boshjim isredijo. — V' svojim desetim leti je flishala enkrat od brídika terpljenja Jesufoviga tako lepo prédgvati, de je od te dobe kríshaniga Jésusa védno pred ozhmí imela. — Blagor dušham, ki besedo boshjo svesto poſlúšhajo; podobne so pridnim buzhelizam alj zhibelizam v' vigredi alj v' spomladi, ki všako jutro ſkerbno letijo ſterd po ròshizah brat. Zhe fi le en sam nauk per všaki predigi v' ſerze vtíſnejo, ſkoraj bo Jésus v' njihovim ſerzi prebival.

Prihodno nož po prédigi je Brigita Je-

sufa vídila, kako je krishan ves v' kervi ino v' bolezhinah bil. Bárala ga je, kdo je njega takó strashno ranil? ino je odgovor prijela, de tajisti, ki njegovih sapoved ne dershijo, ino takó slabo povrazhújejo toljko njegovo ljubésn. — Naši grehi tudi ponovljajo po duhovsko Jesuseove rane, ino hudobni sapelivzi gá na krish perbijajo; kedar nedolshne dusho morijo.

Nar pogoje ino nar rajshi je s. Brigita Kristusovo terpljenje tudi per svojim delu premishlovala, ino se je premishlováje vselej milo rasjokala. — To premishlovanje terpljenja Jesuseviga naj bo dekelzam nar lepshi ogledalo alj shpegel. Kedar te posvetno veselje moti, poglej, kaj je tvoj Isvelizhar sa tebe terpel, ino ne sapravljam drage zene njégoviga saflushenja. Kedar teshko delash, alj kako drugo teshavo imásh, spomni se Jésusa, kakó voljno je on terpel sa tebē. Is svétiga krišha naš Jésuf nar lepshi vužhi prav po keršansko shiveti.

Ko je she odrastla, se jo ozhe imenitnimu knesu alj firſhtu sarozhili. Isproſila si je she éno leto se sa sakonski stan prav perpraviti. Molila je, postila se, ino Bogu perporózhala, naj ji sakon poshegna, jo grehov varje, jí dòbriga mosha ino pridne otroke da, zhe je njegova sveta volja. — Kako slabo se pa v' naših zhafih nevête v' sakon perpravljajo! Samo dobre volje, lepotizhanje trupla, slabe tovarshije, ino zelo nesramni

grehi jih vezhdel v' sakon sprémljajo; sa to je pa tudi toljko nesrezhnih sakonov. Na greshnim poti naš prava frezha nikolj ne frezha.

V' sakoni je s. Brigita s' svojim mosham lepo mirno shivela, otroke skerbno redila, je rada molila, vbogim pomàgala, ino je všim sakonskim ozhitno pokàsala, kakó se tudi v' sakoni lepo Bogu flushi. Pogosto je k' spovedi ino k' svetimu obhajilu hodila, de bi shivela vedno v' gnadi boshji. — She bolj gorezhe je po smerti svojiga mosha kakor vdova Bogu flushila, je vuzhila mlade deklike, svarila ljudi, jih k' poboljšhanju opominala, pa tudi sama v' ojstri pokori shivela. Bog je svoji flushavnizi veliko skrivnih rezhi rasodél, ona pa shenskemu spolu lep isglèd sapustila, kakó naj devize, kakó sakonske, ino kakó vdove shivijo, de frezhero v' nebesa pridejo.

Prelepo zvetijo nam roshize tri:

Nedolshnofti lilja deklizham;
Violza poshtenosti shenam zveti,
Poboshnofti sonzhna udovam.

7. S. Dorotéja.

Isglèd nevête Jesuove.

Savolj svete vére Jesuove je bila svečna Doroteja, alj Ratija pred nevérniga sod-

nika pergnana; ino kér vére satajiti hotla ni, jo martrajo ino natesújejo; alj Bog ji da mozh sa Jesusa vše stanovitno prestati. — Zhe smo ravno flabe stvarí, vender samóremo vše skos tajistiga, ki nam svojo mozh daja.

Kér sodník vidi, de jo she tako strashne martre ne preobérnejo, devízo k' smerti obsodi. Tega se ona mozhno rasveselí, ter pravi, de bo skoraj v' nebeshki raj svojiga Shenina prišla. — Na poti k' sodnimu kraju njo sa tega govorjenja del, neki nevérn mladéñzh, Teofilj po imeni, sasmehlico poproši, naj mu naj isverta alj raja svojiga shenina kakih roshiz, alj pa sadja poshle. „Svetniza mu rada obljubi, ino veselo, kakor bi k' poroki shla, sodno mesto nastopi. Prej de je glavo nagnila, proši eno toljko ponehati, de bo nekoljko pomolila. In kedar moli, postoji mladenzh ves prijasen sravno nje, ki ji v' lepim pletarzi alj korbizi tri dishezhe roshe, ino tri svetle jabelka pernese. S. Rotija ga Teofilu poshle, ino se da voljno ob glavo djatí. — Takó dober Bog pravizhne shelje she na tej revni semlji dopolni; she lepsihi jih po smerti v' svetim raji, alj v' diki nebeshki, dopolnil bo.

Ravno se je Teofilj s' svojim' tovarshami od tega sanizhlico pogovarjal, kar mu je Rotija obljubila, ino she angelj v' mladenshki podobi k' njemu pride, ter mu sporoží, rekózh: »Te roshe ino jabelka tebi Ratija poshle is raja svojiga Shénina.« To je Teofila takó rasvetlilo, kakor svétiga Pavla nebeshka per-

kasen po poti v' mesto Dámášk. Sposnal je, de je le s. keršanska, katoljskha véra prava; je sapustil svoj greshen stan, se je dal kerstiti, ino je kakor s. Ratija, sa véro svojo kri prelil.

Oj veselite se zhiste dushe, ki svesto flushite Jесusu svojimu Gospodu; sakaj: »Ok o ni vidilo, ne uho slishalo, tudi nobeno ferze obzhutilo, kar je Bog tajistim perpravil, ki njega ljubijo.«

Kér s' veseljam te glushijo
Sapelivzi, in shelijo,
Dekle, v' dobrim smotit te;
Naj te sunaj vse obsuje,
V' ferzi Jесuf le stanuje,
Jесuf sam, in druga ne!

S. S. Elisabeta.

Isglèd ljubesnive prijatelze vbogih

Snana je keršánskemu svétu radodarnosti s. Elisabete alj Lise; pa veliko mladih ljudi misli, de je le bogatih ino odrášhenih dolshnóst vbogim pomágati. Elisabeta nam pokashe, kako naj tudi shé otrozi révesham perjateli ino perjatelze bojo.

Mlada gospodizhna Lisbeta je vboge takó rada imela, de je raji med njimi bila, kakor

pa med shtimanoj gospòdoj, po besedah svéti-
ga písmá, ki pravi: »Boljšhi je jiti v'
hisho shalosti, kakor pa v' hisho ve-
selja.« V' fredi med vbogim frótami ino
sapušhenim' vdóvami je bilo nje nar vezho
veselje. — Vzhafi se je prav borno oblekla,
je shla med svoje domazhe gospè, ino je
rekla: »Tako bi se jes nosila, ako bi
bila vbóshniga stanu. — Kakor lepo je,
zhe se hzhére imenitniga, gospóskiga stanu
ponishno nösijo, takó gerdo ino ne'podobno
je, kedar se deklizhi fromashkih, kmétov-
ških ljudi napihújejo, ino po gospoško nosijo.
Take bo Bog gotovo ponishal.

Po smerti svojiga mosha je s. Elísabeta
zelo fromashko shivela, de bi potrebnim vezh
pomágala, ino Jesusu bolj podobna bila, ki
vboshtvo toljko zhestí, de hozhe sam v' vbo-
gih sposnán, ino darván biti. On bo kosárz
alj glash mersle vode, ki se vbogim po-
dá, enkrat lepo poplazhal. — O koljko je
sdaj Elisabetno plazhilo v' nebefih, ki je toljko
dòbriga storila na sveti! Kdor obilno dò-
briga séje, bo tudi enkrat tam obil-
no shél.

Kdor rad vbogajme daruje,

Jesusu on poſojuje;

Jesuf je njegov dolshník,

In sa vboge povrazhník.

9. S. E v d o k f i j a.

I s g l è d , k a j s v e t o p é t j e p r e m o r e .

Nefrezhne so mlade deklize, ki jíshejo sapelívimu svetu döpasti, alj s' svojoj lepotoj trupla, alj s' sládkimi marnami, alj pa s' neramnim' klasarskimi pesmi. Godí se jím, kakor Evdokfiji, katéro je ravno to v' nezhisto shivlenje tako dalezh sapeljalo, de ni na svojo véft, ne na Boga porájtala vezh.

Dolgo zhafa je she v'tem shalostním staní preshivela, kar slíshi enkrat o polnozhlí popótniga meniha, ki je bliso njéniga stanovanja prenozhval, sveto pésm od sódniga dné na ves glaf prepévati: kaj stráshniga zhaka gréshnika, koljko veselja pa pravizhniga. — Lepe, svete pesme so Bogu ravno takó všežhi, kakor molitve, ino gínejo ferza ljudí, kakor nar lepshi nauki. — Koljko pohújsanja bi se odgnalo, naj bi mladenzhi ino deklize namesto pleperz svete pesmi pele; mnogo dušho bi pogublenju odtele, kakor brumen menih Evdokfijo.

Kedar ona shalostno pésm tenko poslušha, oshiví nje véft; spet se prebudi is svojiga gréshniga spanja. Kakor hitro se je rasdenilo, poshle po bogabójézhiga meniha, ino ga profi, naj ji strashne resnize te pesmi na dalej raslošhi. Slíshati od ojstre fodbe boshje pred meniha poklekne, rasodene svoje rasvujsdano shivlenje, ino ga profi, naj ji

svetva , kaj bi sa isvelizhanje svoje storila ? — Oj de bi mi svojiga serza bôshjimu opominjanju ne sapirali , ki se nam sdaj skos nasho véft , sdaj po prédgargih ino spovednikih glasi , kako lehko bi toljko gréfhnikov milost boshjo doseglo !

Opustila je Evdóksija vso nezhémerno nosho , spokornikov roslovnik ¹⁾ je sazhela nositi . Podala se je med drushino bogoljubnih diviz , ino je neprenéhama na boshjo milost kližala . Bog je vslíhal prave spokornize mil glaf ; je dal ji sovet ljub dushen mir , dal ji mozh vse terpljenje serzno premágati , ino zelo vmreti sa sveto Jezusovo véro .

Takó sapeljajo posvetne shelje mladino v' pregréfhno shivlenje ; pa tudi modro posvarjenje mnogo dusho na prav pot saverne . Zhe si pa ozhitno svariti ne vúpamo , le kako sveto pésm od smerti , od sodbe , od pekla alj nebés lepo sapojmo ; ino nehalo bo klasanje , omolknili bojo hudobni jesiki , ino Bog se shalil ne bo . To nas f. Pavl vuzhí , ki pravi : « Opominajte se med sebój s' psalmi , s' hvalnimi ino duhovskimi pesmi ; pojte veselo v' svojih serzih Bogú . »

Zhe sveto prepévash , skufhnjava
beshí ,

In angelj varh tebe poslufha ;

1) Ojstro oblazhilo.

Neframniga pétja se shkrat 1) vefeli,
In angelj varh tebe sapušha.

10. S. E v f r á s i j a.

Isglèd devizhne ponishnosti.

Ponishnost je sveta dolina devíshkiga serza, v' kateri nar gorshi 2) roshize deklishkih zhednoft rástejo, ino zvetó. Tega nam daja s. deviza Evfrasija shiv isglèd.

Bila je zesarju Teodósiju blishna shlah-ta, pa she od svójiga pétiga leta se je vfa Jesusu isrozhila. Imela je brumno brumno mater, ki so vedno perporozhali svojo hzhér Jesusu ino Mariji, rekózħ: «Gospód Jesuf Kristus, vsemi to déte v' svoje o-skjerbljenje, sakaj le famo tebe ono jishe, le v' tebe savupa!» —

Blagor otrokam, sa katere starishi prav mólijo; proshnje ozhetove, ino materne folse sa otroke pred Bogam niso saftójn.

V' svojih mladih letah se je v' sveto dru-shino bogabojezhijh devíz, k' nonam podala, se ovarvat sapelíviga sveta. Sapuſtila je vfo posvetno zhaſt ino lepoto, posabila imenitno shlahnijo svojiga stanu. Bila je med svojimi ſistrami, kakor nar slabšhi dekla. Rada je

1) Vrag. 2) Lepšhi.

drugim postéljala, hisho pométala, vódo v' kuhnjo nosila, kruh pekla; nobeno delo ji ní bilo preslabo, ni jo grosílo she tok teshávni-ga posla. 1) — Alj ne le pridna, tudi poh-levna, ino s' všim takó prijasna je bila, kakor bi bla med njimi nar bornishi. — Nar vezhi vrednóst per Bogu ino per Ijudéh tajista de-kliza imá, ki fama ne vé, kaj veljá. Kedar je enkrat neka tovarshiza, hzhér porednih stari-shov Evfrasijo gerdo rasshalila, ni zhakala, de bi jo una sa saméro profila, ampak fama je pred njo pokleknila, ino se s' njo lepo sprá-vila. — Kaj tákiga le ponishno ino pohlevno serze storiti samore; kdor sam sebe previšoko misli, she odpustiti nozhe. Kako nekeršansko bi to hilo!

Ljuba dekliza! alj hozhesħ pred Bogam kaj veljati, varji se shtimanja. Vse, kar dobriga imášh, je boshji dar, zhe on tebi to svoje odvseme, kaj bo tebi ostalo? »Kaj imášh, pravi ſ. Pavl, de bi ne bila pri-jela, zhe pa prijela ſi, kaj se hvailish, kakor bi ne bila prijela?« Lepo se saſtopi s' všim, ne shali tovarſhov ne tovar-ſhíz; ako pa drugi tebe rasshálio, le ra-da jim vše odpushaj, kakor rad tebi Bog odpustí; le tok bosh imela veliko veselih dni na ſyeti. »Vuzhite fe od mene, govorí Jefus, kako ſim pohleven ino ponish-

1) Dela.

niga ferza, ino bote najdli mír svojim dušham.«

Ponishnost, pohlevnost in ljuba krotkost,

Te dajo deklizham nebefhko vrednóst.

11. S. Evlalija.

Isglèd keršanské ferzhnosti.

S. Evlalija, Španška dekelza, she le shternájt lét stara, je bila možnejšíi kakor vše martre, s' katerim so jo hotli neverníci ob sveto keršansko véro správiti. Sa to, kér je is mládiga sveto Bogu flushila, se malopridnih tovarshij varvala, je ferzhnost Jesuosa v' njej prebívala.

Grosoviten oblastník je nevsmíleno kristjane preganjal. Vsi vérni so v' strahih bili, mlada Evlalija se pa ni sbala. — Kedar ona ferzhno pred sodnika stopi, jo on ferditò pobara: »Kdo si ti?« Ino ona mu bres strahu odgovorí: »Jes sim Evlalija, flushavni za Jezusa Kristusa, kralja nebés ino semlje.« — Oj frezna vsaka dušha, ki to odgovoriti samore! Ni se ji batí tešháv, né she toljko grosovitenih sovráshnikov.

Nevsmilen kervolök jí s'ognjam protí, ji druge strashne martre kashe, ino jo otepsti sapové, alj ona se njemu našmejí, ino pravi:

»Bog je per meni, nizhesar se ne bojím.« Naj bi se všaka dekliza všelev spomnila, de je Bog per njej, kedar bo od sapelivzov k' húdimu skúshana, sveta grossa bi njené slabe pozhutke spreletela, in však greh bi s' boshjoj pomozhjoj lehko premágala.

Sodník vef serdít, de mládiga deklizha premágati ne more, jo vkashe na tesávnizo raspeti, s' shelésnimi grebeni rasmesáriti, ino s' shérjavzoj po ranah shgati. Vfa v'eni rani s'kervjój oblita je veselo savpíla: »O moj Shenin ino Isvelízhar! kako lepo se sveti v' teh mojih ranah tvoja shiva podoba. Vše te kervave rishe, po mojim shvoti sapifane, tvoje terplenie prav shivo pokashejo, kako si ti v' refnizi terpel.« Takó vše voljno prestoji, ino gre k' svojimu Jesufu v' vezhno veselje.

Glej ljuba dusha, mlado muzhenizo, 1) kako, ferzhno sa Jesuovo ime vše preterpi; kako nevoljna si pa ti, zhe tebi kdo tvojih domazhih kaj sháliga rezhe, zhe te kak sob poboli, alj tebi Bog kako drugo teshavzo poshle!

Le famo kdor s' Jesufam rad poterpi
Se enkrat v' nebesih tam s' njim veseli.

1) Marternizo.

12. S. E v s t o h i j a.

Isglèd pōnishne, pámetne noshinje.

Mozhno greshijo matere, tete, babize ino pestovne, ktére she v' pervi mladosti otroke nezhémerno oblázhijo, ino jih po tém takim gis-dosti alj oferti vuzhijo. To prizha shivlen-je s. Evstohije. Bila je shlahna Rimska dekel-zá, ino je she od mladih nog vše nezhémer-ne ino prasne shege shénorskiga spola sanizh-vala. Le Bogu flushiti, ino njemu dopasti jo je veselilo. Neki teti ta pohlevna noshinja mlade deklize ni dopadla. Rezhe ji ponishno preproto oblahilo isflezhi, ino drugo shti-mano obleko dati, de bi se po shegi drugih dekliz nosila. Vkashe ji lase nakríshpati, ino olíshpati glavo, ter pravi, de se ta-kó nositi njénimu stanu spodobi. Mlada Evsto-hija bila je tega slo sháloftna. Alj kaj se je sgodilo! —

Prihodno nozh se gísdasti 1) sheni an-gelj perkashe, ino ji strashno sáshuga, rekòzh: »Predérnila si se s' svojimi pregréshnimi ro-kami devishke glave lotiti, ki je Bogu po-svezhena; sa to se ti bojo ravno te roke posu-shile. V' petih méfenzih tebe k' pokopi po-nefó.« Kar je govoril, se je sgodilo.

1) Prevsetni.

Neumne matere pogosto nar vezhi veselje imajo, videti svoje hzhére prav drago oblezhene; zelo natihim ozhetam jemló, de hzhéram gisdavo obleko omishlujejo. Alj ravno te hzhére, skos gisdoft v' greh sapeljane, svojim materam solse prelivajo, ino jih prehitro pod grudo správijo. — Oj nesrezhna draga kupzhija s' kateroj se dufha ino telo sapravi, premoshenje satrati, hishni mir odshene, zhafna frezha ino vezhno isvelizhanje sgubí. Deklizam nar gorshi lepota je zhednost serza, nar lepshi oblazhilo je krilo, ki si ga same naredijo.

Od te dobe se je deviza Evstohija she bolj nezhémernosti varvala, je sa svojiga vuzhenika f. Hironima imela, ino je svoje taho bogaljubno shivlenje v' Betlehemi bliso jafelz Jesufoviga rojstva sklenila.

Kaj pomaga vfa lepota,

Ako serze lepo ni?

Vfa nezhémernost je smota,

Ki nedolshnoft oslepí.

13. S. F i n a.

I s g l è d d e v i s h k e f r a m o s h l i v o s t i .

S. Fina je bila dekliza sáliga liza, pa she lépshiga nedolshniga serza, ino framoshlive dushe. Veliko mladenzhov se je hotlo

s' njoj snáni, alj bali so se Fine ogovoriti, kér se je toljko pametno ino framoshlivu nosila. — Tako je dober Bog nedolshnosti dal sa tovarshizo framoshlivost, ki jo svesto varje, ino se nje lozhiti ne da. Srezhna dekliza, ki te dvé sestre svesto v' svojim ferzi ohrani; ne bo svojiga devishtva sgubila. Lize, ki ga rudezhiza objide, kaj nesrámniga flishati, alj saglédati, bo dolgo lepo rudezhe; ako ga kerv vezh ne oblige, bo kmalo bledo, sakaj nja nedolshnost je vmerla.

Fina je rada vezhdel sama bila, ino ni v' slabe tovarshiye sahajala. Vedla je, de slaba pajdashija dobro sadershanje kasi. Kedar je shla po svojih poslih alj opravilah, ni na poti postajala, ne sjalov prodajala, ni prefsherno osirala se; ponishno je hodila svoj pot. — Kdor ozhi okolj sebe pase, germado nezhistiga ognja v' svoje ferze nanasha, ino ne more biti zhiftiga serza. Nezhisti pogledi so strelle, ki nedolshnost vbijejo.

Pogovarjati se sa prasne rezhi Fino ni veselilo; posebno skerbno se je moshkiga spola sogibala. Drugih ljudi ogovarjati se je svesto varvala, kér je védela, de tudi beseda zhloveka vbije. Le sa potrebne rezhi se je rada ino kratko pomenila, sakaj: »Veliko govorjenje ní bres greha.«

Ravno to njeno modro sadershanje je pa drugim mozhno merselo. Rekli so, de sa to ne govori, kér je preshtimana. Alj poterpela je vse te krive besede, ino je raj v' djanji po-

kásala, kakó je poníshniga ferza. Kdor hozhe vsem ljudém vstrežhi, se ves smoti, Bogu pa saméri.

Bog tepe, ktire ljubi, de jih ozhísti ino isvelizha. Tudi Fina je hudo sbolela ino je morla strashne bolezhine terpeti. Zhe dalje huj je s - hajala, k' slédnimu se she smésiti alj geniti fama samogla ni. Alj poterpeshlivost ji zhafno, kratko terpljenje v' nebefshko veselje premeni. Lepo je v' Gospodu vmerla. — Blagor jim, ki so zhistiga ferza; Boga bojo gledali.

**Alj nedolshna hozhefh bit' deviza,
Naj bo framoshlivost tvoja tovarshiza.**

14. S. Flora.

Isglèd, kako dobre dela oprávljati.

S. Flora je bila na Šhpanskim rojena. Ozheta je imela Turka; sakaj Turki so tizhaf v' Šhpanski semlji gospodárili; mater pa skerbo krstjano, ki so jo lepo v' keršhanski véri poduzhili. She is mladiga je bila vbogim posebna prijátelza, ino je potrebnim pomagala, kar je premogla. Pa svojih dobrih del ní ljudém pravila; tiho je djala, in mislila: Bog vé ino vidi vše, tudi kar se skrivaj s godí. Levizi ni potreba védeti, kar defniza dobriga stori, kakor je Kristus vuzhíl.

Kdór vbògajime daja, Bogu posojuje; alj Bog plazhoval ne bo, kar savolj ljudi storimo, de bi hvaleni bili. Zhe le sa to dobro délamo, de bi od drugih videni ino po tem hváleni bili, smo she svoje plazhilo prijeli.

S. Flora se je is mládiga rada postila, zhe je she ravno mala bla. Kar je sebi pertérgala, je vboshzhekam dala. — Dobro je sá vše ljudí se po kerškansko postiti, potrebno pa sa vsákiga gréshnika. Post pregrehe pomori, ino nashi dušhi k' nebesam pomaga. Srežhen, kdor se is máliga posta vadi.

Flora je pa tudi rada molila, posebno kendar je od svojiga láftniga brata pregànjana, ino Turškimu oblastniku satóshena bila. Serzhero je stópila pred nevérniga sodnika, je prízhalia sveto Jesašovo véro, ino je vesela sa njo svojo mlado glávo dala. Dobre dela so jo v' nebesa sprémile.

»Skerbite si sa prijatele, pravi Jeſuf, ki vas bojo enkrat v' vezhno prebivalishe sprijeli. Dobre dela duſhne ino teleſne milosti naš v' nebefih zhakajo. Rija jih ne sné, mol ne konzhá, tati jih ne vkradejo, ino smert nam jih ne vsame. Vše drugo naš bo minulo, le one nam bojo vezhno ostale.

Ako tebe s'fvojoj hvaloj svét polona,
Tok sgublena bo sa tebe vezhna krona.

15. S. Franzishka.

Isglèd bogabojezhe sakonske shene.

Kakor se drevze nagne, tako bo israſlo drevó, ino déte she v' mladosti pokashe, kaj bo v' starosti is njega. Ravno takò s. Franzishka alj Franz. Bila je she otròk, ino se je she rada domá v' kak kotez štisnila, skrivaj moliti. „Se v' molitvi s' Bogam pogovárjati jo je vezh vefelilo, ko pa s' drugimi otrozi jigrati.

Kar se dekle navadi, tudi shena sna. Po volji svojih starshov se je omoshila, ino je s' svojim mosham shtírdeset lét v' lepi sastopnosti mirno shivela. Pohlevno je poterpela slabosti svojiga mosha, mu je jiskala vstrežhi v' vših pravizhnih rezhéh. — „Srezhna je samo tista sakonska, ki je pohlévniga, mírniga férza. Poterpeshlivosti je v' sakoni toljko potreba, koljkor vsakdánjga kruha. Le v' ljubesnivi saſtopnosti sakonska frezha zveti.

Svoje otroke je skerbno vuzhila, ino v' strahu boshjim redila jih; ravno to je bila pa tudi otròk nar vezhi frezha. Veliko premoshenja otrokam vezh ſhkodje, ko hasne alj pomaga, zhe pámetno ino poshteno isrejeni niſo. — O naj bi vše materé to sposnale, ino svojim otrokam bolj sa lepe nauke skerbele, kakor sa polne ſhkrinje blaga! Dobra mati otrokam hiſho prave frezhe poſtavi, ozhe jo pokrije.

Svojo drushino je s. Franzishka lepo imela, ino je s' svojim posli takò prijasno shivela,

kakor bi bila njihna festra. S' njimi je délala, s' njimi molila, ino si je všako jutro ino svezher toljko zhasa vsela, de jim je kaj lépiga brala, alj se kaj svétiga pogovárjala s' njimi. Sa to so jo pa tudi hlapzi ino dékle vši radi vbógali. — Srežnha hiša, ki ima dobro gospodinjo; ona je svojim zhasne frezhe ino vezhniga isvelizhanja mati, ino je vezh vredna, ko polne s - hrambe blaga; shlahni kamni njo ne plázhajo.

Zhe pa hozhesf kdaj dobra gospodinja biti, ne smésh v' svojih mladih letah mehko ino rasvujsdano shiveti. S. Franzishka je ojstro shivela, je s' porednim alj slabim shivesham sa dobro vsela, se je terdo postila, ino se je preproto nosila, de si je ravno imenítiga stanina bila. — Ni lepo sa gospodarja ino gospodinjo, ako sta kmétskiga stana, ino sdrava, pa posebi jesta. Drushini slab shivesh dajati, sebi pa boljshi jedi kuhati, je malopridna rasvada. Skupaj délati, skupaj vshivati Ozhe nebefhki poshegna.

Po dobrih voljah hoditi ni bilo Franzishke videti; raj je doma v bogim dala, kar bi bila po veselizah sapravila. — Hujiga greha gospodarji ino gospodinje ne storijo, kakor zele dni po boshjih potih, po gostijah, botrinah ino kolinah hoditi, dom, otroke ino drushino pa v' némar puftiti, ki se lehko pohujshajo, kedar bres vfiga strahu shivó. Hiša bres gospodarja ino gospodinje, pa truplo bres glave, kaj bo is nju, kakor merlizh?

Posebno fkerb je s. Franzishka sa mlade shenske imela, jim je delo dajala, alj pa v' flushbo pomágala, de bi se v' pohajanji ne spridile, sakaj lenoba je koshata mati vših pregréh. Vuzhila jih je toljko fkerbno, ko bi jim lastna mati bila. — Po smerti svojiga mošha se je vdova všim posvetnim rezhém odpovédala, ino je na svojo starost le sa nebesa fkerbela. Bila je všim pobóshniga shivlenja lep isglèd, ino tudi frezhne smerti. — Takó lehkó je zhlovek v' vsakim stani frezhen ino isvelizhan, naj le svoje dolshnosti svesto dopolni.

Hozhesh biti frezhna mati,
Mor'šh devišhtvo prav sposhtvati;
Le poshtena dekliza
Srezhna shena sakonska.

16. S. Genofefa.

Is glèd bogabojezhe kmétishke
deklize.

Hozhesh dekliza mlada frezhna biti, ne sa-nashaj se na svojo salo i) telo; lize ravno kroshen zvet obletí. Ne posheljúj gísdovih alj shtimánih oblazhil; one se sa dnar kúpijo, patebi nobene vrednosti ne dajo. Le sa zhednosti ferza fkerbi, kakor s. Genofesa.

i) Lepo.

Na Franzofkim od bôrnih starshov rojena, je bila sale postave, pa she lepshi dushe. Ni porájtala na telesno lepoto; le sveto shiveti, ino dusho s' zhednostmi lépshati jo je nar vezh fkerbelo. — Deklize, ki truplo svoje preveliko lîshpajo, rade svoje dushe posâbijo; le pregréshnimu svetu dopâdajo, Bogu se pa samé-rijo. Kaj bo is takih, kakor gréshnize.

V sedmim leti svoje starosti je s. Genofesa od svétiga shkosa Germana zheden krishez dobila, in ga je na vrati nosila, de svetih naukov posabila ni, ki so jih s. shkof deklizi dali, rekózh: »Sanizhuj nezhémerno obileko, ponishna bodi, ino svojo zhilstost ohrani.« Vse to s. Genofesa obljužiba, ino tudi svesto dopolnila je. — Oj naj bi se spomnile vse keršanske deklize, ki tudi nôsijo krishze na patanoshtrih (moljkih), alj na perših, de jih krishan Jesuš ravno to vuzhí.

Kér je s. Genofesa vša brumna ino poshtena bila, so jo sazheli ljudjé hvaliti, ino povsdigvati; alj ona se ni shtimala, she le ponishvala se je, ter je védela, de hvala ljudí nar vezh pogubí. — Koljko devíz je she sapeliva pohvala galjušnih perlisvalzov ob nedolshnoſt spravila! Dekelza, ki rada sladke besede poslušha, sama sebe oglušha, de posvarjena slušhala vezh ne bo.

Genofesa je pridno ovze paſla, in vša nedolshna, kakor one, je bila svesta ovzhiza Jeſuſova, ki je svéšt Paſtir svojih ljubih ovzhiz. Kako frezhne sô lehko na desheli deklize, ki

flúshijo svesto svojimu Bogu! Vezhi nevarnost je po mestih ino gradih svojo zhiftoſt sgubiti. Boljšhi je per kmetih zhifto ino vboshno shiveti, kakor med goſpodó bres poshtenja koſhato hoditi. Kedar ſo ſ. Genofeſi ſtarifhi odmerli, je ſhla v' blishno mesto Paríš, ino je tudi v' mesti svesto Bogu flúshila. Ravno ſa to je pa morla veliko terpeti. Imeli ſo njo ſa hinavko, zopernizo, ino ſhe druge gerde perimke ſo ji dajali; alj molzhala je, molila ſa svoje ſovrášhnikе, ino ſe ni dala motiti v' ſvojim ſvetim ſhivlenji. — Ako je ravno ojſtro ſhivela ino pogosto bolihala, je vender vzhákala bliſo devétdeset lét. Bog je ji dal pred ſmertjo ino po ſmerti veliko zhudeshov délati, naj bi ljudjé ſposnali, kakó je ona svesta boshja fluſhávniza, ino de bi njene ſtopinje poſnémali.

V' zhiftim' ferzi ſvojimu
 Lepfhaj ſedesh Jeſuſ;
 Tvoje zhifto naj teló
 Tempel ſvet'ga Duha bo!

17. S. H e l e n a.

Is glèd dobrodarne kristjane.

S. Helena je mati pèrviga kerfhánskiga zesarja Konſtantina. Rojena od bornih ajdovskih ljudí, pa ſale poſtave ino glave modre, je rímskiga vojfhaka Konſtanțja Klora ſa

mosha dobila, ki je po tém sa zesarja povsdig-nen bil. Alj slaba je bila vsa njena frezha, ker she práviga Boga sposnala ni.

Mogozhen Konshtantín, njeni sin, je imel s' svojim nasprótnikam hud ino nevárn boj. Bal se je od svojga sovráshnika premagan biti. V' tej fkerbi se njemu na nebi svetel krish perkashe, ino na krishi besede sapisane: »Po tém snamenji bosh premagal.« — Dal je satorej na svoj bandér slat krish narediti, ga pred sebó v' vojsko nesti, ino sovrashnik je bil pokonzhán. — Po tém se je on kerftiti dal, ino tudi njegova she per fhtir ino fhéftdeset lét ftara mati Helena. Od téga zhafa je bila ona vsa gorezha sa sveto Jesufovo véro; je zérvam po mestih ino po vesih lepe, drage zerkvene rezhi vbogajime dajala, ino je vsa ponishna s' drúgimi kriftjánami k' boshji flush-bi hodila.

V' svojim osemdesetim leti se je she v' sveto deshelo podala, je v' Jerusalemi ino na drugih svetih mestih, kjér je nash Gospód Je-suf Kristuf hodil, vuzhil ino terpel, lepe zérk-ve sídala. Na hribu Kalvarije je nala ájdovski tempel, ki so ga bili nevérni is sovrashtva posidali, rasfuti, ino sveto mesto spet ozhediti, na katerim je bil Kristuf krishan, ino pokopán. Per tej prilóshnosti je zhudama svet krishi naj-dla, na katerim je bil Jesuf raspét. Postávi-la je zérvuv v' Betlehemi, kjer je bil Kristuf rojen, ino na oljski gori, kjér je v' nebesa fhel. Tako lepo je sa boshjo zheft fkerbela,

pa tudi vbogim vsákiga stanu po vših krajih zhudno veliko dobriga storila; všim je bila dobra mati. — Zhe ravno nima vsaki zhlovek premoshenja toljko dobriga storiti, ima vender perloshnost po svojim stanu Bogu flushiti, ino s' révnimi vsmilenje imeti po svojim premoshenji. Kdor ima veliko, daj veliko; kdor pa malo imá, naj le da, kar premore. Bog ne gleda na dar, temuzh na serze tega ki daruje.

V' svoji veliki starosti je she svojiga fina, zesarja Konshtantina lepo materno poduzhila, ino je v' njegovim narozhji sveto vmerla. Blagor všim, ki v' Gospodu kakor ona vmerjó; njih dobre dela grejo sa njimi.

Vsako pridno dobro delo

Bo plazhilo tam imelo;

Le kdor dela dobro rad,

Bo v' nebesih tam bogát!

18. S. H e m a.

Isgléd kershanské gospodinje.

Blaga Hema je bila na Pilſhtajni v' spodnim Šhtajarškim domá, kjér se shé malo kaj stáriga grada posna. V' leti devet sto tri ino osemdeset se je vrodila. Njeni bogati ino imenitni starishi so po Korofškim, Krajskim ino Šhtajarškim veliko gradov imeli, pa njih nar vezhi veselje bila je mlada

Hema, sakaj sama pamet, krotkost ino pokorshina jo je bila. — O pazh ref! dobri otrozi so starishov nar vezhi bogastvo, pa tudi slabbi nar vezha nesrezha. Kaj de bi tudi všaki starishi sa svoje otroke toljko skerbeli, kakor starishi sa svojo Hemo.

Kedar je Hema nekoljko odrasla, jo poshlejo na dvor nemšhkiga zesarja svetiga Areha¹⁾, zesarizi sveti Kunigundi, de bi se pertéh imenitnih ino bogabojezhih ljudéh vfiga dobriga navuzhila. — Kakó gerdo je pa v' sedajnih zhafih sa starishe, ki pogosto sami kaj ne snajo, pa tudi svojih otrók v' poshtene hishe ne dajo, de bi se potrebniga isvuzhili. Kaj pomaga hzhéram she takó bogata dota alj erbfshina, zhe pa v' glavi potrébniga nauka ni, ne v' serzu poshtenih misel kerfshánskiga sadershanja? Otrokam sa potreben nauk ino poshteno sadershanje skerbéti je boljshi, kakor jim sapustiti polne shkrinje blaga.

Od brumne zesarize lepo poduzhena je Hema po volji svojih starishov Bilhelma, iménitniga, pa tudi poshteniga knesa alj grofa v' Selzah na Koroskim vsela, ino je s' svojim sakonskim veliko lét v' lepi saftópnosti ino v' ljubesni shivela. Skerbela je kakor pridna gospodinja sa svoje pohishtvo, alj sravno zhafne skerbí ni Boga posabila. Rada je po premoshenji shlahna gospá veliko vbogajime daja-

¹⁾ Hajnriha.

la, svesto molila, pa tudi svoje podloshne v' tvečim strahi imela, de so Bogu svesto flushili. — Le tam, kjér je strah boshji domá, tudi shegen boshji prebiva.

Bog je svojo flushávnizo tudi s' velikim terplenjam objiskal, de bi njej lepši krono v' nebesih perpravil. Imela je sala sina dva; lepo jih je isredila, ino zhes vše drugo na sveti njuj je bila vesela. Nekoljko hudobnih flushávnikov, ki so rudo kopali, je neko strashno gerdobo storilo, ino mlada gospóda sta jih ojstro poshtrafala. Na to so se hudobneshi spúntali, ino sveti Hemi oba sina vbili. — Tudi mosh ji je na poti vmerl. Bila je sdaj vboga, sapushena vdova bres mosha ino bres otrók. Velika je bila njena shalost, pa she vezhi savúpanje v' svojga Boga. Kakor Marija boshja mati, je tudi ona rekla: Dekla si m svojiga Gospoda, naj se meni sgodi po njegovim besedi. — O naj bí se vsaka gospodinja v' nesrezhi ino v' terplenji, bres kteriora nobena hisha biti ne more, vselej spomnila, de: Kar Bog stori, vše prav naredi.

Kér ni vezh svojih nà sveti imela, je skerbela sa teljko vezh, kako bi bolj Gospodu dopadla. Posidala je s' svojim premoshenjam v' Kerzi na Koroskim lep kloshtar, de bi v' njem duhovni sa boshjo zhaft, ino sa poduzhenje ljudí shiveli. In kedar je svoje posvetne skerbi poopravila, se je ravno v' tajisti kloshtar k' nonam podala, je med njimi kakor nar manjshi sestra shivela, ino na svoje stare dni le sa

nebesa skerbla. Kar je jiskala, je tudi najdla: med isvoljenim vezhno shivlenje.

Naj sveto Hemo vse deklize v' svojim devishtvi, shene v'sakoni, ino vdove v' svoji sta-rosti sveto posnemajo, ino ne posabijo, kar s. Duš govorí: »Lashniva je lepota, ino prasna posvetna zhaft; shena, ki se Boga bojí, ona bo hvalena.«

Le neběš je treba nar poprej jiskati,
Bog nam hožhe drugo sa navershek
dati.

19. S. Isabela.

Is glèd v smilene devize.

Srezhni otrozi, ki imajo bogabojezhe stafifhe; kakovi starishi, so vezh del tudi otrozi, ako jih vbogajo, kakor s. Isabela, Franzof-kiga kralja hzhér. V' kraljevi hifhi bi lehko bila vse iméla, kar bi se ji spoljúbilo blo; alj poshteni devizi ni bilo sa posvetno mar; vsa ponishna ino krótka ¹⁾ je bila, ino poboshno shivela, kakor so jo bogabojezha mati s. Blanka vužhili. Svojo nedolshnost varvala, svete bukve brala, ino pridno sa vboge délala je. Marškateri sroti je oblazhilo naredila, ino mnogiga otroka oblekla. Kako lepo je, ker se bo-

¹⁾ Pohlevna.

gate hzhére ponishno nosijo, ino namesto svoje truplo s' draginoj lepotiti, raj vbogim oblazhila omislijo, alj pa bolnikam poštrešhejo, kakor s. Isabela.

Naredila je enkrat neko posebno zhedno kapzo, sa katero jo je brat, kralj Ludvik profil, naj bi jo njemu dala. Alj lepo prijasno mu rezhe: »Ta kapza je pervo delo mojih rok po tej shegi, sa to jo ho-zhem Jesufu dati, naj bo pervina nje-gova.« Ino na ravnost je kapo bolni sheni poslala, katero je s' všim prefkerbela.

Tako naj vboshze sa naméstnike Jesufove sposnamo, de tudi nam enkrat porezhe: Lazhen sim bil, ino meni ste jésti dali, shejn sim bil, ino dali ste meni pití; gol alj nag sim bil, ino ste mene oblekli. Refnizhno vam povém, vše kar ste enimu mojih nar manjshih storili, to ste meni storili. — O Kako bogátiga dolshnika, ino povrazhnička svéstiga si je Isabela isvolila, per katerim sdaj svoje plazhilo savshiva!

Vesela bodi pa tudi vsaka frota Jesusovih obljuž; on bo sa tebe povernil, kar tí namesto njega dobísh. Ako si pa bogata ino premoshna, vbogih ne sanizhúj, spoštuji jih ko famiga Jésusa, ino pomagaj jim v njegovim imeni; tako postresheš svojimu isvelizharju.

Kar kolj vbogim podelimo,

To sgubleno nam ne bo;

Tamkaj enkrat sadobimo
Stokrat vše poverjeno.

20. S. J e d e r t.

Isglèd keršánskiga devishtva.

S. Jedert, ki jo tudi sveto Jero ¹⁾ imenujejo, bila je shlahnih ino bogabojezhih starihov hzhér. Ker je vedla, de Bog ne porajta na shlahen ino imeniten stan, ampak de njemu le shlahno ferze dopade, se ni shtimanu nosila, temuzh skerbela je prav boguljubno shiveti. Bolj jo je veselilo moliti, kakor rájati; rajshi je pogosto h' boshji misi hodila, kakor na posvetno goftvanje. De bi sa vsém Jesufova bila, mu je svoje devishtvo na vezhno ohrániťi obljudila.

Veliko je shlahnih mladenzhov Jederti v' svate hodilo; zelo kralj Dogobert je njej iménitniga shénina ponujal; alj ona je odgovorila: »Noz hem tega, ne drugiga; Jesuf Kristus je moj shenin.« — O de bi všako poshteno dekle sléhernimu sapelivzu ravno to odgovorilo, ki jo hozhe ob ljubo nedolshnost správiti!

Po ozhétovi smerti se je s' svojó bogabojezhó máterjó v' klošter podala, bolj svesto Bogu flushit, ino loshej sveto shivét. Kakor

¹⁾ Ljuto.

je is mládiga lepo shivela, je tudi sveto vmerla. Jokale so se njene tovaršhize sa njó, alj veselo so sprémili nebeshki angeli nje dušho k' nebeshki svatovshni alj ohzeti, vézhniga veselja.

Srežhna je deviza, ki po isgledi ſ. Jedenerti Bogu poſvezhena v' kloſhtri shivi, ino lehko s' veselim ferzam rezhe: »Kraljefvo ſvetá ino vſo poſvetno lepoto ſim sanizhvala ſavolj ljubesni ſvojiga Gospoda Jeſuſa Kriſtuſa, ki ſim ga vidiла, kateriga ſim ljubila, v' njega vervala, le njega rada imela.« — Alj vſaka ni poklizana, de bi v' kloſhtri shivela; tudi na ſveti fe poſhteno ino ſveto shivi. Ljubi Boga, ino greha fe varji, svoje dolshnosti ſveſto dopolni, takó boſh zhasno ſrežhna ino vežhno isvelizhana; sakaj is vſakiga ftana je pot v' nebeſa adpèrt.

Hozheſh zhasno ſrežhna biti,

Enkrat pa v' nebeſa priti:

V' ſvojim ftani ſveſta bodi,

Pot pravize ſkerbno hodi!

21. S. Julija.

Iſglèd ſveſte ſluſhávnize boſhje.

V' velikim mesti Kartago v' Afriki, kjér samorzi prebívajo, je bila Julija ſhlahniga ftanu rojena. Groſovitni ſovráshniki, ki ſo jih

Bandale imenovali, so mesto premágali, veliko ljudi pomorili, druge pa v' fushnošť predali. Julijo je kupil neki kupzhevavz v' Sirski desheli na jutrovim, ki mu je bilo Evsepi ime. — Teshék je bil sa Julijo fushen stan, alj is ljubesni Jesuſove je rada flūshila, sveſto svoje opravila storila, fe je ponishno ino pohlevno nosila; sa to je njeni ajdovski goſpodarjo toljko rad imel, de je sam rekel: »Raj bi vše svoje premoſhenje sgubil, kakor to deklo.« — Takó dopade svéſt hlapet alj dekla Bogu ino ljudém; malopridne drushine pa fe vſak bojí. Ne sa posvetnih goſpodarjov děl, ne sa zhaſno plazhilo, temuzh savolj Boga naj hlapzi ino dekle pridni bojo; sakaj on bo njim pravizhen ino vezhen povrazhnik. Vſe naj k' njegovi zhefti storijo, kakor ſ. Julja, ki je bila perprávlena sa Jeſuſa tudi svojo kerv preli.

Evsepi fe je v' Franzosko na kupzhijo podál. Dalezh po mörji so fe pěljali, ino gredózh v' ſredi morja na otók pridejo, ki se mu Korsika pravi. Otožhani ſo ravno svojimu maſliku imenitno godvanje obhájali, ino mu vola saklali; ſo pléſali, pili ino jedli. Tudi Evſepi ſ' njimi potegne; Julja pa v' barki oſtane, ino klezhé svojimu Jeſuſu flushi. Kedar poglavár to své, sazhne Evſepija krégati, sakaj kristjano v' flushbi imá, ino ga nagovarja, naj bi Juljo njemu prepuſtil. Kér fe pa Evſepi ne da pregovoriti, ga hudoben poglavár toljko vpijani, de fe ſavedel ni.

Sdaj rezhe Juljò pred se pergnati, jo s' dobrim ino hudim nagovarja, naj svojo véro satají; alj ni se mu vdala. Vkashe jo tepti ino sa lase vlazhiti; alj ona v' tém terpljenji veselo Jesuſa hvali rekózh: »Hvala tebi moj Bog, de sim vredna savolj tvojiga imena terpéti. Kakor mene sa lase vlázhijo, fo tudi tebe s' ternjam vénzhali¹⁾), kakor mene tepejo, fo tudi tebe kervavo bízhali.²⁾

Nevsmilen oblaſtnik se nad njenom stanovitnostjo vjesí, ino jo vkashe kríshati. Veselo je na krishi vmerla, ino ostala do konza sveſta flushávniza boshja.

Kakor s. Julija naj vſaka kerſhanska dekla sveſto dopolni opominanje s. Pavla, ki pravi: »Vi flushevni bodite pokorni ſvojim goſpodarjam s' ozhitnim ferzam, kakor Kristusu. Saj véste, de bo vſaki sa vſe, kar je dobriga storil, od Goſpoda prijél, naj bo flushen, alj ſam ſvoj».

Srezha je v' vſakim stanu domá,
Alj le sveſtoba nam jo podá.

22. S. Julian a.

Isglèd gorezhe kerſhanske ljubesni.
Od nevérnih starishov rojena se je Juliana

1) Kronali. 2) Gajshlali;

Íkrivšhi kerftiti nala. Sali ino bogati dëvizi je imeniten shenin Evlesi, ravno sa oblastnika postavljen, v' svate prishel. Obljubila ga je vseti, ako malike sapustí, ino právimu Bogu flúshiti sazhne. — Takó bi naj neveste ne glédale na posvetno imenitnost, ne na bogastvo, ampak le takim shéninam naj bi roke podale, ki Bogu svesto flúshijo. Kaj pomágajo bogati ino imenitni snubzi, zhe so pa nesvesti in rascersdani ljubzi! —

Juljane besede so njéniga ozheta ino shénina v' serze slo sabolele; nista se kaj takiga nadjala. Vse si persadéneta njo pregovoriti; alj ni se njima vdala. Od svojiga ozheta je bila kervavo tépena; potem pa oblastniku, njénimu snubzu dana, ki se ji na vse vishe ponuja; alj ona stanovitno terdi, de se hozhe s' njim omoshititi, akó v' Kristusa vérje. On se pa isgovarja, de se boji zesarju samériti. Na to mu Juljana rezhe: »Ako se ti pred vmerjozhim vladnikam i) trefesh, kako se pa predersnesh mene pergovárjati, de bi Vézhniga satajila?« — Koljkokrat délajo nefrámneshi deklizham slate obljube: de jih bojo vseli, jim obezhajo; alj ne verjámite jim. Kdor se Boga ne boji, ne sposhtuje njegovih sapoved, kako bi vam bil on svéšt? Le nekoljkó zhafa, ino njegova legana ljubésn se vam bo v' nevsmileno sovráshenje spremenila.

Oblastnik ves serdít, de ga Juljana ne vboga, jo rezhe sa lepe lase na drevo obésti, ino s' rasstoplenim svinzam páliti. 1) Gospód njo pa mozhno storí is ljubesni do njega vše prebiti, ino potem tudi v' jezhi vše skushanje premágati. — Koliko se najde skušnjavzov ino skušnjávk, posebno hudobnih bab, ki mlade deklize v' neframno snanje saplétajo, besede alj pisma nónijo, ino gerdobe vuzhijo. Kdor take poslušha, pride hudízhu v' odlást, sakaj taki ljudjé so njegovi najémnniki ino najémnize.

„Strašne muke 2) je morla Juljana terpéti. S' roglatim kolesam so jo terli, s' plamenam shgali, v' raspúšhen svinez namákali; alj vše je premágala is gorezhe ljubesni do Jésusa. — Videti toljke martre, toljko stanovitnošt is gole ljubesni do Jésusa, se je sto ino trideset malikvavzov spreobernilo, ino je v' Jésusa vérvalo. — Takò lepi isgledi pobójshajo, kar hudobni ljudjé pohújshajo.

Oblastník jo je sadnizh k' smerti obsodil. Vsa vesela gre Juljana vmrét, she na morishí gledavze v' dobro opominja, si da voljno glavo odfékati, ino nam pokaše, de je prava ljubésn do Boga možnejši ko smert.

„Srežna dušha, ki Bogá
Vezh kakor svét ljubi;
Povrazhnik tam imá,
In ne bo na sgubi.

1) Pezhi. 2) Martre.

23. S. K a t a r i n a marterniza.

Isglèd modre keršanske devize.

Koljko devishki stan premore, nam pokashe s. deviza Katarina, alj Katinka, v' velikim mesti Aleksandriji na Egiptovskim rojena. Bila je bogata ino sala, shlahniga stanu; pa tudi modra ino toljko rafvetlena v' boshjih rezhéh, de je stare modrijane premogla.

Hudoben zesar Maksimín, keršanstva ino devishtva nevsmilen sovrashnik, bi jo rad bil ob pravo véro, ino ob nedolshnoft spravil. Sladke besede ji daja, slato ino srebro ji ponuja; alj vše to modre devize ne oslepi. Kér s' dobrim per njej' nizh ne opravi, njo shuga grosovitno mártrati ino vmoriti; pa nedolshno ferze, v' katerim Jesuf kraljuje, se vfiga tiga ne vštrashhi. Stanovitno oftane, kakor skala v' sredi shumézhiga morja, ob kateri se serditi valovi vbíjejo. — Oj de bi deklize saj modre bile, sa nobeno zeno svojiga devishtva predati, naj bo sapelivez kmet alj gospód, naj bo mogozhen alj fromák, ne s' hudim ne s'dobrim, sakaj lehko jim hudo-
ben zhlovek vseme, kar jim zel svét dati ne samore.

Nevsmilen zesar poshle po svoje modrijané, de bi jo v' njegovo voljo pregovorili; alj ona jim resnizo toljko modro ino ferzhno pri-
zha, de se fami preobérnejo. — Serdit zesar jo sapové s' kolam treti; alj kolo se v'prizho

f. devize rasletí. Sadnizh jo vkashe ob gļavo djati; ino tako je ona dvojin venez prijela kakor deviza ino marterniza.

Kaj pa bote ve flabe deklize enkrat na sodbi Jesuſu odgovorile, ki se daſte tako lehko nesramnim sapelivzam pregovoriti? ve ki od njih perſtane, dnarje, robze¹⁾ in drugo goljufno blago jémlete, s' katerim vas oslepijo? Vſe to kervavo blagó bo vam v' pogublenje.

Le kdor sa zhíſtoſt vſe terpi,
Sa preganjávze profi,
Devishki venez sadobi,
In ga v' nebefih noſi.

24. S. Klara.

Isglèd sveſte vuzhenke Jesuſove.

V' Afisi na Laſhkim rojena je f. Klara ſhe is mládiga poſebno gorezho ljubéſn do Jesuſa imela, ter ſe je njemu vſa iſrozhila. Tisti zhab je f. Franzifhko Serafinski, ravno tiftiga mesta roják, poln boshjiga Duha po veſeh ino mestih ljudí k' pokori ino pobóljſhanju shivlenja mozhno opominjal. Kakor bifter vir, ki ſe med vedle²⁾ roshize rasiliva, ino jih ſopet lepo oſelení, je teklo njegovo fvarjenje, ino je veliko sapuſhenih ferz sa boshjo zhaſt ſpet

¹⁾ Haderze. ²⁾ vélé.

oshivelo. Kér ga je s. Klara saflíshala, je sklenila se vša Bogu v' flushbo podati. — O naj bi se tudi lepo opominvanje tvojih starishov, vuzhenikov ino spovednikov, dekelza, tudi tebe tako rado prijelo, sa koljko manj sots bi se med nami prelivalo!

S. Klara si je vezh tovarshiz pervsela, ino je shla s. Franzishka profit, naj jim regelze narozhí, po katerih de hozhejo shiveti. S' veseljam je svet mosh to njeno proshnjo dopnil, ino jim tudi prebiválishe odlozhil, kjér bi naj skupaj Bogu flushile, pridno délale, ino sa isvelizhanje fkerbele. S. Klara je vboshtvo Jesuovo lepo pesnémala, ino ni imela svojiga, kamor bi glavo poloshila. Sa všakdanjo potrebo si je slástnimi rokami perflushila. — Ne bodi satoraj shalostna, dekliza moja, ako si vbóshniga stanu; vboshnej ko si, bolj si podobna Jesu. Le famo to naj ti bo fkerb, de bosf bogata v' zhédnostih ino dobrih delih, kakor je s. Klara bila.

Všakimu zhloveku Bog en krish odlozhi, sa to, kér ga ljubi. Sveti Klari je poslal dolgo bolésn. Zelih osem ino dvajset lét je svoje teshave poterplivo nosila, ter je všim bolnikam dala lép isgléd, hoditi sa Kristusam, ino si takó nebesa flushiti.

Hozhesf s' Kristufam kraljvati,
Se ne smésh ti krisha bati;
Le skos krish in poterplenje
Vezhno dojde fe shivlenje.

25. S. K r i s t i n a.

I s g l è d k e r s h a n s k e s t a n o v í t n o s t i .

S. Kristina je bila mètniga poglavarja hzhér, ki je bil malikváz, ino je kristjane nevsmíleno preganjal. Mlada Kristina je bila dobriga serza, vfa krotka ino pohlevna. Kristjani so se ji mozhno vsmilili, ki so jih grosovítno martrali. Zhudila se je, de takó stanovítno terpijo; rada jih je imela. Bog ji priłoshnost da sveto keršansko véro sposnati, ino svet kerst prijeti. — Tako vsaki, ki vsmilenje skashe, vsmilenje najde.

Vfa gorezha sa véro Kristusovo je vse domazhe malike sdrobila, ter je to srebro ino slato vbogajme rasdajala. Grosoviten ozhe njo pa tako strashno rasmesáriti da, de je meso v'koszih od njeniga telesa padalo. Terpela je vse sa nebeshko kraljestvo, ino ni hotla svojiga Jésusa satajiti.

Serdít ozhe njo vkashe na kolo pervésati, pod kolo mozhno sakúriti alj podnétti, njo s' oljam politi, ino tako po malim na ogni obrázhati. Bog svoje sveste flushávnize sapustil ni. Plamno je po okólj stojezhih gledavzih planilo, ino se devíze she doteknilo ni. Njéni ozhe je od prevelike jese per prizhi vmerl. — Takó se Bog sa svoje poskušha.

Dijon, ki je sa njenim ozhetam flushbo nastopil, jo vkashe v'tempel malika Apolona vlezhi; pa she ni praga prestopila, she se

malik is svojiga altarja sverne, ino rasletí; Dijon pa nagle smerti vmerje. — Sa njim je Julian ravno to flushbo prijél, ino jo dal s' pushizami prestrélati. Bogu se je sadosti sde-lo; vsel je njeno dusho v' sveto nebó. — Nebeša so drage ino filo terpijo. Kdor do konza stanoviten ostane, bo isvelizhan.

*Stanovitna le v' terplenji
Bodi dušha moja!
Zhaka v' vézhnimu shivlenji
Tebe krona tvoja.*

26. S. Kunigunda.

Is glèd svete sakonske shene.

S. Kunigunda alj Kunged, je na Nemškim shlahne ino imenitne starishé imela, kateri so jo prav skerbno ino poboshno isredili. Ni se hotla měhkiga ino predòbriga shivlenja váditi, ako je ravno visòkiga stanu bila, ter je vedla, kako is rasvájene mladosti nefreznha starost pride. — Kdor hozhe frezno shiveti, naj se vadi v' mladih letah s' bornim shivesham in oblazhilam sa dobro vseti; takó bo v' vfakim stani lehko s-hajal. Omoshila se je s' s. Hajnrikam alj Areham, ki je bil po tem sa rimški-ga zesarja isvoljen. Obljubo sta si obedva storila v'sakoni kakor brat ino festra po devishko shiveti, ino sta svojo obljubo do smerti terdno

dopolnila. — Nar vezhi frezha v' sakoni lepa saftopnost je; le is nje sa sakonske vse dobro isvira. Najde pa se tudi veliko sovrashnih jesikov, ki is hudizhovga savida sakonsko ljbésn ránijo, ino sakonskim ljubi mir podérajo. Taka se je s. Kunigundi ino s. Hajnriku godila, de sta ravno svetnika bila.

Hudobni ljudjé so jeli s. Kunigundo obrékati, kakor bi Hajnriku nesvesta bila, in druge štimala. Dolgo je to gerdo obrekvanje voljno poterpela; alj kér je tudi njéni s. mosh slabo od nje misliti sazhél, je Boga na prizhovsela, ino je s'golimi nogami po rasbelenim shelesi gor in dolj shla bres vše bolezchine. — Slabo sakonski ljudjé storijo, ki na hudobno ogovárjanje porájtajo; shivi pekel si pa naredijo, ako med febó ajfrati sazhnó. V'taki bridkosti ni nesrezhnim sakonskim ne svétvati, ne pomágati. Ako vše prízhanje s'dobrim ne pomaga, naj se k' Bogu obérnejo in voljno poterpijo. — Dolshnóst pa tudi je sa samero alj odpuschanje bres odláganja profiti; sonze naj ne gre sa goro zhres jeso alj sferd sakonskih. Tudi Hajnrik je svojo nedolshno sheno s. Kunigundo klezhé sa odpuschanje profil, ino nje vše svoje shive dni rasshalil ni vezh.

Po smerti svojga svétiga mosha je s. Kunigunda vso posvetno zhaſt ino oblást sapustila, se v' kloſhter podala, pridno délala, sveſto molila, ino je lepo pohlevno med ſvojimi ſestrami shivela. — Tako more vſake vdove nar perva ſkerb biti le Jefetu dopasti, ino pa

veliko dobriga storiti. Vdove, ki rasbersdano shivijo, gerde beséde délajo, svoji hishi ino zeli sošefki nepokoj napravljajo, so po besédah sv. Apostelna Pavla she shive mertve.

Kakor je sv. Kunigunda lepo shivela, se je tudi k' smerti lepo perpávljala. Rada je sveto branje poslušhala; ino kadar je svete sakramente prijela, je veselo v' Gospodi vmerla. Shla je sa svojim mosham nebesíhko krono prijet.

Naj bi sakonške shene po isgledi sv. Kunigunde posvetne nezhémernosti, gísdaste alj prevsetne oblazhila, ino mehko rasvájeno shivlenje sovráshile; ponishnost, bogabojeznoft ino lepo sastopnost pa sa toljko bolj ljubíle, koljko vezh bi freznhih sakonov bilo, ki jih sdaj posvetno sadershanje nesrezhne storí.

**Sveta zhifost in poshtenje
v' frezhen sakon perpelja;
Srezhno sakonško shivlenje
Da sveštoba sakonška.**

27. S. L i d v i n a.

Isglèd poterpeshlive deklize v' bolesni.

Posvetne deklize salo lize nar vezh veseli, ino sladke besede sapelivih lisunov: de fo lepe, jim medeno' dopadejo; alj ravno to je nar nevárnishi mresha, v' katero pregreshen svét

nedôlshno deklishtvô sapleta. Lep isgled mòdriga sadershanja je deklizam f. Lidvina.

Imela je revne, tode poštene starishe. Lépiga liza je bila, alj ſhe ſhlahnejſhi duſhe. Kér ſo ſe ji moſhki ponújali, ino ſa njoj hodili, je Boga ſerzhno profila, naj njo nefrezhe ovarje, v' katero je telefna lepota ſhe toljko dekliz ſapeljala. Bog jo vſliſhi, ino ji poſhle hudo boléſn, ki je Lidvini sdravo duſho ohranila. Lidvina je na ledi padla, ſi rebro vломila, ſe je vlegla, ino is ſvoje bolne poſtelje zelih oſem ino trideſet lét vſta-la ni.

Velike bolezchine je imela: roka ſe ji fuſhila, drobovina gnila, ſobjé ſo jo neviſimleno boleli, ino ni bilo ſdravnika, ne ſdravila njej ſa pomagati. Vezhi pa, ko vſe teſhaye, je bila njena poterpeshlivost. Ni jo blo ſliſhati ſhal beſede; vezh ko je terpela, ſhe vezh je po isgledi Jeſuſovim is ljubesni do njega terpeti sheljela. Vſim ſofedam je bila ſvete poterpeshlivosti ſhiv isglèd.

Bres terplenja ni zhloveka pod ſonzam, pa tudi ne isvelizhanja; alj ſhkoda, de ljudjé ſkos nepoterpeshlivost ſaſluſhenje ſgubijo, dvakrat toljko terpijo, ino ſi v' terplenji pomágati ne vejo. — Tudi f. Lidvina je bila v' pervih letah ſvoje teshavne bolesni ſlo ſhlostna; duh je bil voljn, alj njenо meſo je bilo ſlabo. Bogabojezh duhóvn ſo jo podvuzhili, naj ſe zelo boshji volji podvershe,

fvoje terpljenje s' Jēsušovim sklene, ino se plazhila veselí, ki nje v' vezhnosti zhaka. Po tem nauki ni le voljno, temuzh tudi veselo je terpela. Vsim, ki so njo objiskavat hodili, je nar lepshi nauke dajala.

Pogosto nimajo domazhi s' bolnikam práviga poterpljenja; she vezhkrat pa tudi bolniku vstrežhi mogožhe ni. Tako si dvakrat toljko nadlego naprávljajo. Imela je tud' s. Lidvina budobno shenstvo, ki je bolnizo filo gerdo imela; alj bolna Lidvina je s' sdravoj poterpela, ino je vezhkrat rekla: »Lehko s' njoj poterpím sa voljo Jesuſa, ki mene to vužhí, pa tudi sa nje del, de se poboljſha.«

Bog je svojo flushávnizo she v' shivlenji s' zhudeshmi pozhestil; she vezh pa po smerti. V tri ino petdesetim leti njene starosti njo je v' svoje prebivalishe vsel, kjér ni vezh bolesni, ne smerti ne terpljenja, kjér je vše poprejno minulo.

Varji se, de lize salo
Ne bo tebe ogoljfalo;
Kakor rosha ono obletiš
Voljno svoje krishe nosi,
Sa lepoto dufhe profi,
Ki v' nebefih vékomaj zveti.

28. S. L u z i j a.

Isglèd stanovitne zhifte devize.

S. Luzija je bogabojezhe starishe v' Sirakusi, v' velikim permorskim mesti na spodnim Laškrim, imela. Bila je she òtrok, de fo ji ozhe vmerli; alj skerbna mati Evtihija njo po kerfanskó lepo isredijo, ino këdar je she odrastla, njo imenitnemu mladenzhu sa nevesto obljubijo. Alj boshja volja ni bila, ino tudi Luzijna ne; sato se ni sgodilo.

Njena mati so dolgo lét na kervoteki boléhali, ino ni jim pomagalo nikako sdravilo 1) vezh. S. Luzija jim je teshave polájshala, ter je svoji materi lepo stregla. V' Kataneji, v' nekim mesti ravno tiste deshele, se je na pokopalishi s. Agate veliko zhúdeshev gedilo. Tudi s. Luzija se s' svojoj materjó na boshji pot podá materi ljubiga sdravja profit. Bog ji da na pokopalishi sašpati. V' spanji se ji s. Agata perkashe, ino ji pové, de bojo mati sopet osdravili sa voljo terdne vére svoje hzhere; pa de bo tudi Luzija ravno tako žhestítliva deviza ino marterniza v' svojim mesti, kakor je ona v' Kataneji. Na to se veselo prebudi, ino mater sdravih najde. Boga ste is zéliga ferza hvalile; ino Luzija je mater nagovorila; naj vso njeno doto alj erbshino vbogim rasdelijo; ino njo, omoshati se, ne silijo vezh.

1) Arzneja.

Srežno se povernete v' svoje mesto Siračus, ino sazhnete premoshenje med vboge deliti. Kér pa Lizijan nje shenin to své, jo hitro nevernimu oblastniku Pashkasju satoshi. Nevljen poglavar jo rezhe pred se pergnati, ino si vse persadene, de bi jo v' hudo pregovoril. Alj ferzho mu je deviza odgovorila, de hozhe le práviga Boga moliti, naj storí s' njo kar hozhe. »Ti si sapravlivka, ji ferdit oblastník pravi; svoje lepo premoshenje si med pohajazhe rastròfila; na duši ino telefi nešramna si!« Luzija mu je odgovorila; »Svoje premoshenje sim na dober obrest poloshila,) sim ga dala svojim potrebnim bratam ino festram, ino ni sim sapravlivka.

Tudi ostudna nisim, ter sim ohranila svoje devištvo. Le ti si nešramen, ki duſhe sapeljujesh, de Boga satajijo, ino sa minejozhe posemljsko veselje nebefhko, vezhno prodásh.« Ves ferdit ji oblastník rezhe: »Vmolknila bosh, kedar te bom terpinzhiti dal.« Luzija mu odgovorí: »Per flushavnikh boshjih boshja beseda ne vtihne, sakaj obljudibil jim je Kristuf Gospód, de bo f. Duh is njih govoril, kedar bojo pred kraljmi ino oblastnikami stali.« Pashkasi jo pobara: »Alj je tudi v' tebi f.

1) Na zhinsh. alj v' lehen dala.

Duh? Ona mu rezhe: »Vsi, ki zhifto ino sveto shivijo, so tempel boshji, ino si. Duh prebiva v'njih.« Na to grosovitnesh pravi: »Vkasal te bom v' neframno hišho (kurbärnizo) gnati, naj te si. Duh sapusti.« Ona mu je odgovorila: Ako mene posiloma oframotiti v kashef, ino jes v' to ne dovolim, bo dvakrat lepshi devishtva venez moj.«

Hudoben poglavár v kashe si. Luzijo v' neframen kraj vlezhi, de bi njo ob devishtvo djali; ali she toljki junaki jo niso samogli is mesta premekniti. Na to oblastnik savpije: »To je zopernija!« S. Luzija pa pravi: »Ni nobena zopernija, ampak le boshja mozh.« — Poglejte deklize, kako Bog zhifte devize varje, ki se ferzhno, koker si. Luzija, greha branijo. Nihzher jih ne premaga.

Sodnik je v kasal germado okolj nje nanofiti, ino njo sashgati. Alj ona moli, ino v' fredi plamena sdrava stojí. Ves sdivjan poglavár jo sadnizh sapové ob glavo djati. Ino si. Luzija je lepo pokléknila, sa sveto zerkuv prošila, naj ji Bog ljubi mir da; po tem je voljno glavo mežhu podala, ino dušho isrozhila svojimu Bogu.

Ne posábite deklize tudi ve, de ste sa veliko zeno drago odkuplene Jesufove flusávnize, ino de je vasho telo tempel si. Duh, ki ga zhifto ohranite naj.

V' nebefih venza dva
 Med vſim nar lepfhi ſta:
 Nar pervi je devize,
 In' drugi märternize.

29. S. Marija Magdalena.

Iſglèd refnizhniga pobójſhanja.

Vefél iſglèd sapeljanim deklizam , ki fo nedolshnoſt svojo nesrezhno ſapravile , ako ſkerbijo isvelízhane biti , je po f. evangeli Marija Magdalena .

Ozhitna gréſhniza je bila , veliko jih je pohújſhala ; pa vender nje vſmilen Bog ſhe ni ſavergel . — Tudi ſa tebe revna ſapeljana gréſhniza ſhe Jefuſ raspete roke dershí , ino te ſopet k' ſebi shelí , ako fe hozheſh kakor Marija Magdalena k' njemu poverniti .

Jefuſ je , od nékiga farifeja Shimona na obéd ¹⁾ povablen , ravno ſa miso ſedel ; alj ſhtimán goſpodár je malo ſposnal , koga ſa miſoj imá . Sdaj pride Magdalena , ſavolj svojih pregréh vſa vjokana , v' hiſho , poklekne k' Jeſuſovim nogam , sazhne mile folſe takati , s' njimi njegove ſvete noge omívati , jih s' laſtним laſmi brifhe , ino s' ſhlahnoj diſhavoj maſili . — Oh kako fo drage folſe prave pokore , ki is ſtudenza žhife ljubesni ſvirajo ! Tudi ti

¹⁾ K' misi.

lehko s' njimi vše dolge svojiga pregreshenja poplazhafš.

Fariseju je na gréshnizo mersélo. »Alj bi Jesuf pravi prerok bil, je sam per sebi djal, vedel bi, kako rasglasena gréshenza je; she dotékniti bi se ji ne dal.« — Takó pregreshen svét tudi prej alj shlej gréshnika samezhuje; alj Bog ga ne savershe, zhe ga je ravno hudo rasshalil, naj le prave pokore ne samudí. Jesuf so sa vjókano spokornizo poskusí, ino jo sagovarja, rekózh: Njéj bo veliko odpušhéniga, kér velíko ljubi. »Potem se ljubesnivo k' njej oberne ino ji rezhe: Tvoji grehi so ti odpušheni. Jidi v' miru!« — Ravno to storijo tudi namestnik boshji per spóvedi v' Jesušovim imeni. „Srezhna dufha, ki se prav spové, pa tudi resnizhno poboljšha.

Od te frezhne dobe ni Magdalena Jesusa vezh sapustila; hodila je sa njim, njegove boshje nauke poslughala, njemu stregla, ino ga spremila tudi na strashen hrib mertvashkih glav, kjér je per njegovi smerti shalostna pod krištam stala. — Takó more tudi vsaka prava spokorniza storiti: sapustiti svoje hude tovarshije, isflezhi gisdafto alj prevsetno nošho, pridno objiskovati flushbo boshjo, ino takó pohújshanje poravnati, ki ga je s' svojim rasvujsdaním shivlenjam dala, ino se nikdar lozhiti vezh Jesusa, svojiga dôbriga pastirja.

Kakó sa ljubo vsmilen Jesuf prav spokorjene dushe imá, on Magdaleni ozhitno pokashe. V' jutro svojiga zhaftítliviga od smerti vstajanja

Magdalena s' drúgimi shénamí sgodaj, alj sára-no, k' njegovimu pokopalishu hití, njemu she sadno zhaſt ſkasat, ino njegovo preſveto telo v' ſhlahno masilo djat; alj one pokopalishe prasno najdejo. Angelj njim pové, de je od ſmerti vſtal, ino Marija Magdalena tezhe to vuzhenzam povedat. Kedar ſpet nasáj perdir-ja, fe per pokopalishi pomudi, ino milo joka.

Angelj njo veſ prijasen pobara: Shénka! kaj jokafh? »Ona globoko isdihne, ino pravi:« Ker fo mi mojiga Gospoda vſeli, ino kam fo ga poloshili, n'e vém.« Na to fo jo ſhe bolj folſe polile, ino ter ſe oberne, vgleda mosha, ki jo poprafha: »Shéna! kaj jifhefh?« Miflila je, de je vertnar, i) ino mu jokáje odgovorí: »Gospód! alj fi ga ti vſél, povéj mi povéj, ka-mo fi ga poloshil, de jes po njega grém.« Jesuf jo na to po imeni saklizhe, ino ſe ji sposnati da. Ona pa pred njega na kolena pade, rekózh: Moj ljubi Vuzhe-nik! ino ſe ga okleniti hozhe. Takó naj vſa-ka gréſhniza Jefusa jifhe, ino ſvoje grehe milo objokuje; gotovo najdla ga bo. Magdale-na je do ſvoje ſmerti v' ojstri pokori ſhivela, ino je po voski ſtesi poboljſhanja veſelo sa Jefuſam v' nebeſe ſhla.

Skos ſhivlenje gre od tod

V ſveti raj le dvojni pot:

Pervi pot nedolshnosti,

Drug i je spokornosti;

Ako perviga sgubish,

Glej, de druga ne vgreshiš.

30. S Magdalena od Pazis.

Isgled pridne sholarze.

Kakor se shlahno drevze she v' mladosti lepo kashe, tok je tudi Magdalena, hzhér imenitnih starishov, ki so se od Pazis písali, she is máliga lepo shivela. Rada je molila, pridno v' sholo hodila, sheljno svete bukve brala, ino je svesto boshjo besedo poslúshala. Take pridne deklete so marlivim buzhelizam ¹⁾ podobne, ki v' jutro svojiga shivlenja skerbno nabérajo, kar bojo enkrat drugim dajale.

Svoj kruhek, ki ga je sa kofilze ²⁾, alj pa sa malo jashno dobila, ino v' lizhni kòrbiži, alj v' jèrbaszi v' sholo nesla, je po poti vbogim rasdelila, ino je tako she v' svoji mladosti dobre dela telesne milosti dopernáshala. Alj she vezh so jó dobre dela dushne milosti skerbele. Malih, nevednih otrók je okólj sebe nabrala, ino jih je tako lepo keršánfkiga nauka vuzhila, de so jo vsi radi poslúshali. Ona se je tudi toljko pametno nosila, de se ni podstopil kdo v' prizho nje kaj nespodóbniga

¹⁾ Zhibelizam. ²⁾ Frofhtik.

siniti, alj pa kaj gèrdiga sazheti. — Oh kako dragi so taki otrozi Bogu ino vsefm poshtenim ljudém!

De bi se na sladkarije ne rasvádila, si ni bres potrebe nikolj jesti pervòshila, ino je takó vse svoje slabe pozhitke premogla. — Ne rasvadujte se mladenzhize vse kar vidite posheljeti, ino kar nájdete v' vusta sanefti; taka rasvada storí ljudí nar vezh nesrezhnih, ki svojiga slábiga poshelenja strahvati ne snajo.

Vsmilenga Jésusa si je Magdalena sa svojiga ljubiga isvolila, ino ga je v' presvétim rezhnim Telesi posebno zhestila. Nje nár vezhi shelje so bile, se v' svetim obhajili s' njim skleniti. Dokler je she premala bila k' svetimu obhajilu perstopiti, je svojih mater tajite dni, ob katerih so per svetim obhajili bili, posebno v' zhesti imela, jih je ljubesnivo objela, ter je rekla: »Oh moja mama! kako frezni ste vi, ker Jésus Kristus v' vaf prebival!« — Blagor dušham, ki pogosto ino vredno k' svetimu obhajilu grejo; juterna rošna roshno zvetje omladi, she lepši oshivi bogoljubno ferze vredno s. obhajilo.

V' svoji vezhi starosti je veliko skušnjav soper sveto vero, svoj devishki stan, ino soper druge svete rezhi imela; alj vse je s' molitvi jo, s' postam, posebno pa s' pogostim svetim obhajilam frezno premágala.

Hude bolesni so jo obdale, alj vse boleznine je voljno poterpela. Enkrat jo tovarshiza poprafha, kdo ji mož daja tako voljno ter-

peti? Magdalena ji na bridko martro pokashe rekózh: Pogléd, kaj je neskonzhna ljubésn boshja sa isvelizhanje mojo storila! Kdor se terplenja Jesufoviga spomni, svoje teshave s' njegovim sklene, ino Bogu isrozhi, njemu vse terplenie sladko, ino ljubesnivo. Takó si ona od mladosti do starosti je bebefško krono flushila, katire se sdaj per svojim Sheninu veseli.

Sazhnite she v' svojih mladih letih, keršanske deklize, sveto shivéti, ako hozhete zhafno frezhne, ino vezhno vesele biti, sakaj:

Kar se otrok navuzhish,
To bosh v' starosti imela;
Kar v' mladosti samudish,
Tega stara ne bosh shela.

31. S. Marjeta, deviza ino marterniza.

Isgléd keršanske stanovitnosti.

S. Marjeta, alj Margareta, je bila na jutrovim doma. Svojo mater je hitro po rojstvi sgubila; njena dojka pa jo je skerbno v' keršanski veri isredila. Bila je vsa ponishna, krotka ino bogabojezha dekliza. — Srezhni so otrozi, ki poshtene péstovne alj varuzhke imajo, ki jih húdiga várjejo ino lepo vuzhijo. Sprideni posli so per otrokah kuga.

Kér je Marjétiza she odraftla, jo ozhe damu vseme; pa zhudno se mu sdi, de je toljko ponishna ino framoshliva. Vrajtal si je, de bi lehko kristjana bila. Pred se njo saklizhe, ino pravi: »Jeli si kristjana? alj je to mogozhe? kdo bi te bil tako dalezh smotil?« Ona mu lepo zhedno odgovorí: »Resniza je; Gospod me je po svojim vsmilenji v' svoje kraljestvo poklizal.« Ozhe ostermi, ino pravi: »Vender ne posabi, koljko grossovitnih marter bosh imela, zhe bogov svojiga ozheta ino deshele molila ne bosh.« Ona je odgovorila: »Véro v' práviga Boga meni nobeden vseti ne more; perprávljena sim sa svojiga Isvelízharja tudi kerv preliti. Nizhefar bolj ferzhno ne shélim, kakor de bi tudi vi s' menó práviga Boga sposnali, ino molili. — Kako mozhna je shiva véra ino gorezha ljubésn zhiste dufshe! Ona premaga sapeliv svét, ino se tudi smerti ne boji.

Terdovraten ozhe svojo kerfshansko hzhér sholdnírskimu poglavaruju Olibriju isporozhí, naj bi njo od kerfshansva odvernili. Saglédati zhedno ino ljubesnivo devizo se sa njo vneme, ino jo hozhe vseti. Slate obljube ji dela, naj kerfshansko véro satají; njo lepo profi, ino ji hudo shuga, alj ne premore njo. — Kako rade pa sedajne deklize sladkim obljudbam sapelivzov verjámejo, sa kako malo rezh svoje dra go devishtvo, poshtenje ino dobro ime proda jo, ker bolj svét ino njegove dobrote Ijubijo, kakor pa svojga Boga.

Poglavar fe sazhne f. Marjeti grositi, ji sapové malikam ozhitno darvati, ino ker tega storila ni, njo vkashe s' shibami rastepsti, ino s' shelésnimi grebeni po zelim shivoti tako nevsmileno raszhesati, de nje ni sam pogledati mogel. Da jo v' jezhø sapreti. Ona se je Gospodu perporozhila, ino osdravil njo je, pa tudi mozh ji dal vse shufhnjave premagati.

Vso sdravo vglédati se poglavár sazhudi, ino pravi: »Poglej, kako te bogovi radi imajo, ki so ti tako hitro rane pozélili; sahvali se, ino daruj jim!« Alj Marjeta je odgovorila: »Tega niso mertyi bogovi, pa tudi ne ljudjé storili, storil je sam boshji Sin, ki dušho gréhov, telo ran rešhi, ino svojim vérnim pomaga. — Srežna dekliza, ki se tako svesto na Jesusa sanese.

Serdít poglavár jo rezhe vnovizh terpínzhiti, s' rasbelenim shelesam shgati, ino sadnizh ob glavo djati. Veselo je svojo glavo rabelnu, svojo nedolsino dušho pa Jesusa dala. Ohranila je sveto isvelizhansko véro; sa to na podobi krish v' rokah dershí; premagala je peklenško hudobo, sa to nesnano kazho na pafi ima.

V' vseh skufhnjavah in teshavah

Stanovitni bòdimos;

Zhe naf ravno svét savershe,

Nám odperto je nebó.

32. S. Marjeta Kortonska.

Is glèd velike spokornize.

Na Lashkim bliso mesta Kortone je Marjeta svoje starishe imela: dobriga ozheta, pa ihe boljshi mater, ki so njo lepo v' boshjim strahi isredili. — Blagor otrokam, ki dobre starishe imajo; naj bi jih le tudi vselej vbogati hotli! Alj zhe se ravno dobro poduzheni otrezi nekoljko zhafa motijo, ino na slabe pote sájdejo, spet jih starishov dobri nauki sbudijo, ino na prav pot savérnejo.

She le osem lét stara je Marjeta svojo skerbno mater sgubila, je dobila preojstro mazheho, ino je preméhkiga ozheta imela. Dekliza sazhne pøvetno shiveti, ino fvoje truplo nespodobno lishpati, de bi moshkimu spolu do padla Kar je hudóbnige jiskala, je najdla; v' svojim trinajsttim leti se je s' rashersdanim gospofskim mladenzham sisnánila, v' eno ptujo mesto pobégnila, ino je zelih devét let v'gerdi nezhístosti s' njim shivela, ter se nosila, kakor bi njegova sakonska bila. — Gorjéj desheli, mestu ino hishi, kjér se sakon ne sposhtuje vezh, ino po divjaško v' preſhestvanji shivi! Nefrezhno moshtvo, ino jomene shenstvi, ki se v'tako shivlenje podá, ino takó rekózh od nefrámnia greha shivi. Eden bo sploh nefrezhen ino pogublen, ako zhaf milosti boshje samudi, sakaj pravizhen Bog je tako rasvújsdano shivlenje preklél.

Marjeta je bila she le eden ino dvajset let stara, alj vla v' grehi, od nezhiste ljubesni svojiga rasvujsdaniga mlaedenza slepa. Bogu se je sadosti sdelo; moral je on smert storiti, de se je ona prebudila, ino sapustila svojo pregresno shivlenje.

Mlaedenzh je na ene dni od nje slovo vsel, se na pot podal, pa ji obljubil kmalo spet priti. Ona zhaka alj ne dozhaka ga vezh. Marjetni kushek alj pfizhek, ki je mlaedenza spremil, nasaj perzvili, njo sa krilo ali fukno s' seboj vlezhe, ino jo sunaj mesta sa eno germovje pelja. Pod germado najde svojiga mlaedenza vbitiga; zhervi soga she jedli. — Vsa prestrashena savpije: »Oj nefrezhni! kje je sdaj tvoja dušha?« — Tak shalosten konez imá nezhisto snanje med moshtvam ino shenstvam, ki ras sakona en s' drugim shivijo; sakaj s. Duh govorí: »Kdor se s' kúrbami (alj s' kurbirjami) sklene, bo neframen; on bo zhervam shivesh, ino nejegova dušha is bukev shivih vershena.«

Hitro je svoje greshno mesto sapustila, je ozhitno vse sa odpushanje profila, ki jih je pohujshala; se je k' svojimu ozhetu povernila, ino si isvolila svojiga spovednika, délat ojstro pokoro. — Sa velike pregrehe je potreba tudi velike pokore. Zhe si dékliza ti s' svojim slabim sadershanjam Ijudi pohujshala, moresh tudi v' djanji ozhitno pokásati, de si se poboljshala, in sapustila vse svoje gerde navade. Nak

prej si je potreba dobriga spovednika isvoljiti, per enim ostati, ino se svesto sadershati po njihovih naukih. Voljno more spokorniza vse safmehvanje ino preganjanje hudobnih ljudí poterpeti, sakaj pregreschna ljubésn svetá se v' sovrashtvo spremeni.

Mazheha ni pervolila, de bi ozhe Marjeto pod streho vseli. Shla je spet od svojiga doma v' mesto Kortono, ino je v' tréttim redi alj ordni f. Franzishka do smerti v' stanovitni pokori shivela. Bog njej ni le grehov odpustil, tudi s' zhúdeshmi je spokorjeno flushávnizo svojo pozhestil, de sposnamo, kaj prava pokora stori. — Varujte deklize svojo nedolshnost, ne verjámite slatim obljudbam, ne vdajte se sapelivzu; naj bo gospóskiga alj kmézhkiga stanu, ne obogajte ga. Ako ste pa po Marjetno greshile, ne odlágajte pokore, de vam ne odjide slat zhaf isvelízhanja váshiga. Donef vam je obljudil odpuschanje dober Bog, alj jutre ni obljudil.

Gléj de ne smoti
V' tvoji lepoti
Tebe, o dekliza, spazheni svet.
Zhe si greshila
Glej de omila
Hitro bosh s' fólsami mádeshe spet.

33. S. M a r i n a.

Isgléd práviga pobóljšanja.

She le tri leta stara se je Marina od svoje sestre deset boshjih sapoved nayuzhila. Med všim ji je perva ino nar imenitnej sapoved nar bolj dopadla, ki pravi: »Ljubi Boga zhres vše, ino svojiga blíshniga kakor fama sebe.« Varvala se je hudobnih otrók, ino sa však greh so jo solse polile, ki so ga drugi otrozi storili. — O kako lepo je dobro poduzhenò dete v svoji nedolžnosti! — Alj slabe tovarshije ga popázhijo.

Marina je v' svojih vezhih letah s' enoj rasvujsdanoj neframnoj déklizoj snanje imela, ino od nje se je sapelivih norzhij navuzhila. Nehala je moliti, ine lepo Bogu slúshiti, sazhela se líshpati ino shtimanu nositi. Brumno se je le na videsh po hinavsko délala. — Tako se všaki godí, ki Boga sapustí, ino jishe sapelivimu svetu dopasti. —

She so shtiri leta njeniga slábiga shivlenja pretekle; ino sdaj jo bogabojezh mašnik spreobérnejo, de je spet sazhela Bogu svesto slúshiti. — Dushi samujeno ni, dokler she le k' spovedi hodi, ino se boshjih naméstnikov ne sogiba. Sa greham more pa priti ojstra pokora, ino resnizhno pobóljšanje.

V' pervih letah poboljšanja jo je vest toljko pekla, de je tudi njeno truplo slabelo.

Zelih shtirnijst let je ves dušhen nepokoj poterpeshivo prestala. Po tem ji je Bog szer dušne teshave odvsél, ino njénimu ferzu veliko veselja dúshniga dodelil, alj bres terplena spokornize ni puſtil, ino ji hudo bolésn poshle. Vsi persti so se ji skérzhili, fama kost ino koſha nje je bila. V toljkih bolezinhah vfa voljna ino krotka ni rekla shal besede, zhe njo ravno kdo rasshalil je. V svoji hishizi je prebivala, ino vezh drugih poshtenih deviz per sebi imela, ki so v' fveti drushbi med sebó shivele. Naj si ravno neprenéhama v' posteli, je vender zelo hifho v' lepi saftópnosti vishaſla. — Tako se zhednost v' terplenji zhifti, kakor v'ognjeni pezhi slato. Srežhen ki voljno terpi.

Nar hujshi je sa Marino sadna bolésn bila, pa je vender svojmu spovedniku djala: »Naj vše boleznine nad mene prídejo, ki mi jih döber Bog poshle, rada do konza fvetá terpím, zhe je boshja volja takó.« — Jézhalo je szer njeno telo v' strashnih bolezinhah, alj duh je bil voljn, dokler je svojo duſho v' boshje roke isrozhlila. — Kdor v' svoji mladoſti greshí, se naj na starost ojstro pokorí, ino to bres vſiga odláganja, sakaj bres pokore sa gréshnike isvelizhanja ni.

O deklíze, sapuſtite

Vſo nezhémernost fvetá,

Sa nedolshnoſt le ſkerbité,
In ljubite Jefuſa.

Vſa poſvetnoſt bo nehalá
Zhednoſt vékomaſ oſtala.

34. S. Marzelina.

Iſglèd poſhtene deviſhke tovarſhije.

Kdo ne poſna imenitniga zérkvenga vu-
zhenika, f. ſhkofa Ambroſha? Njegova ſeſtra
je bila f. Marzelina, bogabojezha kakor njeni
ſvet brat. — O kako lepo ino ſlavno je, zhe
ſe brati ino ſestre med ſebó k' dobrímu opo-
mínajo, ine hudiga varjejo, de ſi niſo le v' ro-
di, amdak tudi v' zhednoſti ſhlahtá! —

V' njeni mladosti jo ni draga poſvetna ob-
ileka ſkerbélá, de je ravno imenitnih starifhov
bila. Šhivela je tiho ino pohlevno, je pridno
délala ino molila. Sogibala fe je ſlabe tovar-
ſhije, ne le preſhèrniga moſhkiga ſpola, te-
muzh tudi ſhenſkih, katere fe neframno po-
govárjajo, ena drugo ſlabih rezhi vuzhijo, po-
ſhtene tovarſhize pa ſaframújejo. Veliko de-
víz bo ſkos tako obhoja mlazhnih ino ſapelja-
nih. — Šrežna ſatorej duſha, ki raj v' ſamo-
ti ſhíví, ino po voſki poti hodi, ki v' nebesa
pelja, kakor f. Marzelina.

Po ſmerti svojih starifhov je s' brúmnimi
deklízami v' ſveti prijásnoſti ino ljubesni ſhive-
la. Njena hiſha je bila prebivaliſhe poſhtenih

deviz, katire so skupaj Bogu flushile, ino se k' dobrimu opominvale. — Taka sošeska alj drushba Bogu dopade, ino boshji angeli so nje veseli.

Prava zhednost se more poskúſiti, ino skos terplenje poterediti. Tudi f. Marzelino je terpljenja veliko objískalo. Snotrajna shalost ino svunajno obrekvánje hudobnih ljudí je veliko nadlóbnej dělalo. Poterpela je, ino se tolashi-la, rekozh: Zhe bi ravno pred ljudmi nedolshni bili, vender pred Bogam ni nobeden sadosti zhifst. — Na smertni pofteli je svojim tovarshizam djala, ki so se okolj nje milojokali: Ne jokajte; dosdaje Bog v' meni prebival, od sedaj bom pa jes v' njem prebivala: — Slushi le svesto, dékliza moja, svojimu Bogu, lehko bosh zhisto ohraňila tvojo dušho ino telo; boshji tempel bosh, ino f. Duh bo v' tebi prebival.

V tvojim serzi Bog prebiva,
Dokler zhísto vest imáš;
Boshja roka te sakriva,
De se v' hudo ne podáš.

35. S. Matilda.

Isglèd lepe séterne ljubesni.

S. Matilda brumna brumna deviza, ni le sama bogabojezho shivela, ona je tudi sa svo-

jiga brata Aleksandra skerbela, ki je bil shtir leta mlajši od nje. Marsele so ji vse posvetne nezhémarnosti, pa tudi bratu jih je prestuditi si persadévala. Bog je Matildi pomagal, de je sveta ſeſtra tudi fvétiga brata imela. — Kako lehko bi frezna vſaka hiſha, vſaka ſtahta bila, naj bi fe bratjé ino ſestre med ſebó v' reſnizi ljubili, pred hudim ſvarili, ino v' dobro nagovárjali, kakor ſ. Matilda ſvojiga brata.

Kedar je njeni brat ſhe odraſtil, pa tudi posveten biti sazhél, ga je enkrat Matilda na-
govorila, rekózh: »Saj vefh, ljubi moj
bratez! kako mene isvelizhanje twoje
ſkerbi. Kako ſlabo je pa najno ſhiv-
lenje Jefuſovimu podobno! Kjé je
najna ponishnoft, katire bi fe imela
od njega navuzhiti? Kjé najno vbosh-
tvo, katero naima on v' beſedi ino v'
djanji perporozha? Kjé je krish najne
poterpeshlivosti, ki bi ga imela sa-
njim noſiti? — Vbogaj me, ino odpo-
vejva fe goljuſnimu ſvetu, ki naj ſa-
peljuje, ino zelo lehko pogubi!« —

S' gínjenim ferzam ji brater odgovorí:
»V' reſnizi ſposnám, de je ſa mene to posvetno
ſhivlenje ſlo nevarno, bojím ſe ſa svoje isve-
lizhanje. Tebi ſe perporozhim, de me vodifh;
v' vſim te hozhem vbogati.« Kakor ſta ſklenila,
ſta tudi ſveto ſhivela, sanizhvala pre-
grehno veſelje, ino ſta frezno en drúgimu v'
něbeſa pomágala.

Sveta dolshnóst je, de starejshi bratjé ino
festre svoje mlajshi vuzhijo, svariyo ino húdiga
varjejo. Pa tudi velik greh je, zhe vídijo hu-
do délati jih, pa molzhijo, alj njihove pregrehe
starisham, alj drugim prédstavlenim sakriva-
jo; ravno tistih grehov se delesnji storijo. She
hujshi je, ako stareji svóje mlajshe brate ino
festre dráshijo, tépejo, pohújshajo, alj zlo v'
nesnane pregrehe sapeljajo.

Toraj vbogajte svoje starejshi bráte ino
festre, pa le v' pravízhnih rezhéh, ino varjte sé
húdiga od njih navuzhiti.

Lepa je lepa med bratmi in festram'
I jubésn,
Gréshna prijasnost pa strashna bolésn.

36. S. Monika.

Is gléd isvelizhánskiga posvarjenja.

S. Monika je per svojih starishah vino to-
zhit hodila. Vsak den je po malim takö dolgo
piti poskušala, de se ga je prevezh pervadla.
Imeli so staro poshteno deklo, ki ni dopustila
otrokam vše jemati, tudi ne bres potrebe jesti
ino piti, kakor bi hotli. Enkrat ste se s' Mon-
nikoj sporekle ¹⁾, ino dekla jo je ozhitno pjan-
ko imenovala. To je mlado deklizo toljko v'

ferze sabolelo, de se je per prizhi tej hudi navadi sa vselej odpovedala.

Omoshila te je, pa je hudobniga mosha imela; alj vsa krotka ino pohlevna, se je lehko s' njim sastopila. Imela je saliga sina Avgushtina, ki je bil sicer vločno uzhén, alj slabbo je shivel. S. Monika je pa tako dolgo molila, ino se jokala sa njega, de ga je skos svoje solse prerodila. Svet Šhkof ino imeniten zerkvén ozhák je postal. Veselo je v' njegevih rokah vmerla.

Však zhlovek ima svoje slabosti; kaj de bi se tudi však posvariti na! Alj malokdo se s' lepim da posvariti; le jesijo se, ino sovráshijo svoje svarivze. Dokler pa zhlovek pregrehe svoje ne sposná, se tudi poboljšati ne more. Satorej pravi moder mosh: Boljšhi je ozhitno svarjenje, kakor pa skrita ljubésn; boljšhi so rane nam od prijatlov dane, kakor kúshleji tístiga, ki naš sovrashi.

Huda navada se lehko premaga,
Zhe se poboljšanje le ne odlaga.

37. S. N e s h a.

Isglèd nepremaglive devize.

Kaj devishki stan veljá, kako se sapelív svét premaga, nam ſ. Nesha lepo, de nizh lepshi, pokashe. Bila je v' Rimi bogatih starishov

hzhér, she v' svojim trinajstím leti toljko sala
ino ljubesniva, de je veliko snubzov imela.
Med všemi jo hozhe Prokop, rímskiga oblast-
nika sin, sa svojo imeti. Poshilja ji na dom
mnogotere ino drage dare, pa she ne pogleda
jih, ino mu vše nasáj poshle. Sazhél je sa
njoj lásiti, de bi njo premotil; alj sapodila ga
je rekózh: »Poberi se fitni sapelivz,
ino ne misli, de bi deviza te tebi vda-
la, ki je Gospodu vfiga sveta saro-
zhena. Zhiste dushe fo saklad alj
shaz nebéshkiga Shénina ino nev-
merlivost je njihova juterna.« ¹⁾ Sapi-
shi si dekelza te besede globoko v' svoje ser-
ze, ino tudi ti sapelivzam takó odgovori.

Is nezhiste ljubesni rado nevímileno sov-
rashenje isvira. Kér f. Nesho premotiti niso mo-
gli, jo nevérnimu sodniku satòshijo, de je
krisljana. Oblastník njej vše obéta, kar je kolj
lépiga ino dòbriga; pa tudi s' stráshnimi mú-
kami ino s' grosovitnoj smertjoj ji shuga; alj
vše sastojn. »Jesuf Kristus je moj she-
nin, je f. Nesho djala, on, katériga
mati je deviza, katérimu angelji slú-
shijo, ki je lepshi ko sonze ino luna.
Zhe njega ljubim, sim nedolshna, ke-
dar se njega doteknem, sim zhista,
ker njega vsemem, deviza ostanem.
Le temu svojimu Bogu hozhem svesta

1) DéI alj dév.

ostati, le v' njega vérvati, ino s' njim porozhena biti. On je moj, ino jes' sim njegova. Kakor mlada ino slaba sim, mozhna bom vender sadosti svoji-mu Shéninu shiveti ino vmreti.«

Gnali so njo pred malikvavški altár, de bi po ajdovško aldovala ¹⁾; pa niso jo pergovorili, ne perfílili. Pokríshala se je, v' nebe-sa roke povsdignila, ino vse premágala. — Oblaſtník jo vkashe v' něſramen hram peljati, ino rasvujsdaním mladenzham dati, de bi ji devishtvo vseli. Nesa se tudi tega ne vſtráſhi, ter pravi: Jesuf moj Gospód mene posabil ne bo. On zhifst im ljubim rad pomaga, ino ne bo döpuſtil tělo ofkrúni ²⁾, katéro je njemu posve-zhen. Ona moli, boshji angel njo sakriva, ino něſramni mladenzhi ſhe poglédati se nje ne svúpajo. Samo eden njo s' nespodobním ozhefam pogleda; alj per prízhi ga boshja roka sadene, ino se sverne. S. Nesa pa sa njega proſi, ino ga ſpet oshiví. — Tok mozhna je sveta zhifost; boshji angel je nje poseben varh. Le tam, kjér nezhift ogenj ſhe popréj v' deklifhkim ferzi gorí, ſe devishtvo vežh vbraniti ne more, de bi v' hudi perlóshnosti ne pogorelo.

Serdít fodnik jo obſodi na germádi sash-gati. Serzhno je na germado ſtopila. Vifoko

¹⁾ Ofroyala. ²⁾ Omadeshati.

ino shroko je plamno shvigalo, beshali so trinogarji ¹⁾; s. Nesha je pa v' fredi gerezhe germade bres vse shkode stala ino molila, kakor zhiftá dusha, ino ogenj se nje ne prime. — Po tém jo obsoči, de bo ob glavo djana. Veselo, kakor nevěsta k' poroki, na sodno mesto gre; ljudjé se sa njo milo jokajo, le ona svete pělme poje. — Tudi rabelnu ²⁾ se je toljko vímili, de ji ni glave všečati mogel.

Serzhno ona ljudém rezhe, ki so jo osharlovali: »Kaj me mudite! moj Shénin bo rasshalen, de me tako dolgo zhaka. Naj mene prejme, ki me je poprej isvolil.« Trepetače ſhe rabel stojí, alj ona mu ferzhnošč pergavarja, rekózh: »Kaj zakash vmoriti telo, ki je tok nesrezhno bilo, dopasti ozhém, sa katere ne maram. Ne boj se mene vmoriti, faj ſe po ſmerti sazhne sa me boljši, vezhno shivlenje.« Po tem je molila, rekózh: Hvalim tebe o Bog, de ſi me greha varval. Vsemi mojo dufho, o Gospód, ki je tebi draga bila, ino katéro ſi toljko ljubil. Sadobila bom, kar ſim vſelej sheljela; k' tebi grém, katériga ſim vſelej ljubila. — Vſekal je rabel glavo, ino v' svete nebesa je njena zhifta dusha sletela, nedolshna kakor lepa ovzhiza, katero na podobi sravno ſebe ima.

¹⁾ Martrovzi alj berizhi. ²⁾ Frajmanu.

Oh kako lep je zhifst rod, poln zhaftí pred Bogam, ino pred ljudmi! Devize so shlahen zvet svete keršhanske zérkve. Ohranite devištvo, ljube deklize, ino dokler v'svet sakon ne stópite, bodite neveste Jesusove. Serzhero se vojskujte sa deviškki venez; ako ga enkrat sgubite, zél svét vam ga nē more po-verniti vezhi.

Glej de ne smoti

V' tvoji lepoti

Tebe, o dékliza, spázheni svét;

Serzhero se brani,

Zhistost ohrani,

Jesuf, tvoj shenin, te hozhe imět!

38. S. Notburga.

Isglèd poshtene keršhanske dekle.

Na Tiroljskim, slo vbogih, pa bogabojezhijh ljudí, je Notburga v' eni grashini sa kúharzo flashila. Bila je vfa pohlevna, pridna, ino osim dobra. Gospá so ji perpustili v-sak den med vboge rasdeliti, kar je gospòdi per misi ostalo. — Takó drushinzhe ¹⁾ ne smé gospódarjam bres védenja jemati, ino vbogajme dajati; le kar sebi perterga, alj pa sprosi, to bres greha drugim da.

1) Posel.

Po smerti stare gospé je mlada gospá Otilja ostankov vbogim dajati prepovédala, ino je vkásala jih v' pomije metati. To je vsmileno Notburgo mozhno v' ferze bolelo. Vsako nedelo ino sapovedan prasnik je s' suhim kruham ino s' vodó sa dobro vsela, svoj del pa vbogim dala, de bi saj enkrat v' nedelo jih poshivila. Alj tudi to je Otilji merselo. Notburgo per gospodu toshi, de potepuhe ino kradlivke v' grašhino vadi. Gospód Notburgo enkrat per zhaka, videti, kaj vbogajme nosí. Ona mu pokashe nekoljko svojiga malzha, ino pa zhúterzo alj flashko vina, ki ga je vbogim perhránila. Gospód pa tega videl ni, ampak je svoji gospéj povedal, de je le óblanzov ino pa luga nekoljko Notburga nefla. Na to se she gospá vsa serdita nad Notburgo, kakor bi bila ona gospóda goljsala, ji da slavó, ino sá pové, se na ravnost is grada pobrati.

Poterpeshlivo Notburga svoje rezhí pobre, ino se ravno odprávlja, kar Otilja naglo sboli. Satorej she Notburga ostane, hudojni gospéj ljubesnivo streshe, jo prosi ino opomina, naj se s' Bogam spravi', ino svojo dušho olkerbi. Po smerti gospé she le grašhino sapusti. — Kako lepo je tajistim dobro storiti, ki nam hudo hozhejo! Taki so pravi otrozi Ozhetu nebéshkiga.

Notburga h' kmetu v' slushbo gre. pridno dela, svesto Bogu slushi, ino prav veselo ino frezhno shiví. Grašhino ¹⁾ je pa s' Notburgoj

1) Grad.

tudi vſa frezha sapuſtila ; ena nefrezha sa drugoj je gospođo sadela. — Takó je bogabojezha drushina velika hiſhna frezha, pa tudi malopridni hlapzi in dekle nar vezhi nefrezha ; ino boljſhi, de kamen na tiftim mesti leſhi, kjér rasbersdano drushinzhe sedì, ki zelo hiſho po-hujſha, de boshji shegen alj blágoslov od hiſhe beshi.

Sapuſhen gospođ je Notburgo ſpet v' ſluſhbo proſil, ino njej obljubil, de bo kakor nekdaj po ſvoji volji vbogajme delila. Ino glej, v' enih letah je bilo per gradi ſpet vſiga dovolj. Notburgi ſe je poſledna ura perblíshala, ino lepo mirno je v' Gospódi vmerla. Vbogi ſo sa njo jókali, kakor ſa ſvojoj máterjoj ; njene dobre dela ſo jo pa v' nebeſa ſprémile, kjér ſdaj ſvoje plazhilo ſavſhiva.

Kar dòbriga vbogajme tukaj deliſh,
Povèrjeno tamkaj v' nebefih do-
biſh.

39. S. Polona.

Iſglèd gorezhe ljubesni do Jeſuſa.

S. Apolónija je bila v' Alekſandriji na Egiptovskim domá. Od ſvojih mladih lét je kakor kristjána poſhteno ino zhifo ſhivela. Groſovitni nevérniki ſo njo sgrábili, pred ma-liko peljali, ino hotli perſiliti, de bi ſvojo véro ſatajila, ino Jeſuſa preklínjala. Alj ona je

ferzhno odgovorila: »Jesuf Kristuf je pravi Bog; njega mormo moliti, ne preklínjati.« Na to so ji s' peftmi ino skamnjam vše sobe isbili. Savolj tega se šte sdaj sa posebno priproshnizo v' sobnim bolenji zhestí. — Sa naš bi bilo bolje, de bi naš všelev kdo raj po sobih vdaril, to se pravi posvaril, kedar kaj nespodobniha govorimo, kakor de naš poslušha, alj zlo pomaga klafati, ino druge obrekati. Sa vsako prasno besedo bomo enkrat odgovor dajali.

Hudobni malikvavzi so ſ. Polono is mesta vlekli, veliko germado naredili, ino shugali njo shivo sashgati, ako Jefuſa ne satají. Ona fi nekoljko odihne, ino kedar jo soperet vpráſhajo, raj sama v' ogenj gre, kakor bi ſ. véro satajila, ino v' vezhen ogenj prishla. — Takó shiva véra ino prava gorezha ljubéſn vše martre sa Jefuſa raj preterpi, kakor njega sgubiti.

Nikolj ne bo na sgubi,
Ki Jefuſa prav ljubi.

40. S. Potamjana.

Isglèd svete devishke framoshlivosti.

S. Potamjana je imela nevérniga, malopridniga gospodarja, ki je nezhisto shivel, ino hotel tudi s' svojój dekloj preſhestvati. S' dobrim ino hudim njo nagovarja, de bi njo v'

svoje gerdo djanje napravil, pa svesta flushávniza boshja se mu ne vdá, ino hozhe rajshi vmbreti, kakor sgubiti svojo nedolsnoft. — Takó je sa flushevne nar boljšhi flushba nar vezhi nesrezha, ako poshténiga sadershanja per hishi ni. Boljšhi je majn flúshiti, ino bórnej shivéti, alj per poshtenih ino bogabojezhih ljudéh. Nar vezhi nesrezha je gréh.

Neframen gospodár je svojo poshteno dekilo hudočnemu oblaſtniku isrozhil, in njega plazhal, naj jo vmarí. — Ni sa ostati poshteni kéršenzi vezh per taki hishi, kjér neframno moſhtvo njej po zhifosti ſtreshe, sakaj iſ gérđiga ſapelvanja fe nevſmileno pregánjanje sazhne, ino teshko bres flovesa nehá.

Neveſmilen oblaſtnik njo hudo martra ino ſili, de bi Kristufa ſatajila, ino ſvojimu goſpodarju po volji storila; ſhuga njo tudi vejſhakam v' oſramotenje dati; alj nizh ni ſ'noj opravil. Na njeni ferzhen odgovor ſapové nekimu vojſhaku Basiliu njo k' ſmerti peljati. Obſodil njo je, de bo do gòliga iflézhena, ino v' kotel vrele ſmole vtoplena. Šramoſhliva deviza fe je vezh vſtrashila neframne iſleke, kakor vrele ſmole. Lepo je roke povſdignila, ino toljko profila, naj jo ſaj obležheno vmořijo, de ſo ji dovolili. — Vesélo fe po tem rabelnam v' roke da, ki jo po malim od nog do glave zele tri ure v' vrelo ſmolo ſpúſhajo, dokler svojo zhifo duſho Bogu isrozhí.

Tudi Basiliu, ki je njen ſramoſhlivoſt pred rasvujſdanim, nevérnim ljudſtvam branil,

je nebeshkó krono isprofila. — Deklize! vu-zhite se od s. Potamjane devishke framoshlivosti. — Sakrívajte spodobno svoje telo, ino poshteno se oblázhite; nespodobna nosha, ino nesramno sadershanje nedolshno samorí. Blagor vam, ki ste ino ostanete zhístiga ferza, Boga bote glédale.

Sramoshlivost je devize
 Ljuba sarja júterna;
 Zhe je nima tvojo lize,
 Si devištvo vgášnila.

41. S. R e g i n a.

Isglèd bogabojezhe pasterize.

S. Regina je shlahne, pa ájdovske starišhe imela. Mati ji je na njenim porodi vmerla. Dali so jo neki keršanski dojki v' amstvo, alj dojstvo; od nje bila je v' keršanski véri poduzhena, ino po tem kérshena. Kedar jo nevérni ozhe damu vseme, ino své, de je kristjana, njo vef serdit k' njeni dojki od hishe sashene. Dobra shenka jo je rada pod streho vsela, ino Reginza ji ovze na desheli pase. — Oh boljšhi je na kmetih med nedolshnoj shivinzoj biti, kakor po gradih ino mestih per sapelivzih shiveti. Svoje nedolshno veselje imá sfer však stan, nar lepshi pa kmetiški, naj bi prav v' njim shiveli.

S' veselim serzam je s. Regina svojo ma-
lo zhredo paſla, ino boshje rezhi premishlo-
vala. Rada je na Jezusa mislila, ker se tudi
dober pastir svojih ovzhiz imenuje; profila ga
je, de bi tudi ona bila njegova svesta ovzhiza.
Premishlovala je frezhne pastirze na Betlehem-
skih planjavah ¹⁾, ter jih je v' duhi gléda-
la, kako so per jáselzah Jesufovih klézhali,
ino Odreshenika svojga molila. Darvala je tu-
di ona ljúbimu Jezusu svoje serze, ino mu je
obljubila svesta vselej ostati. — To so lepe
ino svete rezhi sa fante ino déklize na paſhi.
Od takih naj bi sa kratek zhaf pogovárjali se,
angeli boshji bi se s' njimi veselili. Alj po-
gosto se pastirji ino paſterize na paſhi gerdo
gerdo ſadershijo, neſramno norijo, ſe ſkriv-
ſhi oſtudnih rezhi vuzhijo, ino greh délajo,
ki v' nebo vpije, ino ſe ſhe imenvati ne fmé.
Bog ſe vſmili takih mladenzhov!

Deshelški oblaſtník je po tistim kraji
hodil, je ſalo Regino ſposnal, ino njo vſeti
hotel. Ravno je bila v' petnajſtim leti, alj
v' nevárn sakon s' nevérnikam vdati ſe hotla-
ni, ino mu je odkritoferzhno povédala, de
je kriſtjana. S' hudim ino ſdobrim njo na-
govarja kerſhansko véro satajiti, ino njega
vſeti; alj ona Jezusu svesta oſtane.

Vkashe jo tako nevſmileno bízhati alj te-
ſti, de ſe je zlo nevérnikam vſmilila, ino po

¹⁾ Raynina.

tém v' jezho potisniti; alj jezha se je rasfvetila, ino ona osdravlena bila.

Drugi dan njo soper pred sodnika perpejjajo, ino kedar se smotiti dala ni, jo s' shejésnimi grebenmi rastèrgajo, s' gorézhimi báklami pàlico, ino v' merslo vodo pomákajo. Kedar ona v' nár hujshih martrah Boga hvali, se glaf is nebél saflishi: »Bali (pridi) Re-gina, de bošh deleshna krone Isve-lizharja svojiga!« — Na te glaf se je nadosem sto nevérnikov preobernilo. — Tako bo isvelizhan, kdor do konza svést oftane.

Dvé roshze zvetijo is semlje v' nebó:
 Lilja nedolshnosti béla;
 Rudezha ko kri bo sravn lilje lepo
 Rosha terplenja zvetéla.

42. S. Rosa.

Isglèd devishke poterpeshlivosti.

V' Ameriki, v' novim deli sveta, je bila f. Rosa rojena. Vbóshniga stanu je bila, pa lépiga oblizhja; sa to so njo Rosho imenovali, namesti Isabele, po kateri je kershena bila. Rosi pa ni dopadla telefna lepota, ki deklize tok rada vkane alj ogoljsá, ino v' nesrezho pravri. Skerbelo njo je poshteno, bogabojezhe ferze; sa to se terdo postila, ino je rada molila, po isgledi svete Katarine Senenske, ka-

tero si je v' svojim shivlenji posnémati isvolila, ter je sklenila sa vselej v' deviškim stanii ostati.

De bi se greshne nevárnosti sognila, ni hotla v' posvetne tovarshiye sahájati, ne ponavadi drugih rasvujsdano shiveti. Sa to so njo malovredni ljudjé zherteli ¹⁾, safmehvali, ino gerdo obrékali. Alj vše je voljno prenefla, ino vesela bila sa Jesušoviga imena del pregánjana biti.

S. Rosa je tudi sa svoje starishe pridno délala, ino jim je kakor pridna buzheliza, alj zhibeliza shivesh nosila. — Kedar je pa videla, de bi sa njo prenevorno med sapelivimi ljudmi shiveti bilo, je shla v' kloshter svétiga Dominika, de bi Bogu bolj svefto flushila. — Tokó naj všaka dekliza kraj sapustí, kjér bi se teshko gréha ovarvala. Kdor nevarnost ljubi, bo v' nevárnosti konzhán.

Zhlovek pa bres vše skushnjave biti nemore; v' njej se zhloveshka zhednoft poterdi. Tudi Rosa je imela veliko skushnjáv, alj vše je s' bosbjoj pomozhjoj serzhno premágala.

Tudi mi svoje skushnjave lehko premagújemo, alj le hòzhemo; Bog naš ne da zhres našho možh skúšhati.

De bi s. Rosa v' zhednofti popólnama dorastla, ji Bog hudo bolésn poshle. Voljno je vše boleznine terpela, ino pogostto sdihovala,

1) Sovrashili.

rekózh, »O ljubesnivi Bog, le poſhli mi tesháv, pa tudi svojo ljubésn v' mojim ferzi poterdi!« Mlada v' letih, pa bogata v' zhednoſti je svoje shivlenje polna ljubesni v' Jezusa ſveto ſklenila.

Bog svoje ljube pogosto objiſhe, jim poſhilja dufhne ino teleſne teshave, ino jih tudi hudobnim ljudém pregánjati da; alj frezna duſha, ki svojo ſkuſhnjo dobro obſtojí, sakáj kér bo pravizhna najdena, bo prijela krono, katero je Bog obljudil tém, ki njega ljúbijo.

Hozheſh ti v' shivlenje

Enkrat jit' od tod:

Krísh ino terplenje

Je kraljeva pot.

43. S. Rosalija.

Iſglèd iſvelizhanske ſamote.

Na Laſhkim v' mesti Palermo rojena je ſ. Rosalija, mlada, imenitna ino bogata deviza, hítro sposnala, de je ſvét goljuſen, ino nevarne njegove dobrote. V' ſtrahu pred ſapeljvanjam, ino iſ gorezhih shelj Jezusu v' lepi nedolžnoſti flushiti, fe v' ſamoten kraj na goro podá; ino tamkaj veliko lét lepo Bogu flushi, moli ſa flepe poſvetne ljudí, ki ſe v' zhaſne rezhí prevezh saljúbijo. — Naj bi mla-de deklize bolj ſamoto ljubile, kakor poſveten

trush, ino nevarne tovarshije, lehko bi se, kakor f. Rosalija, greha varvale. Zhe ravno ne v' pufhavo, pa vender v' zérkuv alj v' kak tih kraj se more vezhbart nedolshnost podati, svoje slabosti sposnat ino objokat, ino Boga profit, naj ji pomaga sapeljvanje frezhno premágati.

S. Rosalija si je k' sadnimu na hribi Palernijo, bliso morja, prebivalishe isvolila, ino je verh hriba v' enim berlogi sveto vmerla, kakor vſi nedolshni lehko vmerjó, ki so zhiftiga serza. — Dolgo lét nifo védeli sa nje sveto truplo, alj v' veliki fili je Bog sveto devizo ljudém sa priproshnizo dal. Strafhna kuga je po Palermi morila, sa to veliko ljudí v' gore sbéshalo. V' blishni gori najdejo to sveto truplo; ino sravno sapisano: »Jes Rosalija, hzhér Sonibalda Montrejalskiga gospoda, sim is ljubesni do Jesusa te berlög sa prebivalishe isvolila.«

Kakor hitro so truplo f. Rosalije vsdignili, v' mesto Palermo pernesli, ino se perporozhili njeni priproshni, je kuga nehala. Sa to so jo kriftjani sa patrono v' kushnih morijah isvolili, ino se njéj po vezh krajih v' priproshno isrozhili; kakor postavim v' Junški dolini na Keroshkim v' sedemnajstím stoletji. Strafhna kuga je bila v' desheli, ino ljudjé filo merli. Brumni duhovni, Jesuitarji, so na hribi pod f. Hemoj v' enim berlogi njeno podobo oskerbeli, Bogu altár naredili, de so vérni po priproshni f. Rosalije, ino skos terdno savupanje

v' boshjo pomozh nevsmilene kuge réfheni bili.
— Takó Jesuf, shenin zhifstih dush, proshnje svojih nevést gotovo vslishi, ako so le po boshji volji sravnane. Srezhen kdor svojo zhifstost ohrani, on bo prijatel nebéshkiga kralja.

Oj ne bodi vam teshko, ljube hzhére, se posvetni lepoti, dobrovolji ino tovarshiji odpovédati, tudi sapelivo histo sapustiti, ki vam nevarna je; saj vas Bog ne bo sapustil, ino vam vse štokrat povernil.

Zhe ferze po nebeshkim hrepeni,
Prav lehko vse posvetno sapusti.

44. S. Sinkletika.

Isglèd lépiga devíshkiga sadershanja.

S. Sinkletika daja všim deklizam lep isoglèd, kako lehko skos svoje lepo sadershanje tudi tovarshize pobóljshajo. Imela je bogate starishe, ino sa to tudi svatov veliko; pa ni se omoshitit hotla, ter je mislila v' devíshkim stani lehkejshi sa svoje isvelízhanje fkerbeti. — Naj bi deklete v' sedajnih zhasah tudi takih svetih misel bile, snanja ne délale bres depuštenja poshtenih starishov alj drugih prédstavlenih, ino sákoniskiga stana teljko ne posheljele, zhe jim odložhen ni; koljko vezh bi freznhih devíz ostalo, ki sdaj svoje dni v' shalosti prevékajo. Alj zhe hozhefh ostati posh-

tena deviza, moresh tudi po devishko shiveti, kakor f. Sinkletika.

Rada se je postila, je le sa potrebo pila ino jedla, sakaj nesmérn shivesh je ogenj nezhiflosti. Svoje ozhi je v' svetim strahi imela, je vsako nespodobno posheljenje svojimu serzu prepovédala, ino svoje molitve svesto oprávljala. Kedar so druge deklize to njeni lepo sadershanje vidle, jih je tudi skerbeti sazhelo. Objiskovale so njo, ino profile, naj jih vuzhí ravno tako bogabojezhe shiveti; kar je s' veseljam storila.

Kaj pa ti rasbersdano shenstvo v' svoji sofeski delash? Ljuljko med dobro pshenizo séjesh; sa to bosh pa tudi enkrat ljuljko shelo, ino Bog, tvoj plazhník, bo tebe ino tvoje ljulkino snopje v' vezhen ogenj vergel.

Bog da Sinkletiki starih let doshiveti, jo pa tudi s' teshávami objishe. Nekoljko lét pred svojo smertjo je suho bolésn dobila; tudi snotrajna pustota je njeni dušhi veliko shálosti naprávljala. Alj ene dni pred smertjo so vse boleznine nehale, ino dúšha je she okúshala nebeshko veselje, v' katero njo je Bog is tiga sveta vsél.

Ne bodi preshálostna ljuba dufha, ako ravno mnogokrat nobéniga práviga veselja nimash do boshjih rezhi. Kakor sa temnim oblakam she lepsi sonze posije, bo tudi dal tebi dober Bog sopet she vezh dúshniga veselja; le stanovitna v' flushbi boshji ostani.

»Kdor hzhé sa meno priti,
 Sam sebe sataji,
 Naj krish na rame vseme,
 In sa meno hiti!«

45. S. T a j d a.

Sapelvanja shálostén ísgléd.

Tajda, alj Tajf, je bila prebrísane glave, sáliga liza, pa gèrdiga sadershanja. Od svojih starishov slabo poduzhena je tudi slabo shivela. — Oh koljko dekliz sanikarnost starishov pogubí, ki se sa Tajdoj v' hudobno shivlenje podajo! Vse posvetno je ljúbiti jéla, na boshje rezhi pa zelo posabila. Hitro je bila od nesramnih mladenzhov v' greh sapeljana, ino kmalo je tudi ona bila drugih sapelivka; vši poshteni so se nad njoj spotikali. — Glej, moja dekliza, kamo te nezhémerna nošha ino slabo snanje peljá! Tudi ti bosh namesti otroka bóshjiga flushávniza húdizhova, ino nastava alj sanka peklenška, s' katero bo nedolshně dushe pekel lovil.

Bog she ni sgublene gréshnize sapustil. Prishli so svet duhóvn ino njo spreobernili. Njih gorezhe besede so ji ozhí odperle: saglédala je preveliko gerdobo svojiga gréshniga shivlenja, vidila strashno vézhnost, ki take gréshnize zhaka. Na svoje kolene pred mašnika pade, ino profi, rekózh: »O zhe! náloshite mi

pokoro, takó teshko, kako so moji grehi saflushili; perpravlena sim vše storiti.«

Opustila je svoje sapelivo oblázhenje, sashala je svoje pregreshno blago, ki je bilo zena nezhistiga shivlenja, lozhila se je vše greshne prilóshnosti, ino se v' samoto podala, po nauki svojiga dáshniga pastirja pokoro délat. — Blagor dušhi, naj she toljka gréshniza bo, zhe svojiga spovednika svesto vboga; prava pokora njo isvelizha.

Od prevelike shálosti savolj svojiga pregherenja, si bóshjiga imena isrezhi vupala ni; same te besede je po nauki svojiga duhóvnika isdihvala: »O Bog, ki si me vftvaril, usmili se zhes me!« Bog se je svoje spokornize vsmilil, je vše grehe ji odpustil, ino jo k' sebi v' nebefhko kraljestvo vsel.

O dekliza, ki si she v' svoji nedólshnosti lehko vesela, varji saklái, alj shaz svojiga devishtva, de ti sa njim milo jókati potreba ne bo. — Zhe si pa dosedaj po greshnih stopenjah Tajide hodila, ne ollagaj tudi po sterminim poti pokore sa njoj hoditi; sakaj:

V nebefhko kraljestvo sta pota le dva:
Te pèrvi nedolshen po roshzah peljá;
Te drugi pokore je s' ternjam naaslán,
Alj k' sadnimu trofhtu je gréshniku
dan.

O dušha, ki pèrviga enkrat sgubish,
Le ſkerbi, de drúgiga ne samudish.

46. S. Tekla.

Is glèd, kakó ſe Bog v' ſvojih flu-
ſhávnizah velizhefti.

Bila je ſ. Tekla biftre pámeti, tudi ſkerbno poduzhena; alj vſe to bi nje isvelizhalo ne bilo. Kedar je pa ſ. Pavl v' njeno mesto perpridgal, ſe je nauka Jefuoviga ſvetlo prijela, ino ſe dala kerſtiti. Od te dobe njo je nar vezh ſkerbelo Ijubimu Jefu dopaſti, ino dopólniti vſe, kar je per ſ. kerſti obljudila. — Ne posabi kerfhanſka dušha tudi ti per ſ. kerſti storjenih obljb; one ſo ſaſtava tvojiga isvelizhanja.

Hitro ſe je rasvédelo, de je Tekla kriftjana. Sarozhena je bila; ſhenin ino ſtarifhi ſo fi vſe persadeli njo s' dobrim ino s' hudim od ſvete vére odverniči, pa niſo samogli. Kér ſo jo hotli po goſpoſki perfiliti, de bi ſe omoshila, je k' ſvétimu Pavlu sbeshala. Šhenin ſa njo své; vjeli ſo njo, ino divjim ſverinam rastergat vergli. Alj vſigamogozhen Bog je nevérnikam pokasal, de je on, zhloveshkikh ferz vishár, tudi goſpodár levov ino tigrov, ki njegovim Ijubim sháliga storiti ne ſméjo, ako jim on prepové. Straſhna ſverina ſe devize ni doteknila; kakor jagneta ſo ſe levi ino tigri krog nje vlegli, lepo krótko ji noge lisali, ino ſhli ſopet v' ſvoje berloge. — Šrezhen kdor Boga

sa varha ino prijatla ima ; tém, ki njega ljubi-
jo, vše v' dobro iside.

Nevsmíleni malikvavzi so njo v' ogenj po-
tisnili ; alj sdrava je prishla is rasbélene pezhi
nasaj. — Takó je skasal Bog po marternikih
ino devizah svoje velizhaftvo. S. Tekla je she
po tém veliko lét shivela : ino njeno ime sdaj
po zelim sveti slovi. — Svojo zhifost ino ne-
dolshnost varvati je tudi tvoja dolshnost, ker-
shanska dekliza ! Sogibaj se nevarnih prilosh-
nost, shivi lepo tiho ino bogabojezhe ; pridna
bodi, ino profi Boga, naj ti v' skushnjavi po-
maga, posebno kér v' svetim Ozhenashi molish :
»Ne vpeli naš v' skushnjavo ; temuzh
reshi naš od slega, alj hudiga.« Ako
bo Bog s' teboj, kdo ho soper tebe ?

Kdor v' savetju ¹⁾ boshjimu prebiva,
V' fredi levov sladko on pozhiva.

47. S. Teódosija.

Is gléd shive vére.

V' jutrovi desheli je s. Teodósija shivela,
ob zhafi zesarja Dioklezjaná, ki je nar hujšči
preganjavz kriftjanov bil. Polna shive vére
ino gorezhe ljubesni v' Jesusa je bila perprá-
lena sa svojo sveto véro terpeti ino vñreti.

¹⁾ Sagotji ali varstvi.

Ravno je nekoljko kristjanov na sodnim mestih v' shelesji vklénjenih stalo, ino svoje smerti zhákalo. Kedar s. Teodosija memo pride, jih lepo posdravi, v' véri poterdi ino jih poproši, naj se per Gospodu nje spómnijo. — Ne smemo se svojih prijatlov ino snanzov v' nesrezhi framovati; pomágati jim, kar je mogozhe in prav, je našha dolshnost. „Sposnáti smo pa tudi dolshni svojo sveto véro, ako naš viški oblást na odgovor postavi.

Vojshaki, ki so kristjane varvali, mlado devizo hitro popádejo, ino savolj vére pred sodnika peljajo. Ozhitno mu je povédała, de je kristjana. — Ni našha dolshnóst, komur bodi svojo véro praviti; alj dolshni smo dati rajšhi svoje shivlenje, kakor pravo véro satajiti, ino druge pohújszati.

„Sodník Teodosijo s' dobrim nagovarja, naj Jésusa satají, kér se pa ona stanovitno brani, njo rezhe iflezhi, ino s' shelésnimi grebeni rastérgati. Vše je voljno terpela, le to je narvezh bolelo njo, do goliga iflezhenej biti. — Kako vse drugazh je sdaj per mnogih deklízah! „Svetih rezhí se framújejo, zhe jih kak posvetnesh sa to kaj maliga podrashi; nesrámniga sadershanja jih pa ni fram, de le posvetnim ljudém dopádejo.

Nevsmilen oblastník, kér njo stanovitno vidi, vkashe devizo vtopiti; ino tako je dala ona sā sveto isvelizhansko véro svojo mlado, nedolshno shivlenje. — Tudi mi se ne smemo svoje vere, ne keršhánskiga sadershanja fram-

vati; sakaj: »Kdor bo mene pred ljudmi sposnal, govori Jeſuſ, ga bom sposnal tudi jes pred svojim Ozhetam. Kdor mene bo pa pred ljudmi satajil, ga tudi jes v' prizho angelov sa svojga sposnal ne bom.«

Sveta prava véra je nebéshki kluzh;
Kdor njo sataji, si vgafne vezhno
luzh.

48. S. T e r e s i j a.

Isglèd, kaj branje dobrih buku v
veljà.

V' Šhpanſki desheli je s. Terésija imenitne, pa tudi bogabojezhe starishe imela. Njeni dober ozhe ſo vſak vezher otrokam ino druſini po navadi is svétiga pisma, alj is shivlenja svetnikov kaj lépiga brali. Mala Tereſija je tenko poſluſhala, pa tudi ſama rada brala, kakor hitro ſe je brati navuzhila. To branje je toljko ljubéſn boshjo v' njenim ferzi vneło, de bi rada bila kri preliła ſa ſveto Jeſuſovo véro. Sklenila je v' svojim shivlenji ſvetike poſnemati. — Srežna dekliza, ki rada ſvete bukve bere. Bog, ki viſha modre moſhe, de jih piſhejo, ou ſam ſkos nje govorí. Koljko kratkiga zhafa nam lepe bukvize napravijo, koljko veselja nam branje da; naſ varje poſtópanja, ino ſapelivh tevarſhij.

Perva frezha otrók so skerbni starishi; kdor jih pa nima na semlji vezh, v' nebesih svojga Ozhetra in Mater imá, kakor s. Teresija. Kedar je v' dvanajstim leti svojo mater sgubila, je pred neko podobo Matere boshje tekla, ino je tam jokáje profila, de bi Marija bila sa napréj njena mati.

Teresni ozhe níšo vtégnili sa njoj dovolj ojstro glédati; sa to se je s' enó spazhenó deklizó, ino s' nékimi mladéñzhami sisnanila, le je s' njimi od slabih rezhí pogovárjala, ino takó zhe dalje slabej perhájala. Od tiga snanja je posnéj fama rekla: »Sdaj sposnám, kakó je v' mladosti, v' kateri bi imeli zhednosti saditi, nevarno, s' ljudmí obhajati se, ki nezhémernosti sveta ne sposnajo, ampak le veliko vezh v' nje napeljújejo. Zhe bi starisham svétvala, profila bi jih, dobro glédati, kar je nar bolj mogozhe, s' kom otrozi hódijo. Tudi jes sim se po takim snanji toljko premenila, de nisim ne snamnja prave zhednosti imela na sebi vezh.«

Teresija je tudi v' tem zhafi nekoljko slabih bukuv dobila, jih sheljno brala; ino te so ji zhusto ferze spazhile. Jéla se je gisdavo, alj ofertno nositi, laše krishpati ino roke mehkúshiti; le skerbelo njo je, kako bi povetnim ljudém prav dopadla. — Vidish, ljuba dekliza! kakor je po sveti veliko sapelivih ljudí, je tudi shkodlivih bukuv; potre-

ba se jih je ko shíviga ognja varvati, ino sa-
mezhvati slabe nauke, kakor kazhji strup.
Preden se bukve beró, morjo se duhovnim
pokasati, zhe jih fami prav ne posnamo, de bi
nam ne shkodvale. Slabe tovarshije ino pa
sapelíve bukve so nar hujshi sovráshniki mla-
dih ljudí.

Srezha je bila sa Teresijo, de so ozhe-
nje nevárn stan she o právim zhafu sposna-
li. Dali so jo brumnim nonam; ino sveti nau-
ki, pa lepi isgledi bogabojézhiga shivlenja
so mlado Teresijo spet na prav pot pover-
nili. Bila je po tem duhovna mati veliko sve-
tih devíz, ino bogabojezhih ljudí. Vuzhila
jih je sveto shiveti, ino je fama veliko sve-
tih naukov popísala. De bi jo ozhistil, ji po-
shle Bog hude bolesni, ino veliko drugih
tesháv. Vše je lepo voljno prenefla, ino
vezhkrat v' voljo! boshjo podana, isrekla:
»Go spód, daj mi terpeti, alj
v m r e t i!«

Z hedno branje,

Lepo snanje

Tebe frezhno ft'ri.

Slabo branje

Gerdo snanje

Tebe pogubi.

49. S. Urshula.

Isglèd sesterniga posvarjenja.

Lepo se svétijo svede na jasnim nebi, she lepshi se svétijo boshji svetniki ino svetnize v' nebefih; nar lepshi pa tisti, ki so drugim lepe isglede dajali, jih pred hudim svarili, ino v' dobro opominjali. To je storila s. Urshula, alj Urska, deviza ino marterniza. Bila je, po mislih vuzhenikov, na Englendarškim kraljeve rodovine. Pokásala je she v' mladosti, de bo imenitna svetniza. Salo je bilo njeno oblizhje, alj lepshi so bile njene zhednosti. — Prasna je vsa deklishka lepota, goljusna vsa perljudnost, zhe ferze shlahno ni, ino glava malo prida. Le poshteno sadershanje, ino pa priden nauk stori devizo hvale vredno.

Na Franzoskim si je tisti zhaf neki vajvoda lepo deshelo v' vojski ofvojil, ino med svoje vojshake rasdelil. Vojshaki so hotli she ne is svojiga kraja imeti; poslali so satorej na Englendarško po neveste. Veliko lepih, mladih devíz je bilo nabranih, ino med njimi nar imenitnej s. Urshula, nekemu vajvodu obljublena. Zhe se je ravno devizam tóshilo po svoji domovini, vender so se Bogu v' roke podale, ino zhres morje so jih na Franzosko semljo peljali. Boshja volja pa ni bila jih posvetnim shéninam dati; Jesuf jih je sa svoje neveste isvolil. Hud vihár alj burja ladije na Nemško sanese, ino prihle so v' imenitno mesto, ki se Keln na Rajnu imenuje. V' tim

kraju je ravno strashna vojska grosovitniga Atilla leshala, tajistiga nevsmileniga vajvodorja, ki je tojko lepih mest rasfül, ino ljudi po nafnih krajih pomoril. Divji, nevérni vojshaki so se devíz lotili; ali f. Urshula se vstavi, ino svoje tovarshize ferzhno nagovorí, rajshi v-mreti, kakor v' pregreho dovoliti. Po isgledi svoje vajvodize so vse devize Bogu sveste oftale, rajshi dale svoje shivlenje, kakor devishtvo. — To je prava shiva ljubésn dobrih tovarshíz, de se med sebó húdiga várjejo, ino posvarijo. Take bogabojezhe ino tudi sa druge skerbne deklize so pomozhnize angelov bosjhíh. »Zhe tvoj brat alj festra greshí, posvari jo na samim. Zhe tebe slišhi, si svojo festro perdobila. Ako tebe ne poslusha, she eno sa prizho poklizhi, ino spet njo posvari. Zhe tudi to ne pomaga, povej predpostavlenim. To tebe Jésuf vuzhí.

Serditi vojshaki so divize s' fulzami pomorili, ino s' pušhízami postréljali. Vse so vmerle, alj angeli so nesli nedolshne dushe v' nebeško kraljestvo, kjér se med njimi sdaj f. Urshula veseli. — Bodite ferzhne, keršanske deklize, tudi ve, ino ne bojte se tistih, ki truplo vmorijo, dushi pa kaj storiti ne morejo. Bojte se veliko vezh tiga, ki lehko dusho ino truplo v' vezhno pogublenje pahne. 1)

1) Pehne.

Vse hudo premagujmo,
 Ki dufho pogubí;
 Sa venez se vojskujmo,
 Kí vekomaj zvetí!

50. S. Veronika.

Isglèd kako se moli ino dela.

S. Veronika, v' Lashki desheli rojena, je imela vboshne, pa bogaboježhe starishe. Še s' maternim mlekam se je navuzhila Boga shivo ljubiti. Kér niso imeli sa zhém Veroniko v' sholo dati; je toljko bolj svesto kershanske nauke poslughala. Moliti bilo je njen pošebno veselje, pa tudi dolshnosti svojiga stanu dopolniti nar vezhi skerb. — Tako she v' mladosti dete pokashe, kaj v' starosti bo.

Bog je odlozhil vsakimu zhoveku pošebno dvojno dolshnost: moliti ino delati; alj malokdo obedvoje tako lepo dopolni, kakor Ŀ. Veronika. Vedno je imela na deli svoje roke, ino per Bogu svoje ferze. Ni na polji stala, ne poslughala, kaj drugi kramljajo; pridno je délala, ino pa tijo premishlovala boshje rezhi. Vlaka roshiza njo je spominila na Ozhetu neběshkiga, ki je stvaril njo; slishati ptizhize péti, se je od veselja posolsila, kér tako lepo Bogu hvalo pojó. S' všim je bila prijasna ino dobra, sakaj boshji mir je v' njenim ferzi prebival. Kedar je vtégnila, se je v' samoten

kraj podala, ino dokler so drugi prasnovali; drag zhaf s' slabim' pogovormi tratili, se je ona v' molitvi s' Bogam pogovarjala. —

Takó lehko v' vsakim stani Bogu flushimo; ino zhe ga ljubimo, najdemó zhafa dovolj.

Veronika je imela velike shelje v' sveto drushino bogabojezhih deviz v' kloshter jiti, pa brati ino pisati snala ni. Sa tega del se je po nozhi, kedar je she vse popravila, branja uzhiti jela. Kér pa nikogar imela ni, de bi ji kaj pokasal, ji ni po frezhi shlo, ino njo toljko fkerbelo, de spati ni mogla.

Marija, toláshniza vših revnih, se ji na to v' spanji perkashe, ino njo potolashi rekozh: »Nikar si toliko k' ferzi ne sheni; sadosti je snati tri besede alj resnize, katere so, pervizh: Ohrani zhiftoft svojiga ferza; drugizh: Imaj poterplenie s' spotikleji ino slabostmi svojiga blíshniga; trekizh: Vadi se všaki den premishlovati terplenie Kriftusovo.« — Blagor tudi tebi, dekelza, ako téh tréh resniz ne posabish! Veronika ni shivela sa minejózh svét, le sa nebesa je fkerbela. »Jes' morem delati, je vezhkrat djala, dokler she mozh ino zhaf imam.« Nar vezho veselje imela je, komu kaj dòbriga storiti. Svojim predpostavlenim bila je v' vše rezhéh pokorna. Bog je dal svoji svesti flushavnizi she v' tem shivlenji zhudeshe délati, de bi pokasal, kako pridne ino bogabojezhe devize sa ljubo imá.

Deklize! po isgledi s. Veronike dolshnosti svojiga stanu vselej svesto dopolnite: molite, ino delajte, de bote zhafno ino vezhno frezhne.

Moli ino delaj,
De poshteno se shivish;
Moli ino delaj,
De nebesa sadobish.

51. S. Zezilja.

Is glèd tovarshije ángelske.

V' Rimu je bila s. Zezilja shláhniga rodu, pa tudi shláhniga sadershanja, od svojih mladih dni svesta sluhávniza Kristusova. Njemu se je saobljubila deviza ostati. — Pravizhne obljube delati je dobro, ako se svesto dopolnijo; alj boljšhi je obljube ne storiti, kakor storjeno prelomiti. Satorej se morjo spovedník vselej posvetvati, preden se kaka posebna obljava storí.

S. Zezilja je po tému vsela shláhniga mladenzha Valerjana, zhe ravno ni bila njena volja, ker so starishi to hotli. Hitro po poroki pa rasodene mladenzhu, de je obljubila deviza ostati, rekózh: »Valerjan! mene angelj varje, ki brani moje devishtvo. Varji se satorej mene dotekniti, de se jesa boshja ne vneme nad tebó.« — Kedar se sakonski lepo poshteno sastopijo, lehko en drugiga nesrezhe várjejo, kakor s. Zezilja svojiga shenina.

Valerjan je devištvvo svoje neveste sposh-toval, ino je djal, de hozhe biti kristján, naj bi le angela vide!. Zezilja mu odgovori, de to biti ne more, dokler keršhen ni. — Poshle ga k' svetimu pápeshu Urbanu, ki je savolj pregánjanja skrito shivel. Bil je od pápesha v' sveti véri poduzhen, ino keršhen. Kedar nasáj pride, najde s. Zeziljo moliti, sravno nje pa angelja v' veliki svetlobi dva venza v' rokah dershati. Obedva sta na to molila ino hva-lila Boga. — Naj bi tudi sakonski takó lepo en s' drugim molili, sakaj sdrushena molitva per Bogu narvezh premore.

Valerjan je po tem tudi svojiga brata Tiburzja k' keršhanski véri perpravil. S. Zezilja ga je podvuzhila, ino s. Urban kerstil. »Doneš te sposnam, de si prave moje shlahte, je s. Zežilja veselo Tiburziju rek-la, ker si is ljubesni do práviga Boga sanizhvavez malikov postal.« — Naj bi si vsaka shlahta tako dobra bila, vezh sa isvelízhanje, kakor sá zhasno premoshenje fkerbela, sa koljko bolj srežnha bi bila; alj po gosto se le zherti, ino v' nesrezho perpravlja. koko gerdo je to!

Kedar deshelski oblastník to své, vkashe brata vmoriti, ker svete vére satajila nista. Tudi s. Zeziljo primejo, ino ob glavo dénejo. Angeli so vših tréh nedolshne dushe v' nebesh-ko kraljestvo spremili.

S. Zezilja je tudi s' lepo, vbranoj mu-sikoj Bogu hvalo prepévala, sa to njo she sdaj

sa patrono poshtene musike imajo. Veselo tudi ti lehko po vših svojih potih prepévash, dokler nedolshno ferze imášh, rekózh:

Kjér kolj se snajdém, kamor grém,
Vesela sim, sa to, kér vém,
De so per meni angelzi,
Moji sveſti prijateļi.

52. S. Z i t a.

Isglèd poshtene kmetishke deklize.

Nar saljshi ¹⁾ lepota je sveta nedolshnost, boljshi ko shlahen stan je ljuba zhifost ferza, ino mladih dekliz nar vezhi bogastvo je poshteno sadershanje. — Ako si bórniča stanu, naj le to trojno blago imash, takó si bogata dovólj; ino zhe ga sgubish, ne bo ti ga zél svét povernil. To je mislila Zita, bogabojezha kmétiška hzhér, kedar se je v' eno graſhino ²⁾ flushit odprávljala. — Tudi v' sedajnih zhafih naj bi deklize ravno tako obljubo storile: raj vše sgubiti, kakor svojo nedolshnost sapraviti, kedar se v' mesta, v' taberne (oshtarije) alj k' gospòdi v' flushbo podajo, kjér jih po navadi toljko sapelvanja zhaka. Naj bi pa tudi, kakor Zita, sveto shivele!

Všako jutro je sgodaj, alj sa rano vſtala, hitro k' fveti mashi tekla, zhe je mogozhe bilo,

¹⁾ Lepſhi. ²⁾ Grad.

ino po tém je pridno k' delu segla. K' spovedi
ino k' svetimu obhajilu je rada pogosto hodila,
ino tako je od ljubesni Jesufove vneta vše te-
shaye lehko prestala, vše skufhnjave ferzhnò
premagala. — Devizo, ki svete sakramente
prav pogosto ino vredno prijema, Jesuf ne bo
sapelivzam v' roke dal. Le tiste, ki so ma-
lokdaj per spovedi, ino redko per boshji misi;
pogosto pa v' slabih tovarshijah, take na dušhi
mertve greshnize se lehko sapeljajo.

Mladine nar vezh slabih pogovori, ino ras-
bersdane tovarshije pohujshajo. Zhe nesramne
marne rada poslušhash, pleperze pojeh, ino
se s' moshkim spolam pezhásh, o tako she vni-
ra tvoja nedolshnost, ino bo hitro v' pervi per-
loshnosti vmerla. Sa to se je s. Zita plesa,
ino vsliga nevárniga tovarshva ſkerbno varva-
la, ni nespodobne besede rekla, pa tudi ne
poslušala. Hlapza, ki njo je hotel poljúbiti,
je sa uho vdarla, ino mu se grosila, njega go-
spodu satoshiti, zhe nje per miru pustil ne bi.
— Vsako dékle se lehko sapelivzam vbrani, s'
dobrim alj s' hudim, ako le hozhe, ino pa v'
svojim ferzi dopádenja nima do nespodobnih
rezhí. Hujshi je premagati snotrajne, kakor
svunajne sovráshnike. — Nar nevárnejšhi sanká
sapeljvanja je tudi gísdova alj štimana nosha.
Prevsetno oblézhena dékliza bo hitro rasvájena
gréshniza: Sa to se je s. Zita ponishno ino le
po svojim stani nosila; rajshi je dala vbogajime,
kakor bi bila na predrago oblazhilo sapravlja,
ki se njénimu stanu ni spodóbilo, ter je védla,

de dékliže s gospoškim oblazhilam tudi rade gospoške slabe navade, ne pa zhédnosti poſnémajo.

Hudobni so pravizhne vſelej sovráshili, ino ravno tako se je tudi Ziti godilo. Drushina njo je zhertela, zelo gospód ino gospá ſta jo nekaj zhafa sanizhvala; alj ona je vše to Jesuſu isrozhila, ki je bil tudi sa naſ sanizhván. Kér se je pa lepo krotko, ponishno sadersha-la, nobéniga rashálila, ino vſím rada dobro storila, ſo njo po tému vſí radi imeli, in tudi vbogali, kedar jih je posvarila. Osem ino ſhtir-defet lét je per eni hiſhi flushila, kér je véd-la, de ſi pogosto flushbe prebérati ni korift-no ¹⁾, sakaj: Goste flushbe dajo redke ſuknje. — Ino kakor je lepo ſhivela, je tudi frezhu-no vmerla. Vboga je bila na ſemlji, alj ſdaj je bogata v' nebefih.

Ne jifhi, ljuba duſha, pregréſhni mu ſvetu dopasti, ampak le v' nebesa naj ſe povsdignje tvojo ferze. Ne bodi ſhaloſtna, ako boſh sanizhvana; le k' nebefam ſe ogledaj, ino veſelo ſapoj:

Pregreſhen ſvét me ne ſtimá;
Pa tud ne maram jes ſa njá;
Le tam v' nebefih je moj dom,
Kjér ſ' Jeſuſam veſela bóm.

10*

1) Pridno.

IV. Poseben opomin devíshkiga shivlenja.

Ako premíslíš, ljuba dékliza, lepo, sveto shivlenje boshjih svetníz, tvojih prijetelz v' nebefih, ino pogledaš, kako posvetne déklize v' sedajnih zhaših shivijo, lehko ozhitno sposnáš, de se shivlenje svestih Jesuovih flushávniz, ino pa shivlenje posvetnenk lozhi kakor nozh ino dan. — Kaj si bosh isvolila: biti Jesuova, ino po isgledi njegovih svetníz shiveti, alj biti posvetna, ino sa posvetnim potégniti? Dvema gospodama ne moreš flushiti¹⁾; Jesufu, svojimu shéninu ino pregréshnimu svétu dopasti ne moreš. Poslughaj, kako lepo tebi ſ. Janes pifhe, on zhifst ino ljubesniv Jesusov vuzhénz: Nikár ne ljubi sveta, tuđi ne tega, kar je na svéti. Zhe kdo svét ljubi, ljubesni boshje v' njemu ni. Vše kar je pregréshniga na sveti, je nezhisto poshelenje mesá, ino lakomno, nevoshlivivo poshelenje ozhí, ino prevsetno sadershanje napúhnéniga shivlenja; ino vše to ni is Ozhetá, od Boga, ampak je tiiga svetá. Svét pa prejide, ino vše njegovo poshelenje; le kdor voljo boshjo dopolni, ostane vékoma.²⁾ Svét pomeni vše sapelive ljudí, ne-

1) Mat. 6, 24.

2) I. Jan. 2, 15 - 17.

varne dobrote, greshno veselje, ino tako blago, ki nashe serze od Boga na posvetno vlezhe, ino v' greh napeljuje. Ljubesn takih rezhi oslepí dušho, ino jo pogubi; sakaj, kdor svét ljubi, bo s' svétam konez vsel. Kdor ni s'menó, govorí Jezus, ješ soper mene, ino kdor s'menó dóbriga ne spravlja, rasnašha. 1) Zhigava hozhesl biti? alj Jezusova, al flushávniza tiga sveta?

Oh ljuba dékliza, bodi pridna Jezusova óvzhiza; le vsmilen Jezus je tvoj dober dušni paſtir. On, ki svetle svesde kakor bele jagneta po visokim nebi pase, ino jih lepo v' šrokim morji napaja, on je tvoj ljubi paſtir. Njega sámiga si sa svòjga shénina isvoli, dokler v' familihkim alj ledik stanu shivish; alj boſh kdaj hotla v' svét sakon stopiti, naj tebi on skos tvoje stariſhe, predpostávlene ino prijatle shénina sberre, ki po njegovi sveti voli bo. Le takó boſh gotovo frezhna.

Zhe pa nevesta Jezusova biti shelish, moreš tudi shiveti takó, de njegove zhiste ljubesni vredna boſh. — Vsemi satorej, ino glaboko si v' serze sapishi:

V. Pét slatih naukov deviſhkiga shivlenja.

1. Hodi pogosto ino vredno k' ſpóvedi, ino k' svétimu obhajilu. — Posvetne ne-

1) Luk. 11. 23.

vešte shelijo védno alj vef zhaf s' svojim shéninam biti, in kóljkokrat perloshnost imajo, objíshejo se. Jesuf, shenin tvoje duſhe, posebno v' presvetim sakramenti réſhniga Teleſa prebiva, ino tudi shelf, de ga vezhkrat objíſheſh, ter te vabi rekòzh: »Pridite k' meni vſi, ti terpite, ino ſte obloſhe-ni, jes vaf bom poshivel.«¹⁾ Jes sim prava vinska terta, vi mladike. Kakor mladika ne more roditi fama od ſebe, ako ne oſtane na tertii, tako tudi vi ne, ako v' meni ne oſtánete. Kdor oſtane v' meni, ino jes v' njem, on rodi veliko ſadú; kér bres mene ne morete nizh storiti.²⁾ To fe pa v' ſvetim obhajili ſgodí, kedar fe ſkos zhifo ſpoved, ſhivo obſhal-vanje storjéniga greha, ino reſnizhno pobójſhanje vredno perpravil, ino fe per njegovi ſveti misi s' njim ſklenesh; sakaj on ſam govorí: »Kdor ſavſhiva moje meſó, ino pije mojo kri, oſtane v' meni, ino jes v' njem.«³⁾

Ako fe shenin ino neveſta poredko objíſhe-ta, fe ne bota dolgo rada imela; vmerla bo tudi tvoja ljubéſn do Jefuſa, zhe malokdaj k' ſpóvedi, ino k' ſvétimu obhajilu gréſh. Vſeh-nila boſh v'dobrim, kakor mladika, ki jo bojo pobrali, ino v' ogenj vergli.⁴⁾

1) Mat. 11, 28. 2) Jan. 15, 1 - 5.

3) Jan. 6, 57. 4) Jan. 15, 6.

Všako vredno sveto obhajilo je svatovški alj ohzetni den nebeskhe poroke sa dušho, ki Jeſuſa ſhivo ljubi. Ino kakor roſa juterna zvetozhe roſhe omladí, ſhe lepſhi oſhiví vredno ſveto obhajilo zhifte duſhe, ki ſvojiga Jeſuſa v' reſnizi Ijúbijo, ino ga s' ſhivo véro pod ſvojo ſtreho vsémejo.

2. Jeſuſa ſvét ſpomín védno alj veſ zhaf v' miſlih iméj, ino njega nikólj ne posabi. — Všako jutro naj bo on perva miſel twoja, de bo pervina mládigo dné njemu poſvežhena. Hitro ko vſtanefh, ſe pokrishaj, ino ga poſdravi rekozh: Hvalen bo di Jeſuſ moj, ki ſi varval me nizoſ. Varji me ſhe doneſ hudiga, de bom tebi ſveſto flushila. — Vſak vezher, preden ſe vleſhesh, pokrishaj ſe, ino njemu ſe perperozhi rekózh: Lubi Jeſuſ! lepo te sahvalim ſa dobrote vſe, ki ſim doneſ jih od tebe ſadobila. Tudi nozh prihodno ne ſapúſti me, in odpuci meni, kar ſim pregreſhila. Daj mi fladko ſpát, jutro ſdraví vſtat, ino ſpet veſelo jit' na ſvoje delo. — Tako boh vſak dan s' Bogam sazheла, ino frezgne ſ' Bogam nehala.

3. Skasuj ozhitno ſvojo Ijubéſn k Jeſuſu, ino ſe njega pred Ijudmi ne framúj. — Poſvetna neveſta nosi vidno ſnamnje ſvojiga ſhénina, perſtan na roki, de ne posabi, komu ſe je obljuſila. Perſtanov tebi uſiti potreba ni, sakaj ſnamnje Ijúbiga Jeſuſa

je tebi však krish, ki ga na polji vidish, ino te pomni na njega, ki te je na krishi odreshil. Kedar memo krisha gresh, všelev glavo nagni, ino posdravi Jezusa rekózh: Molim tebe, krishan Jezus, ino te zhestim, kérskos tvojo smert na krishi bit' svelizhana shelim! — Vsaka posvezhena zerkuv je njegova hisha, ki te na njega opomina. Kedar memo hodish, v' zerkuv stopi, ino klezhe posdravi svojga Isvelizharja. Ako pa v' zerkuv ne moresh, pred vratmi svojo posdravlenje opravi. — Koljkorkrat slishish v' jutro sgodaj júterniza, alj o poldné angelsko zheschenje, vezhno luh alj vezhernzo svezher svoniti, spomni se, de je to njegov glas, ki klizhe, de bi njega ne posabila, ampak vredno njega pozhestila, ino Marijo, njegovo ljubo mater. Le gredózh pokrishaj se, in odmoli angelsko zheschenje; tako bošt svojiga shénina, vsmilenga Jezusa lepo darovala.

4. Rada boshje nauke premišhlúj, ino svoje ferzhne shelje le k' nebesam povsdigúj. — Nar slajshi veselje posvetna nevesta imá, od svojiga shenina slishati, alj kaj lépiga brati. Vsako nedelo in sapovedan prasnik tudi slato perloshnost ti imash v' iveti boshji hishi veliko lépiga od Jezusa slishati. Satoraj naj bojo pridge in keršanski nauki tvoje nar vezhi veselje. Kdor je is Boga, besedo boshjo poslufha. ¹⁾ — Naméstniki

1) Jan. 8, 47.

boshji so prijatli tvojga shénina; on jih pošhilja tebi s'vojo voljo osnanvát, tebe opominat, k' sebi vabit ino tebi kasat pravo pot. Zhe njih rada ne poslushaš, tudi Jēsusa ne ljubiš. — Kedar v' spomladnim, alj vigrednim jutri ljubo sonze roshize posije, veselo pridne buzhelize alj zhibelize na polje letijo po rasfvetlenih róshizah fládkiga medú nabérat; vsaka nedela ino svét prasnik je tudi sa tebe lepo jutro dúshniga shivlenja.

Jesusov nauk je sonze tvojo, vsaka prédi-ga ino keršanški podvük je shlahna róshiza, od katere naj dušha tvoja sebi medu nabéra sa vezhno shivlenje. — Alj she ob svetih dneh l'épiga zhasa vezh imáš, o ne prasnúj! Moli alj beri dobre ino svete bukvize; skos nje on tebi pishe, ino njegov duh s' tebó govorí. — Tvoje veselje naj bo, se v' tovarshijah od boshjih rezhi pogovárjati, ki si jih v' zerkvi slíshala, alj v' kakih búkvizah brala. Nespo-dobne pogóvore svojih tovarshov in tovarshiz pa, kakorkolj moresh, v' lepo oberní, de se Bog rasshalil, ino blishen pohujshal ne bo.

5. Skerbi sa svoje tovarshe in tovarshize, k' dobrimu opominaj ino húdiga varvaj jih. — Nevesta, ki svojiga shénina ljubi, tudi sa njegovo shlahto skerbí. Vsi smo ene shlahte, otrozi Ozhetra nebéshki-ga; tvoji tovarshi in tovarshize so tudi bratjé in sestre Jēsusa, shénina tvoje dushe. Zhe nje-ga ljubish, tudi sa nje skerbela bosh. — Ako vidish, de kaka dekliza twojiga snanja v' pre-

greshni nevarnosti je, ino sazne slabo shiveti, ne pusti nje po nevarnim poti hoditi. Lepopo famim njo posvari; ino zhe tebe vboga, si svojo festro perdobila. Ako pa na tebe ne porajta, she eno pervsemi, katero sposhtuje, ino v' prizho nje sopet svojo festro posvari. Zhe pa tudi to ne pomaga, povéj prépostávlenim, katerim je v'skerbi: starisham, rednikam, gospodarjam, alj tudi dushnim paltirjam, naj njo oni posvarijo. Ako pa tudi teh sluhala ne bo, nobene obhoje vezh s' njó ne iméj, de tudi tebe ne pohujša; sakaj taka je terdovratna, ozhitna gréshniza. 1) To tebe Jesus, tvoj shenin vuzhí. — Ne porajtaj, ako te ravne tvoja posvarjena tovarshiza sa to sovrashi, alj tudi preklinja; tvoj Jesus bo tebe sa to blagoslovil, alj poshegnal. Ako bo kdo med vami od resnize sajshel, govorí s. Jakop, ino ga bo kdo nasaj vernil, ima védeti, de kdor gréshnika alj gréshnizo od njegove pregreshne poti verne, reshi njegovo dusho smerti, ino pokrije grehov veliko shteviло. 2) — Kedar pa vidish, de se ktera tvojih tovarshiz pregreshí, alj hudo pade, ne potisni njo v' glabozhino: ne posmehuj se ji, slábiga od nje bres potrebe ne govori. Gréh sovrashi, alj greshnizo ljubi! Le shalúj, ino moli sa njo,

1) Mat. 13, 15 - 17. 2) S. Jakop 5, 19 - 20.

de bi Jесus svoje zgublene ovzhize nikár ne sapustil. Pomágaj ji, kar ino kakor samoresh, de se poboljsha. To je na tim sveti angelsko delo. — O naj bi déklize tok lepo ena sa drugo skerbele, kako veselo in frezhero bi v' pravi prijásnosti ino ljubesni zhafno in vezhno shivele !

Glej, poshtena keršanska deviza, tako se Jесusu sveto flushi ! Hudoben svét te bo sovrashil, ako posvetno, kakor druge, ne shivish. Rasbersdani moshki te bojo sa terzjaljko imeli, sapeljane shenske te bojo obrekvale, ino vprashale rekózh: »Alj hozhesh topla v' neheše jiti ?«

Pa ne porajtaj na vse to; saj se je tudi Jесusu taka godila, kar je všim svojim prédpovédal, ter je djal : Ako vas svét sovrashi, védite, de je mene popréj, ko vas sovrashil. 1) — Veseli se sa Jесusa del sanizhvana biti, in bodi dobrim shenam podobna, ki so Jесusu do konza sveste ostale, tudi pod njegovim krisham stale, kedar so njega, rasen Janesa, vši drugi prijáтели sapustili. Satorej se je pa tudi Jесus dobrim dufham po vstajanji pervizh perkasal ino jih rásveselil. — Hitro fe bo tvoja shalost v' veselje premenila; ino oni, ki se tebi smeijo, bodo shalvali rekózh: Te so, ktere smo nekdaj sa smehvali, ino v' saframli v pregovor imeli. Mi neumni smo njih shivlenje sa nefpa-

1) Jan. 15, 18.

met imeli, ino njih konez sa nezháſt; glejte, kako ſo ſdaj perſhteti med boshje otroke, ino njih del je med ſvetniki¹⁾.

VI. Deviſhki venez (Kranzel)

is ſedem ſhlahnih roſhiz deklifhkiga
ſtana Jefuſu ſpletan.

Po nekih krajih déklize navado imajo o ſvetih nedelah ino prásnikih v' poletnim zhasi podobe kríshanga Jefuſa s' róshzami vénzhati, alj kranzljati, ſa to, ménim, de bi njemu ſkaſale svojo ljubéſn. Lepa ſhega je to, zhe ſe le gréh per kránzljariji ne dela, ino deklize takó ſhivijo, de ſo vredne Jefuſu venze pleſti. Alj ſhe lepſhi venez Jefuſu ſplétati, is roſhiz, ki po leti ino po ſimi zvetijo, ino ne obletijo vékoma, ſe kerſhanska dekliza vužhi, is ſedem ſvetih roſhiz deviſhkih zhédnoſti. — Skos terdno naprejvsétje jih boſh ſadila, ſ' ferzhero molitvjo polívala, de bojo v' tvojim poſhtenim ſadershanji lepo zvetele. — Po klekni ſatorej, kedar vtegneſh, v' zerkvi, alj pa doma pred podobo Jefuſovo, ino is ſhíviga ferza rezi:

1) Modrōſt. 5, 3 — 8.

Molitv in obljava keršanske devize.

Vsmileni Jēsuš, ti ljubi shenin zhifih dušh! vsemi doneš majhen dar mojiga serza, ki tebe vredno ljubit' sheli. Vsaka nevéfta svojimu shéninu lepo veselje storiti jishe; to tudi jes shelim. Kaj pa bi tebi dala, shenin dušhe moje, de bi tebi dopadlo?

Sédem nebeskih roshiz svetih deviških zhednoft hozhem sasadti v' serze svoje, s' njimi lépšhati prebivaljshe tvoje, ino skerbeti, de se nobena ne posuší, de zhednost, ki tebi dopade, v' mojim serži ne vmerje.

1. Perva roshiza naj bo bela lílija, podoba zhifte nedolshnosti. Per svetim kersti sim njo od tebe, moj Jēsuš, dobila, Marija meni jo isozhila; satorej hozhem sveto nedolshnost skerbno varvati, kakor svoje okó. Vsake prilóshnosti se bom sognila, v' flabe tovaršije ne hodila, nespodobnih pogóvorov ino sapeliviga perlisovanja ne bom poslušala, s' moskrim spolam se ne pezhala, svoje ozhi varno ohránila; v' vsaki nevárnosti klízala tebe bom na pomózh. — O sveta nedólsnost! bodi lepota mojiga serza, in oblahilo mojiga telesa, naj de bom s' zhifim serzam gledala svojga Bogá. — Ozhe, ti Bog mojga shivlenja! odverni od mene spázhene shelje, naj de nezhifost v' meni gospodarila ne bo.

2. Druga rosha mojiga serza naj bo módra violiza, ki le na skrivnim rada zveti, s' shlahnim duham svoj

kraj napolni, ona ponishnosti sala, zhedna podoba. Ne bom se shtimano nosila, ne presherno med ljudi hodila, ne sama sebe hvalila, druge ne sanizhvala. Mlado lize kakor rosha ozveti, lepo oblazhilo pregrehe sakriti ne more. Zhe bi ravno mene posvetni ljudje hvalili, sa menó glédali ino hodili, saj bi sato vender boljši ne bila, lehko pa slabši. — Lepo pohlevno hozhem shiveti, se bres potrebe ne pogovárjati, s' posvetnim ljudmi se ne snániti, samo skerbeti, de tebi dopadem, ino pa dobrim, poshtenim ljudém. Sa vso posvetno lepoto ino dobroto ne maram, kér tebi dopasti shelím.

3. Tretja rosha zhednosti moje naj bo selen roshmarín, poboshnosti alj bogabojézhnosti shiva podoba. — Poslúšhati hozhem, o Jesuf, sveto nauke tvoje, kakor Marija Mártna festra, ki je per tvojih nogah sedela; rada moliti, prav pogosto vést isprashovati, skerbno zhuti, de v' preghah ne safpim. Kakor modre devize hozhem vedao perprávlena biti, kedar me k' febi saklizal bofh. Skerbeti hozhem sa to, kar tebi dopade, ne pa sapelivim moshtvam tiga sveta; de si bom nar bolj del isvolila, ki meni nikdar odvsét ne bo.

4. Shtérta rosha moja naj bo shlahen nagelz, drage pridnosti lepa podoba. Rada bom vbogala starishe svoje, tud' gospodarje in gospodinje, kedar ti meni to sa povésh, naj de bom v' svojim shivlenji tvoj

dober duh. — Pridno in svesto hozhem delati, ne le na videsh savolj plazhila, saj bofh ti enkrat moj vezhni plazhnik. —

Rada ko Marta bom drugim postregla, sebi pertergala, vboshzhekam dala; enkrat bofh meni vse to povernil, kedar veselo meni porzhesf: »Blagor tebi, dobra in svesta dekla, ker si bila v' malim svesta, hozhem te zhres veliko postaviti; pojdi v' veselje svojiga Gospoda.«

5. Péta roshiza mojga shivlenja siva potózhniza, sadovoljnosti lépa podoba, naj bo. — Veselo hozhem v' tem stani shiveti, v' kateriga si mene postavil; saj je le on sa mene nar boljshi, ker si ga meni ti sam isbrál. Tud s' slabéj shivesham, s' slabshi jedjó hozhem sa dobro vseti, saj le en zhafek na semlji shivim. Gospóshkiga, alj prevsétniga oblazhila sebi omishlovala ne bom, imenitnih flushb tud ne jiskala, ker so one sploh alj spou bolj nevarne, kakor pa miren kmétovski stan. Ne bom se vádila mehko shiveti, ker rasvada nar vezh ljudi nesrezhnih storí.

Le v' nebefih fo moje shelje, tamkaj jifhem svoje veselje, le gor na nje pogledvala bom. »Kjér je moj saklad alj fhaz, naj bo tud moje ferze.«

6. Shesta roshiza naj bo rudézha vértniza, alj gartroscha, poterpeshnosti viden spomin. Krishe ino teshave bom voljno nosila, ki nam v' nebeše pomagajo. Tudi moj Jesuf ti si moral terpeti ino

skos terpljenje v' svoje velizhaſtvo jiti; sakaj bi ne terpela gréshniza jes? — Ne bom se jeſila, ne preklínjala, tudi ne hudo s'-hudim povrazhóvala, kér me ti lepo pehlevno biti vuzhíſh. Po poti terpljenja bom voljno sa tebó hodila, kér mene sa febó vabish, ter govoríſh: »Kdor hozhe sa menó pridi, naj svoj krísh sadene, ino hodi sa menó; naj de, kjér fi ti moj Isvelizhar, tudi jes tvoja flushávniza bom.«

7. Sedma rosha zhednoſti mojiga ferza naj veſela fónzhniza bo, podoba boshje ljubesni. Kakor se ona sa ſvetlim fonzam osíra, pogleduje ino obrazha, hozhem tudi jes glédati ſamo sa tebó.

Nezhisti ljubesni v' ferze svoje ne dopuſtím; ſam ti, Jeſuſ moj, v' njem prebivaj. Móshkiga ſpola ne poshelim, ino nozhem nobéniga poſnati, dokler tvoja ſveta volja ni. »Glej, jes ſim dekla ſvojga Gofpoda; naj ſe meni po tvoji beſedi sgodi.« — Le ſamo eno te proſim, le ſamo eno shelim: naj tebe vékoma ljubim, kér fi tudi mene ti ljubil, prej ko ſim tebe poſnala.

Teh ſédem roshiz mojiga ferza vsemi, o Jeſuſ, naj bojo tebi prijeten dar. Štem zhednoſtmi hozhem lépſhati ſvojo ſhivlenje, is teh roshiz tebi deviſhki venez ſplétati, dokler bosh enkrat, Shenin moj, meni sa njega krono ſhivlenja vézhniga dal; ki ſhivíſh, ino kraljujefh s' Bogam Ozhetam in s' ſvetim Duham vekoma. Amen.

Molituv kerfhanſke devize.

Ozhe nebéshki , neskonzhno vsmilen Bog , ki sveto zhifost posebno ljubish , ino vſliſhish proſhne nedolshnih dush ; ogledaj ſe milo na mene svojga otroka , ki ponishno k' Tebi sdihujem , ino vſmilenje twojo shelim ! — Ne proſim ſa poſvetno lepoto , ne ſa veſelje tiga ſveta ; ſamo nedolhnost mojiga ferza daj mi ohraniti , naj le Tebi dopadem , ne ſapelivimu ſvetu . — Ljubi Ozhe , varji me pèrviga greha ; ako bi enkrat grefhila , ſaj bi ne bilo ſadnokrat . Pomagaj mi , kedar bom ſkuſhana in ſapeljvana , de me ſovrashnik premagal ne bo . Naj ne posabim , de me Ti vi-dish , zhe mene ravno tema sakriva ; vſe je pred tebó ozhitno . Šveta groſa naj me objide , kedar ſe v' hudi perlöshnosti snajdem , de ſa kratko ſlaſt vézhniga veſelja ne predám . — Svesto ſe Tebe primem , ljubi Ozhe , v' twoje roke ſe isrozhím , naj neveſta tvójiga ſina oſtanem . Ti mene vi-shaj , varji ino podpiraj , enkrat pa krono veſelja vézhniga meni daj , po Jeſuſu Kriſtuſu , twojim ſinu ino Gofpodu naſhim . Amen .

Molituv kerfhanſke ſpokornize.

Ljubi Ozhe , ki nozheſh gréſhniſe ſmerti , am-pak shelish , naj ſe ſpokori ino ſhiví ; oglédaj ſe milo na mene , svojo revno ſgubleno hzhér ! — Tebe ſvójiga nar boljſhiga Ozheta ſim nehvalesh-

no sapustila, ino sim flushila pregréshnimu svetu. Jesusu, tvojimu shéninu sim nesvéta bila, sa-pravlja sim angelfko oblazhilo ljube zhifosti, ki sim ga per svetim kersti prijela. Svoje teló, posvezhen tempel svétiga Duha sim s' gerdó pre-grehó omámla, (ogerdila) ino níšin vredna vezh, de bi se tvoja hzhér imenovala. — Moje ferze mene bolí, ino moja vést mene pezhe, kedar pre-míslim, kaj sim storila, kaj sim sgubila! — Sgreshila sim pot nedóshnosti, ki ljubesnivo proti nebesam peljá; - o ne daj, de bi tud terdo steso ojstre pokore samudila, ki je sadno savúpanje mojiga svelizhanja. — O nefkonzhno u-smiljeni Jesus, ki ozhitne gréshnize nisi savergel, si Petra milo pogledal ino rasbojniku na krishi svet raj obljudil, ogledaj se tudi na moje vjokano ferze, vslíshi svoje nevredne ovzhize slab glas, ino vsemi me sovet sa svojo flushávnizo, naj tvoja svesta dekla se Tebe vekoma lozhila ne bom; ki shivish in kraljujesh s' Bogom Ozhetam, v' edinosti svétiga Duha Bog na vekoma. Amen.

Perporozhenje Mariji devizi.

Bodi zheshe na premila Mati mojga Svelízhar-ja, vših deviz deviza, nebés ino semlje kralji-za, mati zhiste ljubesni, veselje ino savúpanje moje, bodi zheshe! — K' tebi vpijem, Evina hzhér, k' tebi sdihujem is te doline sols, ne-várnosti ino skushnjáv. — Pod tvojo pomózh perbeshim, mati milosti boshje, ne saversi moje

proshnje v' mojih potrebah. Nevesta isvóljena
Jesusa, tvojiga ljúbiga Sina, in tvoja vredna
hzhér biti shelím. — Oh oberní, preljubesniva
mati, v'mene svoje milostive ozhi. V' vših ne-
várnostih pod svet plajsh mogozhne pripróshne
svoje mene sakri. — S' svojim Sinam me spra-
vi, svojimu Sinu me perporozhi, svojimu Sinu
me isrozhi. O dobrotliva, o milostiva, o ljubes-
niva deviza Marija: moja gospá, moja fred-
niza, moja pomozhniza! Profi sa me sveta bosh-
ja porodniza, de bom vredna Jesuovih obljúb.
Amen.

Perporozhenje Angelu varhu.

Sveti Angel varh, meni sa prijátela ino to-
varsha dan, de bi me sprémljal ino vishal po
nevarkim poti zhásniga shivlenja, ino perpeljal
is te ptuje deshele v' Ozhetov dom vézhniga
isvelizhanja; lepo te pozheftim, ino se ponish-
no tvojimu varstvu isrozhim. — Pomagaj mi, de
v' dobrim ne oslabím; varji me, de v' nevarno-
sti ne greshim, ino terdno me podpiraj, de vše
vidne ino nevidne sovráshnike svoje frezchno pre-
magam. — Skerbno me vòdi po voski stesi
svete zhédnosti k' mojimu ljúbimu Ozhetu, kjer
sdaj pred njim stojish, njegovo hoshje obлизhje
glédash, moje molitve in bobre dela njemu
darujesh, ino sa mene profish, naj de bom
tudi jes s' tebó ino s' všimi isvólenim neskónzh-
nimu Boga vezhno zhaſt ino hvalo péla. Amen.

Perporozhenje svoji s. Patroni.

Isvoljena boshja Svetniza, sveta J. moja posebna patrona, svesta perjátelza ino mogozhna priproshniza moja v'nebesih, ki si frezno dosegla, kar she jes v' nevárnosti jishem, ino she vshivljash, kar jes shélim; naj tebe vredno posdravim, ino se tvoji priproshni perporozhim.

— V' narozhji Ozheta nebéshkiga se sdaj veselísh, pred tronam milosti boshje stojísh, se namene svojo imenko na to revno semljo ogledujesh, ino me k' sebi shelish. — Sprosi mi vsmílenje ino pomózh, de ne bom famo imela tvoje sveto ime, ampak tudi pósñémala tvoje lepe zhednosti; enkrat se pa s' tebó veselila v' nebeshkim kraljestvi, hvalila ino zhestila s'všim svetniki ino svetnízami Boga Ozheta, Sina, ino svétiga Duha, kterimu bodi zhaſt ino hva-la vekoma. Amen.

I. Pésem neveste Jesufove.

1. Vesélj se semlja in nebó,
S' menó prepévaj prav lepó:
Prelepo pésem Jesufu,
Mojimu lub'mu shéninu.

2. Iskala sim si shénina
Smed fantov zéliga svetá;

Ljubésen so obétali , 1)
Pa v' greh so me saplétali.

3. Svarila me je moja véft :
Ne hodi sapelivzam v' péft ;
Nedólshnoft sápelujejo ,
Po tem jo sasmehújejo.

4. Dobrota njihova je gréh ,
Veselje sapelivi sméh ;
Jih vodi , moti , in norí ,
Tak dolgo , de jih pogubi .

5. Le besh'te , ino skrite se ,
Ve vše posvetne déklize ;
Ljubésen vafha je le smrad ,
In shenin vafh je dušhen tat .

6. Nebeshko rosho zhístosti ,
Marijin zvet nedólshnofti ,
Devishtvo vam je lehko vsél , 2)
Kér vas je kushníl 3) in objel .

7. Shalujte le , in jókajte 4)
Ve sápeljane déklize ;
Veselo moje ferze bo ,
In Jésusu ne da flavó .

8. Se sjutraj sgodaj sprebudím ,
Veselo njega pozhestim :
Pohvalen bodi Jésus moj ,
Ki mene varval si nizój .

9. Kér slata sarja gori gre ,
So roshnate mi gore vše ;

1) Obézhali. 2) Devishkí kranzel vam je vsél .

3) Poljubil. 4) Jokajte se .

She lepši oblazhilo bo
V' nebesih mojo svátovsko. 1)

10. Sa svetloj sarjoj vidim pa
Marijo, mater Jésusa:
S' devištvam je ogérnjena,
Sa mene svetel venez 2) ma.
11. Is ferza sim svolila njo,
De vfelj vodila 3) moja bo;
Drushize 4) pa devize vše,
In svatji 5) trume angelske.
12. Sa sarjoj vstaja sónzhize,
Prelepo slato sonze je:
She lepši vidim Jésusa,
Ki se po sonzi k' men' peljá.
13. Shé neše mi sa juterno 6)
Vše bogatijo angelsko,
Sa slati perstan meni da
Ljubésen svojiga ferzá.
14. Prelépe rosh'ze písane,
Moj shénin jih safadil je;
V' nebesa one glédajo, 7)
Kjér moja vézhna svatba bo. 8)
15. Presladko ptize pôjejo,
Mi dobro voljo délajo,
Kér sim nevesta Jésusa,
Gospoda zéliga svetá.

1) Ohzetno. 2) Kranzel. 3) Riushniza.

4) Kranzeljungfrave. 5) Ohzetniki. 6) Likof.

7) Se osirajo. 8) Ohzet.

16. Kjérkolj se snajdem, kamor grém,
 Vesela sim, sa to kér vém,
 De so per meni angelzi
 Moji svesti prijáteli.
17. Naj bo shé den, alj temna nozh,
 Zhe pride vša sovrashna mozh,
 Se meni bat' potreba ni,
 Saj Jesuf nad menó bedí. 1)
18. Jes nimam frebra ne slatá;
 Katerga svét tem svojim da;
 Sadostti frezhna pa shivím
 V Marijnim krili, 2) kjér sedím.
19. Pregreshen svét me ne shtimá,
 Pa tud' ne maram jes sa nja;
 Le tam v' nebefih je moj dom,
 Kjér s' Jesusam veséla bom.
20. Oj ljubi Jesuf! profsim Te,
 Navesto svojo varji me;
 Po smerti, shenin moj, mi daj
 Nevesti svoji sveti raj!

1) Shivi, zhuje. 2) Narozhji.

II. Hvalen bodi Jesuf Kristus!

1. Kér sjutraj se sbudím,
Nar pervo sgvorim:
Hvalen bod' Jesuf Kristus!
2. De sazhne svitati,
Me vabi klízati: **Hvalen bod.**
3. In kér oblazhim se,
Vfa moja misel je: **Hvalen bod.**
4. Po poti tud' gredózh
Posdravim vše, rekózh: **Hvalen bod.**
5. Amen, odgovorím,
Posdravo zhe dobím: **Hvalen bod.**
6. Kér memo krisha grém,
V' ponishnosti povém: **Hvalen bod.**
7. Zhe v' zérkuv perhitím,
Rekózh se poshkropím: **Hvalen bod.**
8. Posabiti ne smém,
Zhe v' kako hisho grém: **Hvalen bod.**
9. Kér vsémem spet flavó,
Se poslovím takó: **Hvalen bod.**
10. Naj pijem ali jém,
In sdrava k' delu grem, **Hvalen bod.**
11. Gre delo mi od rok,
In ga poshegna Bog, **Hvalen bod.**
12. Kér délati nehám,
Se Tebi v' roke dam: **Hvalen bod.**

13. Zhe mi po frezhi gre,
Sahvalim Tebi fe: Hvalen bod.
14. Ino kedar pa terpím,
Tud voljno sgovorím: Hvalen bod.
15. Sa vsaki boshji dar,
She takó malo stvar: Hvalen bod.
16. Od Tebe vše imám,
Sa vše Ti hvalo dam: Hvalen bod.
17. Kér blifka in gromi,
Me hvalíti vuzhí: Hvalen bod.
18. Preshlahen roshen zvét
Vuzhi me lepo pét: Hvalen bod.
19. Vefeli ptizhji rod
Prepéva vše povfod: Hvalen bod.
20. Tud sonze prelepó
Mi ósnanjuje to: Hvalen bod.
21. In luna s' svésdami
Prijasno govorí: Hvalen bod.
22. Naj semlja in nebó ,
Naj vše stvarí pojó: Hvalen bod.
23. In preden ko safpím,
Naj vselej ponovím: Hvalen bod.
24. Zhe pa rashalim Te,
Sdihujem milo she: Hvalen bod.
25. Serze objokano
Hvalilo Tebe bo: Hvalen bod.
26. Ne bosf savergel me ,
Zhe le poboljšham fe: Hvalen bod.

27. Predober moj pastir,
Sa ljubi dushni mir: Hvalen bod.
28. Sdaj ino všaki zhaf
Bo moj veseli glaf: Hvalen bod.
29. Kér pride enkrat smert,
In bo moj jesik terd: Hvalen bod.
30. Moj duh Te naj slovi
Tam v' dolgi vézhnosti:
Hvalen bod' Jezus Kristus!

III. Zhefhena si Marija.

1. Kar lése ino gre,
S' menó prepévaj vše:
Zhefhena si Marija!
2. Is ferza všaki zhaf
Bom spévala na glaf: Zhefhena si.
3. Kér v' jutru sasvoní,
Me tebi pet' budí: Zhefhena si.
4. Kér poldné spet svoni,
Posdravit' te velí: 1) Zhefhena si.
5. Kér vezhno luzh 2) svoni.
,Se tebi sporozhí: Zhefhena si.
6. Zél svét rasveselil,
Kje angel pozhestíl : Zhefhena si.

1) Vuzhi.

2) Verzhérnzo.

7. Zhloveka Bog odtél,
Kér je molit sazhél: Zheszhená si.
8. Hudimu je oblást
Saterla tvoja zhaſt: Zheszhená si.
9. Veselo teb' sa to
Kristjani spévijajó: Zheszhená si.
10. Naj bode star alj mlad,
Prepéva tebi rad: Zheszhená si.
11. Kdor te sa mater ma,
To lepo pésem sna: Zheszhená si.
12. Nam shalost ohladí,
V' veselje spremeni: Zheszhená si.
13. V' nebefih tam pojó
To pésem angelško: Zheszhená si.
14. Na semlji krog in krog
Je pésem vſih otrók: Zheszhená si.
15. Bogu so dobro sdí,
Zhe's ferza se glasi: Zheszhená si.
16. Sam Bog shegnuje naſ
Sa te veseli glas: Zheszhená si.
17. Sgubleno déte ni,
Ki mater prav zhestí: Zheszhená si.
18. Zhe jíshemo pomózh,
Sdihujmo le rekózh: Zheszhená si.
19. Skushnjava odbeshí,
Zhe se le oglasi: Zheszhená si.
20. Rasveseli ferzé,
Tolash v' teshavah je: Zheszhená si.

21. Túd všo hudobno mózh
Premagamo rekoz: Zhefhena si.
22. In na posleden zhaf
Nar slajshi nam bo glaf: Zhefhena si.
23. Slayó bo lehko vsél,
Kdor je to pésem pél: Zhefhena si.
24. Njemu perstopla bo,
Ki sadnizh sdnihnil to: Zhefhena si.
25. Bogu srozhila ga
Lepo posdrávlena: Zhefhena si.
26. Kraljiza milosti,
Naj te moj duh zhestí: Zhefhena si.
27. Kér pride smert po me,
Tud mene vsmili se: Zhefhena si.
28. Pokashi mi takrat
Svojga telefa Sad: Zhefhena si.
29. V' nebefih te zhestím
Naj s' pétjam angelikim: Zhefhena si.
30. Kér pridem v' sveti raj,
Bom péla vekomáj:
Zhefhena si Marija!

K a s a l o ,
naukov ino isglédov kerfhan-
fkiga devišhtva.

	Stran,
Shlahnost devišhkiga stanā	1
Sovrashniki ino sovrashnize devišhtva	11
Prijatli ino prijatelze devišhtva	26
Isgledi boshjih svetniz, devišhtva poseb-	
nih prijatelz	40
1. S. Agata, isglèd skushnjave premagati	40
2. S. Ana, isglèd srezhne matere . . .	43
3. S. Anastasja, isglèd vsmilene shene	45
4. S. Armela, isglèd poboshne dékelze	47
5. S. Barbara, isglèd sposnave boshje .	49
6. S. Brigita, isglèd poshtene sakonske shene	51
7. S. Dorotéja, isglèd neveste Jesuove .	53
8. S. Elisabeta, isglèd prijatelze vbogih	55
9. S. Evdoklja, isglèd kaj f. pétje premore	57
10. S. Evfrasiya, isglèd devizhne ponishnosti	59
11. S. Evlalija, isglèd kerfshanske serzhnosti	61
12. S. Evstohija, isglèd pametne noshinje	63
13. S. Fina, isglèd devišhke framoshlivosti	64
14. S. Flora, isglèd kako dobre dela o-	
pravljati	66

15. S. Franziska, isglèd sakonske shene	68
16. S. Genofesa, isglèd kmetishke dekelze	70
17. S. Helena, isglèd dobrodarne kristjane	72
18. S. Hema, isglèd kerfhanfske gospodinje	74
19. S. Isabela, isglèd vsmilene devize . . .	77
20. S. Jedert, isglèd kerfhanfskiga devishtha	79
21. S. Julija, isglèd slushavnize boshje . .	80
22. S. Julijana, isglèd kerfhanfske ljubesni	82
23. S. Katarina mart. isglèd modre devize	85
24. S. Klara, isglèd vezhenke Jesusove .	86
25. S. Kristina, isglèd kerfsh. stanovitnosti	88
26. S. Kunigunda, isglèd svete sak. shene	89
27. S. Lidyina, isglèd poterpeshlive deklize	91
28. S. Luzija, isglèd zhiste devize . . .	94
29. S. Marija Magdalena, isglèd poboljshanja	97
30. S. Magdalena od Pazis, isglèd pridne sholarze	100
31. S. Marjeta, isglèd kerfsh. stanovitnosti	102
32. S. Marjeta Kortonfska, isglèd velike spokornize	105
33. S. Marina, isglèd praviga poboljshanja	103
34. S. Marzelina, isglèd devishke tovarshije	110
35. S. Matilda, isglèd festerne ljubesni . .	111
36. S. Monika, isglèd isvelizhanskiga po- syarjenja	113
37. S. Nesa, isglèd nepremaglive devize	114
38. S. Notburga, isglèd kerfhanfske dekle	118
39. S. Polona, isglèd gorezhe ljubesni . .	120
40. S. Potamjana, isglèd devishke fram- shlivosti	121
41. S. Regina, isglèd bogabojezhe pasterize	123

Stran

42. S. Rosa, isglèd devishke poter peshlivosti	125
43. S. Rosalija, isglèd isvelizhanske samote	127
44. S. Sinkletika, isglèd devishkiga sader-	
shanja	129
45. S. Tajda, sapelvanja shalosten isglèd	131
46. S. Tekia, kako se Bog velizhesti . .	133
47. S. Teodosija, isglèd shive vére . .	134
48. S. Teresija, kaj branje bukuv velja .	136
49. S. Urshula, isglèd sesterniga posvarjenja	139
50. S. Veronika, isglèd moliti ino délati	141
51. S. Žezilja, isglèd tovarshije angelske .	143
52. S. Zita, isglèd kmetishke déklize . .	145
Poseben opomin devishkiga shivlenja . .	148
Péti slatih naukov devishkiga shivlenja .	149
Devishki venez is sedem shlahnih roshiz .	156
Proshnja in obljava keršanske devize . .	157
Molituv keršanske devize	161
Molituv keršanske spokornize	161
Perporozhenje Mariji devizi	162
Perporozhenje Angelu varhu	163
Perporozhenje svoji f. Patroni	164
Pésem nevěste Jesušove	164
Hvalen bod' Jesuš Kristuš!	168
Zheſhena si Marija	170

I. Pésem neveste Je sušove .

Vivace.

Ve = felj se semlja in ne - bo, Sme = no pre - pévaj prav le = po
Pre = le = po pésem Je = su = fu, Mo = jt = mu Ijubim u she = = ni nu.

II. Hvalen bod Je sus Krifus .

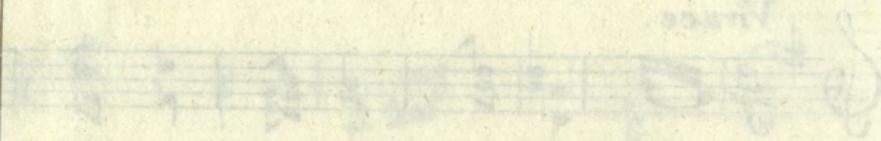
Adagio.

Kér sjufraj se sbu = dim, Nar pervo sgoovo = rim: Hva = len bod Je susu!
Kri = = stuf! Hva = len bod Je = sus Kri = = stuf!

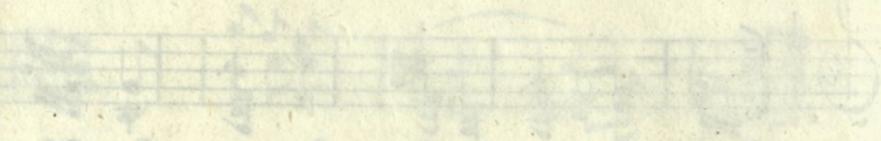
III. Zhe Šhena si Marija .

Kar le = se, i = no gre, S' me = no prepevaj vfe:
Zhe = Šhena si Ma = ri = ja! Zhe = Šhena si Ma = ri = ja.

I. Poco moto

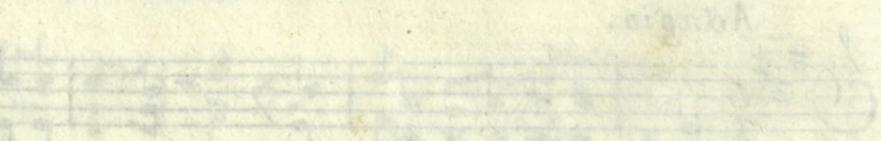
de que si no pidieren el sol de su

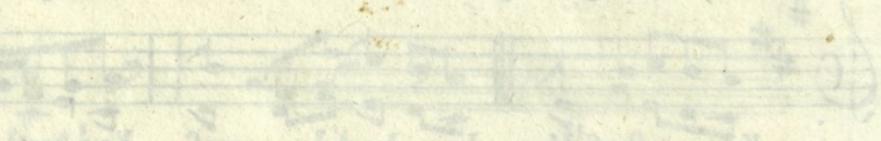
Mu - mu - mu - mu - mu - al - al - al

Ego - ego - ego - ego - ego - ego - ego -

er - er - er - er - er - er - er - er

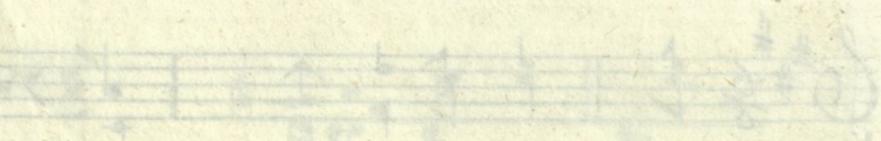

que - que

Ki - ki

Ego - ego - ego - ego - ego - ego - ego -

de que - de que - de que - de que - de que -

que - que

